

**ЗК “УНИКА” АД
ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ИНДИВИДУАЛНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022 ГОДИНА**

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.
Доклад на независимите одитори	
Индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	1
Индивидуален отчет за финансово състояние	2
Индивидуален отчет за паричните потоци	3
Индивидуален отчет за промените в собствения капитал	4
Приложения към индивидуалния финансов отчет	5 - 52
Индивидуален годишен доклад за дейността	53 - 71
Индивидуална декларация за корпоративно управление	72 - 76

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)
За годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

	Прил.	2022 г.	2021 г.
Записани бруто премии	9	78,791	68,500
Отстъпени премии на презастраховател	9	(43,716)	(42,683)
Нетни премии		35,075	25,817
Промяна в брутния размер на пренос-премийния резерв	9	(1,439)	(2,985)
Дял на презастрахователя в промяната на пренос-премийния резерв	9	(4,377)	1,170
Нетни спечелени премии		29,259	24,002
Приходи от такси и комисиони	10	9,346	10,101
Финансови приходи	11	5,278	6,032
Други оперативни приходи	12	919	1,584
Нетни приходи		44,802	41,719
Настъпили щети, нетни от презастраховане	13	(9,076)	(6,480)
Аквизиционни разходи	14	(14,963)	(12,881)
Административни разходи	15	(12,413)	(11,729)
Други оперативни разходи	16	(1,314)	(1,637)
Оперативна печалба		7,036	8,992
Финансови разходи	17	(14,475)	(3,704)
(Загуба)/печалба преди данъчно облагане		(7,439)	5,288
Разход за данъци	18	(27)	(1)
(Загуба)/печалба за финансовата година		(7,466)	5,287
Друг всеобхватен доход		-	-
Общ всеобхватен доход за годината		(7,466)	5,287

Индивидуалният финансов отчет е изготвен на 31 март 2023 г. и одобрен от Управителния Съвет на 3 април 2023 г. Индивидуалният отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от индивидуалния финансов отчет, представени на страници от 5 до 52.

Ивана Димова
Изпълнителен директор
Председател на УС

Филип Михайлов
Изпълнителен директор

Анна Петрова
Главен счетоводител

Съгласно доклад на независимите одитори от 10 април 2023 г.

Боряна Димова
Управител
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД
Одиторско дружество №085

Атанасиос Петропулос
Прокурист
„Мазарс“ ООД
Одиторско дружество №169

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за
одита
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД
Одиторско дружество №085

Богданка Соколова
Регистриран одитор, отговорен за
одита
„Мазарс“ ООД
Одиторско дружество №169

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)
Към 31 декември 2022 г.

	Прил.	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	21	689	718
Активи с право на ползване	20	1,028	1,400
Нематериални активи	19	373	62
Инвестиционни имоти	22	3,344	3,395
Финансови активи по справедлива стойност в печалба или загубата	23	63,689	68,665
Депозити във финансови институции	23	2,036	2,036
Инвестиции в дъщерни предприятия	32	13,288	13,288
Дял на презастрахователите в техническите резерви	27	62,309	62,345
Активи по отсрочени данъци	24	-	27
Застрахователни вземания	25	22,474	21,308
Вземания и други активи	25	1,534	1,650
Предоставени заеми	31	220	220
Парични средства и парични еквиваленти	26	4,402	5,724
Общо активи		175,386	180,838
Пасиви			
Застрахователни резерви	27	110,481	104,264
Задължения	28	19,591	24,030
Задължения по лизингови договори	20	1,047	1,420
Задължения по получени заеми	29	18,815	18,206
Общо пасиви		149,934	147,920
Капитал и резерви			
Основен капитал	30	10,440	10,440
Капиталови резерви		14,743	14,214
Други резерви		1,930	1,940
Натрупана (загуба)/печалба		(1,661)	6,324
Общо капитал и резерви		25,452	32,918
Общо капитал и пасиви		175,386	180,838

Индивидуалният финансов отчет е изготвен на 31 март 2023 г. и одобрен от Управителния Съвет на 3 април 2023 г. Индивидуалният отчет за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от индивидуалния финансов отчет, представени на страници от 5 до 52.

Ивана Димова
Изпълнителен директор
Председател на УС

Филип Михайлов
Изпълнителен директор

Анна Петрова
Главен счетоводител

Съгласно доклад на независимите одитори от 10 април 2023 г.

Боряна Димова
Управител
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД
Одиторско дружество №085

Атанасиос Петропулос
Прокурис
„Мазарс“ ООД
Одиторско дружество №169

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за
одита
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД
Одиторско дружество №085

Богданка Соколова
Регистриран одитор, отговорен за
одита
„Мазарс“ ООД
Одиторско дружество №169

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)
За годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

	Прил.	2022 г.	2021 г.
Оперативна дейност			
Получени премии		75,918	66,597
Платени презастрахователни премии		(28,167)	(19,836)
Платени обезщетения и суми		(19,845)	(22,841)
Възстановени суми от презастрахователи		22	2,583
Плащания на доставчици и служители		(11,389)	(8,832)
Платени аквизиционни разходи		(10,878)	(9,867)
Платени такси и вноски		(19)	(22)
Платени данъци върху премиите и резултата		(1,491)	(1,262)
Други плащания за оперативна дейност		(1,096)	(2,219)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		3,055	4,301
Инвестиционна дейност			
Покупка на държавни ценни книги		(8,231)	(4,863)
Продажба на държавни ценни книги		1,100	581
Плащания по облигации и дялове във взаимни фондове		(1,979)	(8,403)
Постъпления по облигации и дялове във взаимни фондове		4,542	6,477
Покупки на дълготрайни материални активи		(181)	(158)
Покупки на дълготрайни нематериални активи		(329)	-
Получени наеми		85	85
Получени лихви от инвестиции във финансови активи		1,045	989
Получени дивиденди		-	2,929
Нетни парични потоци за инвестиционна дейност		(3,948)	(2,363)
Финансова дейност			
Плащания по лизингови договори - главница		(413)	(434)
Плащания по лизингови договори - лихва		(16)	(20)
Нетни парични потоци за финансова дейност		(429)	(454)
Нетно изменение на парични средства и парични еквиваленти		(1,322)	1,484
Парични средства и парични еквиваленти в началото на периода		5,724	4,240
Парични средства и парични еквиваленти в края на периода	26	4,402	5,724

Индивидуалният финансов отчет е изготвен на 31 март 2023 г. и одобрен от Управителния Съвет на 3 април 2023 г. Индивидуалният отчет за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от индивидуалния финансов отчет, представени на страници от 5 до 52.

Ивана Димова
Изпълнителен директор
Председател на УС

Филип Михайлов
Изпълнителен директор

Анна Петрова
Главен счетоводител

Съгласно доклад на независимите одитори от 10 април 2023 г.

Боряна Димова
Управител
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД
Одиторско дружество №085

Атанасиос Петропулос
Прокурис
„Мазарс“ ООД
Одиторско дружество №169

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД
Одиторско дружество №085

Богданка Соколова
Регистриран одитор, отговорен за одита
„Мазарс“ ООД
Одиторско дружество №169

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)
За годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

	Основен капитал	Фонд резервен	Преоценъчни резерви	Запасен Фонд	Натрупана (загуба)/ печалба	Общо
Салдо към 1 януари 2021 г.	10,440	14,019	1,884	56	1,232	27,631
Печалба за текущата година	-	-	-	-	5,287	5,287
Общ всеобхватен доход	-	-	-	-	5,287	5,287
Разпределение на печалба за периода	-	195	-	-	(195)	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	10,440	14,214	1,884	56	6,324	32,918
Салдо към 1 януари 2022 г.	10,440	14,214	1,884	56	6,324	32,918
Загуба за текущата година	-	-	-	-	(7,466)	(7,466)
Общ всеобхватен доход	-	-	-	-	(7,466)	(7,466)
Трансфер	-	-	(10)	-	10	-
Разпределение на печалба за периода	-	529	-	-	(529)	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	10,440	14,743	1,874	56	(1,661)	25,452

Индивидуалният финансов отчет е изготвен на 31 март 2023 г. и одобрен от Управителния Съвет на 3 април 2023 г. Индивидуалният отчет за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от индивидуалния финансов отчет, представени на страници от 5 до 52.

Ивана Димова
Изпълнителен директор
Председател на УС

Филип Михайлов
Изпълнителен директор

Анна Петрова
Главен счетоводител

Съгласно доклад на независимите одитори от 10 април 2023 г.

Боряна Димова
Управител
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД
Одиторско дружество №085

Атанасиос Петропулос
Прокурисит
„Мазарс“ ООД
Одиторско дружество №169

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД
Одиторско дружество №085

Богданка Соколова
Регистриран одитор, отговорен за одита
„Мазарс“ ООД
Одиторско дружество №169

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

1. Общи данни за ЗК „УНИКА“ АД

ЗК „УНИКА“ АД е акционерно дружество със седалище бул. Тодор Александров 18, район Възраждане, гр. София, България и е регистрирано в български Търговски регистър с ЕИК 040451865.

ЗК „УНИКА“ АД е общо застрахователно дружество, съгласно разпоредбите на българския Кодекс за застраховане и в съответствие с Лиценз № 40 от 14 септември 1998 г., издаден от Националния съвет по застраховане и допълнително решение № 1204-ОЗ от 18 декември 2016 г. от Комисията за финансов надзор.

Дружеството е част от международната група УНИКА, една от водещите застрахователни групи в Австрия, Централна и Източна Европа. 99,91% от акциите на компанията се притежават от Uniqa Österreich Versicherungen AG.

Системата на управление на Дружеството е двустепенна – състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет, като членовете им са представени по-долу:

- Управителният съвет на дружеството е три членен и се състои от:
 - Г-жа Ивана Димова – Изпълнителен директор, Председател на УС – от 05.07.2022 г
 - Г-жа Албена Райчева – Изпълнителен директор – от 15.06.2022 г.
 - Г-н Филип Михайлов – Изпълнителен директор – от 28.03.2022 г.
 - Г-н Борис Христов Паличев – Изпълнителен директор, Председател на УС – до 05.07.2022 г.
 - Г-н Димитър Стоянов Тонев – Изпълнителен директор – до 28.03.2022 г.
 - Г-н Лоран Жамот – Член на УС - до 15.06.2022 г.
- Надзорният съвет на Дружеството е тричленен и се състои от:
 - Г-н Фредерик Боргерс
 - Г-н Борис Христов Паличев – от 05.07.2022 г.
 - Г-жа Нела Белевич – от 16.01.2023 г.
 - Г-н Николай Каварджиклиев – до 16.01.2023 г.
 - Г-н Борис Христов Паличев – от 05.07.2022 г.
 - Г-н Николай Генчев – до 05.07.2022 г.

Броят на персонала към 31 декември 2022 г. е 185 души (към 31 декември 2021 г. 199 души).

Дружеството притежава инвестиции в две дъщерни предприятия ЗК „УНИКА Живот“ АД и „Витоша Авто“ ООД в общ размер на 13,288 хил. лв. Инвестицията в ЗК „УНИКА Живот“ АД е в размер на 13,044 хил. лв. и Дружеството притежава 99.94% от капитала. Инвестицията във „Витоша Авто“ ООД е в размер на 244 хил. лв. и Дружеството притежава 80% от капитала.

2. Основа за изготвяне

а) Приложими стандарти

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приложими за дружества, които се отчитат по МСФО, приети в Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, общоприетото наименование на рамка с общо предназначение за достоверно представяне, еквивалентно на дефиницията на рамката, въведена в параграф 1, т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

2. Основа за изготвяне (продължение)

а) Приложими стандарти (продължение)

Дружеството не е изготвило консолидирания си финансов отчет към датата на изготвяне на настоящия индивидуален финансов отчет за Дружеството и дъщерните му дружества (ЗК „Уника Живот“ АД; „Витоша Авто“ АД), така както се изисква съгласно МСФО 10. Дружеството е приложило интерпретацията, която се съдържа в меморандума, който е издаден от Европейската Комисия – ГД „Вътрешен пазар и услуги“, относно срещата на Счетоводния Регулаторен Комитет (документ ARC/08/2007), който разглежда отношенията между Регулациите на Регламента за приема на МСС и Фирмени Директиви 4 и 7. Европейската Комисия е на мнение, че ако Дружеството избере или е задължено да изготви своите индивидуални финансови отчети съгласно МСФО, приети за прилагане от Европейския съюз, то те може да се изготвят и представят независимо от изготвянето и представянето на консолидираните финансови отчети.

Настоящите финансови отчети не са консолидирани и са неразделна част от консолидираните финансови отчети, изготвени от Дружеството съгласно изискванията на националното счетоводно законодателство, които ще бъдат издадени не по-късно от 30 юни 2023 г. Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

Индивидуалните финансови отчети са одобрени и подписани от името на Управителен Съвет на 3 април 2023 г.

б) Основа за оценка

Индивидуалните финансови отчети са изготвени съгласно принципа на историческата стойност, освен следните активи и пасиви, които са представени по справедлива стойност: инвестиции, отчитани по справедлива стойност в отчета за доходите, инвестиционни имоти и провизия за пенсиониране.

в) Използване на приблизителни счетоводни оценки и преценки

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с изискванията на МСФО изисква от ръководството да извърши преценки и допускания, които влияят върху прилагането на счетоводните политики и отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите.

Преценките и свързаните допускания се основават на исторически опит и други фактори, които са резонни при тези обстоятелства, резултатите от които формират основа за преценки относно балансовата стойност на активите и пасивите, които не са очевидни от други източници.

Действителните резултати могат да се различават от направените предварителни оценки.

Счетоводните преценки и основните допускания се преглеждат редовно. Корекция на счетоводните преценки се прави в годината на повторния преглед на преценките, ако корекцията се отнася за текущата година, или в годината на прегледа и в бъдещите години, ако повторния преглед касае текущата и бъдещите години.

Преценките на Ръководството при прилагането на МСФО, които имат съществен ефект върху финансовите отчети и счетоводните преценки със съществен риск от материална корекция в следващата година са представени в приложение 4 –Счетоводни преценки. Счетоводните политики се прилагат последователно от Дружеството.

2. Основа за изготвяне (продължение)**г) Функционална валута и валута на представяне**

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2021 г.), освен ако не е посочено друго.

Основните валутни курсове спрямо българския лев са както следва:

	Към 31 декември 2022 г.		Към 31 декември 2021 г.
1 Евро	1.95583 лева	1 Евро	1.95583 лева
1 Щатски долар	1.83371 лева	1 Щатски долар	1.72685 лева

3. Значими счетоводни политики**а) Класификация на договори**

Договори, за които Дружеството поема съществен застрахователен риск от друга страна (застраховано лице) чрез компенсация на застрахованото лице или друг бенефициент, при специфично неочаквано бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице или бенефициента, се класифицират като застрахователни договори.

Застрахователен е всеки риск, който не е финансов. Финансов риск е рискът свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените индекси: лихва, цена на ценната книга, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случай на нефинансови променливи, променливата не е специфична за страните по договора. Застрахователните договори могат също да прехвърлят част от финансовия риск.

Договори, при които прехвърлянето на застрахователен риск към компанията от застрахованото лице не е съществен, се класифицират като инвестиционни договори.

(i) Премии по общо застраховане

Записани премии по общо застраховане са премиите по договорите за пряко застраховане, съзастраховане, които са сключени през годината, независимо дали премиите се отнасят изцяло или частично към по-късен финансов период. Премиите се оповестяват бруто от платимите комисионни на посредници. Спечелената част от получените премии, включително за неизтеклите застрахователни договори се признава като приход. Същите премии се записват в зависимост от начина на записване на подновените и нови линии бизнес. Премии се записват от датата, на която Дружеството започва да носи риск, през периода на застрахователното покритие, в зависимост от начина на отразяване на риска. Отстъпените презастрахователни премии се признават за разход в съответствие с получените презастрахователни услуги.

(ii) Застрахователни и други вземания

Вземанията се признават на база на стойността на очакваното възнаграждение като се приспадат загубите от обезценка. Загубите от обезценка на несъбираеми вземания се признават в отчета за всеобхватния доход.

(iii) Отписване на премии

Сторнирани премии по общо застраховане са премиите по договорите за пряко застраховане, съзастраховане и активно презастраховане, за които има нарушение на общите условия неразделна част от Застрахователния договор или промяна в условията на договора. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за полици сключени през текущата година, намаляват brutния премиен приход на Дружеството. Премиите, сторнирани през текущата година, отразяващи корекция на премиен приход, начислен в предходни години, се отразяват като разход на Дружеството и не намаляват текущия brutен премиен приход.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

(iv) Пренос-премиен резерв

Пренос-премиеният резерв се състои от частта от записаните брутни премии, която е пресметната, че ще бъде спечелена през следващата финансова година или по-нататъшни финансови периоди.

От базата за изчисление на пренос-премиения резерв (от записаните брутни премии) се изключват разходите за реклама, агентските комисиони, комисионите на брокери и други посредници и аквизиционните разходи, свързани със сключването на застраховките.

Пренос-премиеният резерв се изчислява по видове застраховки по метода на точната дата, като се отчита срока на застрахователните договори и вида на застрахователните премии (еднократни или разсрочени).

(v) Резерви за неизтекли рискове

Резерв за неизтекли рискове се изчислява в случаите, при които очакваната стойност на щетите и разходите, които се отнасят до неизтеклия срок на полици в сила към датата на Отчета за финансовото състояние е по-голяма от пренос-премиения резерв на полиците след приспадането на отсрочени аквизиционни разходи.

б) Обезщетения

Обезщетения, възникнали от общо застраховане и резерви за всящи щети

Обезщетения, възникнали по отношение на общо застраховане, включват обезщетения и разходи за обработката им, които са възникнали през финансовата година заедно с изменението в резерва за всящи щети.

Резервът за всящи щети включва резерви, които са формирани в резултат на оценката на Дружеството за крайния разход за уреждане на възникналите щети, които не са платени към датата на баланса, независимо дали са обявени или не, и свързаните вътрешни и външни разходи по обработка на щети. Всящите щети се оценяват като се преглеждат индивидуалните щети и се начислява резерв за възникнали, но необявени щети, както и ефектът от вътрешни и външни предвидими събития, като промяна в политиката за обработка на щети, инфлация, правни промени, минал опит и тенденции.

в) Презастраховане

В обичайната дейност, Дружеството цедира риск на презастрахователите с цел да намали нетните загуби, чрез диверсификация на риска си. Презастрахователната дейност не отменя директното задължение на Дружеството към застрахованото лице.

Цедираните премии и възстановените щети се представят в отчета за всеобхватния доход и отчета за финансовото състояние като брутна стойност.

Договори, при които се прехвърля съществен застрахователен риск се осчетоводяват като застрахователни договори. Възстановимите суми по тях се признават в същата година, в която е възникнало съответното обезщетение.

Активите по презастраховане включват салда, които са дължими от презастрахователните компании за цедираните застрахователни задължения. Възстановимите суми от презастрахователите се оценяват по начин, който следва методите за оценка на резерва за всящи или уредени щети, свързани с презастрахованите полици.

Цената на презастраховането, свързано с дългосрочните договори, се осчетоводява през целия период на застрахователната полица, като се използват предположения, които съответстват на предположенията за записване на премиите.

Вземанията по презастрахователните договори се оценяват подобно на резерва за всящи щети и оценката на остатъчните и суброгирани вземания се оповестяват по отделно като активи. Презастрахователните и други възстановими вземания се оценяват по начин подобен на оценката на всящите щети.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

в) Презастраховане (продължение)

Възстановимата стойност на вземанията по презастрахователните договори се оценява за обезценка към всяка балансова дата. Тези активи се обезценяват, ако съществуват обективни доказателства, в резултат на събитие, настъпило след първоначалното му признаване, че Дружеството няма да може да възстанови всичките дължими суми, и че ефектът от събитието върху сумата, която Дружеството следва да получи от презастрахователя, може да бъде надеждно измерен.

г) Аквизиционни разходи

Разходите за комисионни включват начислени комисионни на агенти, посредници и брокери и разходите за участие в резултата, които се начисляват в полза на застрахованите лица при ниска квота на щетимост.

д) Отсрочени аквизиционни разходи (ОАР)

Отсрочените аквизиционни разходи представляват сумата на аквизиционните разходи, приспаднати при изчислението на пренос-премийния резерв. Те се определят като частта от аквизиционните разходи по договорите, действащи към края на съответната година.. Текущите аквизиционни разходи се признават в пълен размер като разход през отчетния период.

е) Операции с чуждестранна валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на Отчета за финансовото състояние.

Курсовите разлики, произтичащи от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута, превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута, се отчитат в печалби и загуби, освен разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута на капиталови инструменти на разположение за продажба.

От 1999 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

ж) Административни разходи

Административните разходи включват разходи за възнаграждение на персонала и разходи за амортизации на сгради, офис оборудване, стопански инвентар, както и други административни разходи.

з) Финансови приходи и финансови разходи

Приходите от инвестиции се признават съгласно принципа на начисляването и се представят нетно от свързаните с тях разходи. Приходите от инвестиции включват приходи от продажби на инвестиционни имоти както и приходи и разходи, свързани с търговия със ценни книжа и приходи от лихви на ценни книжа и депозити.

Приходите от дивиденди от капиталови инвестиции се признават в момента на тяхното получаване.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

и) Данъчно облагане

Дружеството изчислява данък печалба в съответствие с действащото законодателство. Данък печалба се изчислява на база на облагаемата печалба, получена след преобразуване на финансовия резултат според изискванията на Закона за корпоративно подоходно облагане.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на балансовия метод върху всички временни разлики между балансовата стойност, съгласно счетоводните отчети и стойностите, изчислени за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи когато актива се реализира или задължението се погаси.

Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в отчета за доходите, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, предварително начислени или отчетени директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се нетират, ако съществува правно основание текущите данъчни активи да се компенсират с текущи данъчни пасиви и те са свързани с начисляване на текущи данъци към една и съща данъчна администрация на данъчно задължените лица.

й) Имоти, машини, съоръжения и оборудване

(i) Машини, съоръжения и оборудване

Машините, съоръженията и оборудването се представят по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация.

В случаите, при които имоти, машини, съоръжения и оборудване съдържат компоненти с различен полезен срок, съответно те се отчитат като индивидуални активи в различните групи на материалните дълготрайни активи.

Полезният живот на активите се преразглежда към датата на всеки финансов отчет, и ако е необходимо, се променя съобразно обстоятелствата.

Печалбите и загубите при продажба са определят като разлика между получените постъпления и балансовата стойност на актива. Те се представят като друг оперативен приход в отчета за всеобхватния доход.

Земите и сградите, ползвани от Дружеството, са представени в Отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и загуби от обезценка.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходи, направени за подмяната на част от имоти, машини, съоръжения и оборудване, които са индивидуално счетоводно отразени, включително ремонт, се капитализират в случаите, при които се увеличават бъдещите икономически изгоди от активите. Всички останали разходи се отразяват в отчета за доходите като текущ разход.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

й) Имоти, машини, съоръжения и оборудване (продължение)

(iii) Амортизация

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел пренасяне в разход стойността или оценката на дълготрайните активи за времето на очаквания срок на използване. Земите не се амортизират.

По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

■ Сгради	50 години
■ Компютърно оборудване	4 години
■ Оборудване	6 години
■ Транспортни средства	6 години
■ Стопански инвентар	7 години

Няма промяна в годишните амортизационни норми в сравнение с предходната година.

На активите се начислява амортизация от месеца, следващ месеца на придобиване или при активи, придобити по стопански начин от момента, в който активът е завършен и готов за ползване.

к) Нематериални активи

Нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация

Нематериалните активи са представени по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и загуби от обезценка.

Амортизация

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел пренасяне в разход стойността или оценката на дълготрайните активи за времето на очаквания срок на използване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

■ Софтуер	2 години
-----------	----------

л) Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се оценяват по тяхната справедлива стойност, определена от независим лицензиран оценител на годишна база. Първоначалната преоценка, към датата на рекласификация е показана в преоценъчен резерв в капитала съгласно МСС 40. Справедливата стойност отразява действителното състояние на инвестиционния имот в условията на конкурентен пазар в същото населено място и състояние на имота. Всички печалби и загуби в резултат на промените в справедливата стойност се признават в отчета за доходите. Приходът от наеми от инвестиционни имоти се третира както е описано в счетоводната политика (вж. приложение 3 з).

Когато дълготраен актив се прехвърля в инвестиционен имот вследствие на промяна в неговото ползване разликите, възникващи към датата на трансфера между преносната стойност на актива и справедливата му стойност, се признават директно в капитала. При продажба на актива тази печалба се прехвърля в неразмеселени печалби. Загубите се признават в отчета за доходите при възникването им.

м) Инвестиции в дъщерни предприятия

Контрол е властта да се управлява финансовата и оперативна политика на дадено предприятие, по начин, позволяващ да се извличат ползи в резултат на дейността му.

Инвестициите в дъщерни дружества се оценяват по метода на цената на придобиване (себестойността), намалена с разходи за обезценка. Дивидентите получени от дъщерни дружества се представят като друг финансов приход.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

н) Финансови активи

(i) Класификация

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включват инструменти определени за отчитане по справедлива стойност през печалба или загуба от момента на тяхното придобиване.

Тези финансови активи включват капиталови и дългови финансови инструменти. Тези финансови активи се управляват и тяхното представяне се оценява на база на справедлива стойност.

Ръководството получава вътрешногрупово информация за справедливите стойности на тези активи. Инвестиционната стратегия на Дружеството е да инвестира в дългови и капиталови инструменти и да ги оценява на база на справедливите им стойности.

Кредити и вземания, възникнали при Дружеството, са тези инструменти, издадени от Дружеството посредством осигуряване на парични средства в качеството му и на кредитор, различни от активи държани с цел краткосрочна печалба.

(ii) Признаване

Дружеството отчита финансовите активи за търгуване и активите за продажба от датата на уреждане. От този момент Дружеството отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата им стойност.

Кредити и вземания, възникнали при Дружеството държани до падеж се признават от датата на уреждане.

(iii) Оценяване

Оценка на справедлива стойност

Справедлива стойност, съгласно МСФО 13, е цената, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката.

Когато е възможно, Дружеството оценява справедливата стойност на един инструмент, използвайки борсовите цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Дружеството установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за дружеството оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Подробно описание на методите, използвани за оценка на финансовите инструменти, държани за търгуване е направено в приложение 4.

Дружеството отчита печалбите и загубите от последваща оценка на финансовите активи държани за търгуване в отчета за доходи. Печалбите и загубите в резултат на справедливата оценка на инвестиции предназначени за продажба се признават в другия всеобхватен доход на Дружеството.

Инвестициите по справедлива стойност в печалбата и загубата се признават или се отписват от Дружеството на датата на уреждане на сделките. Ценни книжа, налични за продажба, се отчитат по пазарна цена на балансовата дата като печалбите и загубите се отнасят директно в другия всеобхватен доход. При наличие на фактори за обезценка на финансовите активи за продажба, натрупаните нереализирани загуби се отписват в Отчета за доходите като обезценка.

За целите на последващата оценка на капиталовите инвестиции, след първоначалното им признаване, те се класифицират като финансови активи на разположение за продажба. В случай, че справедливата стойност на тези инвестиции не може да се определи с голяма точност и надеждност, тези активи се представят в отчетите по цена на придобиване. Всички приходи от търговия и преоценка на ценни книжа, както и приходи от лихви, е отчитат като финансови приходи и финансови разходи в отчета за доходите.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

н) Финансови активи (продължение)

(iii) Оценяване (продължение)

Оценка на справедлива стойност (продължение)

о) Търговски и други вземания

Вземанията се признават на база на стойността на очакваното възнаграждение, намалени с разходи за обезценка.

Разходите за обезценка на несъбираеми вземания се признават в отчета за доходите.

Дружеството признава правото на регрес, а именно да възстанови извършено от него застрахователно плащане от застрахования или от трето лице, което е частично или изцяло е отговорно за вредата.

п) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват пари в каса, парични средства по разплащателни сметки в банки и депозити с матуритет до три месеца или по-малко към датата на придобиване.

р) Обезценка

Балансовата стойност на финансовите активи на Дружеството се преглежда към всяка балансова дата, за да се прецени дали съществуват индикации за обезценка. Един финансов актив се счита за обезценен в случай, че има обективни доказателства, че едно или повече събития са имали негативен ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от този актив. Вземанията от застраховани /застраховачи/ лица, признавани на база на записаните премии съгласно т.3 а (i) от счетоводната политика по-горе подлежат на проверка за обезценка. В случаите, в които балансовата им стойност е по-голяма от очакваната им възстановима стойност към момента на проверката, застрахователят ги оценява по възстановимата им стойност и признава загуба от обезценка.

Балансовата сума на актива се редуцира до нейната възстановима стойност. Размерът на загубата е разликата между балансовата стойност на актива и очакваните бъдещи парични потоци. Вземанията по регреси се признават на възстановима стойност. Към всяка отчетна дата се прави оценка на събираемостта по регреси на база историческа събираемост. Полученият коефициент се прилага върху предявените регреси към отчетната дата.

Разликата в балансовата стойност на вземанията съответно се признава като приход или разход от регреси.

с) Провизии

Провизията се признава в Отчета за финансовото състояние, когато Дружеството има правно или конструктивно задължение, в резултат на минали събития и е вероятно, че за погасяването му ще е необходим изходящ паричен поток. Ако ефектът е съществен, провизиите се определят чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци с дисконтов процент преди данъчно облагане, който отразява текущата пазарна оценка за стойността на парите във времето и специфичните рискове за съответния пасив.

т) Търговски и други задължения

Търговските задължения се признават първоначално по справедлива стойност, а впоследствие по амортизирана стойност като се използва метода на ефективния лихвен процент. Задълженията по застрахователни договори се формират в резултат на политиката за признаване на премии, застрахователни резерви и презастраховане.

у) Доходи на персонала

(i) Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружеството плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това.

Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски.

Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски се признават в печалби и загуби текущо.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

у) Доходи на персонала (продължение)

(ii) Планове с дефинирани доходи

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни brutни работни заплати.

В случай, че работникът или служителът има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни brutни работни заплати. Към датата на баланса ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

(iii) Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Дружеството се е ангажирало ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане.

Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Дружеството е отправило официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

(iv) Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

ф) Обезценка на нефинансови активи

Активи, които се амортизират, се преглеждат за наличие на обезценка, когато са на лице събития или има промяна в обстоятелствата, в подкрепа на това, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на актива надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-висока от справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата, и стойността в употреба.

За целите на преценката за обезценка, активите се групират на възможно най-ниското ниво, за което има отделни разграничими парични потоци (единици, генериращи парични потоци). Нефинансовите активи, които са били обезценени, се преразглеждат за възможно възстановяване на обезценката на всяка отчетна дата.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

х) Приложими стандарти

Нови и изменени стандарти приети от Дружеството

Дружеството е приложило следните стандарти и изменения за първи път за годишния си отчетен период, започващ на 1 януари 2022 г.:

Изменения на МСФО 3 „Бизнес комбинации“; МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“; МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“; Годишни подобрения на МСФО – Цикъл 2018 г.-2020 г. (издадени на 14 май 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г.)

Изменение на МСФО 16 „Лизинги“ – Отстъпки по наем в контекста на COVID-19 (издаден на 31 март 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г.)

Всички промени в приетите стандарти, изброени по-горе, нямат ефект върху сумите, признати в предходни периоди, нито се очаква те да имат значително въздействие върху текущия или бъдещите периоди.

Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Дружеството

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2022 г. и не са били предварително приети от Дружеството. По-долу е изложена оценката на Дружеството за въздействието на тези нови стандарти и разяснения.

Изменения на МСС 1 и Декларация за практиките по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“ (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

МСФО 9 – Финансови инструменти

ЗК „УНИКА“ АД се възползва от т.нар. „метод на отлагане“ за прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти до 2023 г., до влизането в сила на МСФО 17 Застрахователни договори в качеството си на дружество, предлагащо предимно застрахователни договори. Приложеният „метод на отлагане“ изисква оповестяването на допълнителна информация за периода до първоначалното прилагане на МСФО 9.

Класификацията и оценяването на финансовите активи по МСФО 9 се определя от бизнес модела и изпълнението на критерия за получаване на единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата (ЕПГЛ).

За да оцени релевантния бизнес модел, ЗК „УНИКА“ АД се фокусира конкретно на стратегическото управление на инвестициите. Като застрахователно предприятие, Дружеството държи финансови активи основно, за да финансира задълженията си по застрахователни договори.

ЗК „УНИКА“ АД разделя бизнес модела на „държане на актива за събиране на договорните парични потоци и продажби на финансови активи“ и на „държане на актива за събиране на договорните парични потоци“ относно инвестициите си. Финансовите инвестиции са алокирани предимно по модела „държане и продажба“. Само инвестиции без намерение за продажба, като депозити, се управляват по бизнес модела „държане“.

3. Значими счетоводни политики (продължение)**х) Приложими стандарти (продължение)****МСФО 9 – Финансови инструменти (продължение)**

Когато се прилага критерия ЕПГЛ се анализират характеристиките на договорените парични потоци. За целта, Дружеството използва както специфични документи (като проспекти на финансовите инструменти), така и (полу)-автоматизирани външни информационни системи. Последните се ползват обикновено за инструменти търгуеми на регулирани пазари като правителствени и корпоративни облигации, защото фондовите борси регистрират характеристиките на договорените парични потоци в стандартизирани бази данни.

В бъдеще, Дружеството ще оценява инструментите с фиксирана доходност, които изпълняват критерия ЕПГЛ по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ССДВД). Финансови инструменти с променлив доход, конкретно инвестиционни фондове, са категоризирани като капиталови инструменти и ще бъдат оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата (ССПЗ), защото те не отговарят на критерия ЕПГЛ. В бъдеще, Дружеството има възможност да използва опцията справедлива стойност през друг всеобхватен доход за определени директни дялови инструменти при придобиването им.

Към 01.01.2022 г.

	Фикси- рана лихва	Безлих- вени	Общо	% от балансовата стойност на финансовите активи
Финансови активи, изпълняващи критериите ЕПГЛ				
Депозити във финансови институции	2,036	-	2,036	100
Облигации по справедлива стойност в печалбата и загубата	23,533	-	23,533	100
ДЦК по справедлива стойност в печалбата и загубата	26,864	-	26,864	100
Общо	52,433	-	52,433	

Обезценка

В бъдеще, изчисляването на очакваните кредитни загуби съгласно тристепенния модел, ще се прилага изключително за финансови инструменти, оценявани по амортизирана стойност и по ССДВД. Инструменти с нисък кредитен риск, Дружеството определя към етап 1 на модела за обезценка. Към 01.01.2022 г. всички финансови инструменти, притежавани от Дружеството, и оценявани по метода ССПДВД са класифицирани към етап 1.

Моделът, прилаган от Дружеството за определяне на очакваните кредитни загуби, има за цел да определи справедлива и вероятно претеглена сума. Взема се предвид времевата стойност на парите, както и данни за текущите икономически условия и техните бъдещи очаквания, които са налични към датата на оценка, без да изискват излишни разходи и усилия. Вероятностите за неизпълнение отчитат макроикономическото развитие на нивото на безработица и кредитните спредове по високодоходните инструменти.

Очакваните кредитни загуби се определят на всяка дата на оценка на база разликата между дисконтираните договорни и рисковно-претеглени парични потоци.

Вероятно претеглената сума на паричните потоци се изчислява на база рисковете за настъпване на неизпълнение и загубите, в случай на неизпълнение.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

х) Приложими стандарти (продължение)

Обезценка (продължение)

Рискът за настъпване на неизпълнение е вероятността за неспособност на задължените лица да изпълнят задълженията си за плащане през следващите 12 месеца или за целия оставащ срок на актива. Загубите в случай на неизпълнение е аналогична на средните очаквания за размера на потенциалните загуби.

Дружеството получава основна част от информацията за целите на изчисляване на вероятността за неизпълнение и загубите, в случай на неизпълнение, от външни източници. Вероятността за неизпълнение се определя на ниво издател и загубите - на базата на дългосрочни средни на индивидуалните класове активи. В случаите, в които конкретни входящи данни не са налични от външните източници (т.е. финансови активи, които не са външно оценени), рисковите параметри се определят на база бенчмарк от сравними инструменти и експертна оценка.

Времевата стойност на парите, необходима за определяне на очакваните кредитни загуби, е ефективният лихвен процент на съответния финансов актив на датата на придобиване на актива. На всяка дата на оценка, всички финансови активи в обхвата на модела за обезценка, се класифицират в една от трите степени на обезценка. Дружеството определя инструменти с нисък риск от неизпълнение към Степен 1. Ако не са налице доказателства за нисък риск от неизпълнение на датата на оценка, степента се определя на база преценка за значително влошаване на кредитното качество.

Дружеството извършва преценка за значително влошаване на кредитното качество на база количествени критерии. За целта се сравнява кривата на вероятността за неизпълнение през целия срок на актива на датата на оценка с проспективната крива на вероятността за неизпълнение през срока на актива на датата на първоначално признаване. Значително увеличение на кредитния риск обикновено е налице при двойно увеличение на вероятността за неизпълнение от датата на придобиване. Ако е налице значително увеличение на кредитния риск на датата на оценка, актива се алокира към Степен 2. В индивидуални случаи, може да бъде направена качествена оценка за алокирането към Степен 1 или Степен 2 на база външни пазарни индикатори и експертни оценки.

В случай, че настъпи едно или повече събития с неблагоприятен ефект върху очакваните парични потоци от финансовия актив, той се определя към Степен 3 на модела за обезценка (кредитно обезценени финансово активи).

Дружеството счита следните събития за индикатори за неизпълнение:

- Значителни финансови затруднения от страна на издателя/длъжника
- Неизпълнение или просрочване на договорен паричен поток
- Финансова концесия от кредитори
- Увеличена вероятност за изпадане в неплатежоспособност или процедури за реструктуриране на задълженията
- Липса на активен пазар поради финансови трудности на актива
- Финансови активи с големи отстъпки в цената, която вече отразява настъпили кредитни загуби

Индикаторите се разглеждат както поотделно, така и заедно, за да се прецени дали финансовия актив е кредитно обезценен.

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода“ (издаден на 7 май 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

МСФО 17 „Застрахователни договори“ (издаден на 18 май 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.), **включително Изменение на МСФО 17 и Изменение на МСФО 4** (издаден на 25 юни 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

3. Значими счетоводни политики (продължение)

х) Приложими стандарти (продължение)

МСФО 17 „Застрахователни договори“ (продължение)

На 25 юни 2020 г. Бордът по международни счетоводни стандарти публикува финален счетоводен стандарт за застрахователни договори – МСФО 17. Ефективната дата за първоначално прилагане на МСФО 17 е определена на 1 януари 2023 г. (за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.). За застрахователните дружества, ефективната дата за първоначално прилагане на МСФО 9 е свързана с датата на прилагане на МСФО 17. МСФО 17 е транспониран в европейското законодателство с приемането на Регламент (EU) No. 2021/2036 от 19 Ноември 2021 от Европейския парламент.

МСФО 17 установява принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на застрахователни договори, презастрахователни договори, които предприятието издава и държи, както и инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход. Общият модел (ОМ) се прилага за дългосрочни договори за застраховка на имущество и отговорности, както и за животозастрахователни договори с изключение на договорите с характеристики на пряко участие. За всички свои договори, Дружеството използва подхода на разпределение на премията (ПРП).

Общият модел се състои от парични потоци за изпълнение (ППИ) и марж на договорно обслужване (МДО).

Парични потоци за изпълнение са съставени от:

- приблизителна оценка на бъдещите парични потоци
- корекция за времевата стойност на парите и финансовия риск, свързани с бъдещите парични потоци (дисконтиране)
- корекция за нефинансов риск

Цел на приблизителната оценка на бъдещите парични потоци е да определи очакваната стойност на пълния диапазон от сценарии, която обхваща изчерпателно всички възможни резултати. Паричните потоци се дисконтират и претеглят на база очакваната вероятност за събдяване. Дружеството прилага детерминистично моделиране на паричните потоци.

Приблизителните оценки на бъдещите парични потоци включват по безпристрастен начин цялата разумна и аргументирана информация, достъпна без излишни разходи или усилия, относно размера, времевите параметри и несигурността на тези бъдещи парични потоци.

Информацията е базирана на специфични за предприятието данни, доколкото приблизителните оценки на всички съответни пазарни променливи отговарят на наблюдаемите и оценките отразяват условията, които съществуват към датата на оценяването, в това число допусканията към тази дата по отношение на бъдещето. Не се вземат предвид текущите очаквания за бъдещи промени в законодателството, които биха променили или отменили настоящо задължение или биха създали нови задължения по съществуващия застрахователен договор, докато промяната в законодателството бъде въведена по същество.

Паричните потоци в рамките на застрахователен договор са тези, които са пряко свързани с изпълнението на договора, включително паричните потоци, чиито размер и времеви параметри предприятието може да определя по свое усмотрение. Паричните потоци, които попадат в тези рамки, включват премии, плащания към (или от името на) притежател на полица, паричните потоци за придобиване на застраховане и други разходи, възникващи в изпълнение на договора

Паричните потоци за придобиване на застраховане възникват от продажбата на договора и са такива, които могат да бъдат отнесени директно към портфейла, към който принадлежи договора. Други разходи, които се признават в паричните потоци, са:

- разходи за обработка на претенции;
- разходи за администриране и поддържане на полиците, вкл. многократни комисионни;
- разходи за управление на активи;

3. Значими счетоводни политики (продължение)

х) Приложими стандарти (продължение)

МСФО 17 „Застрахователни договори“ (продължение)

Паричните потоци за придобиване на застраховане и другите разходи включват също постоянни и променливи режийни разходи, пряко относими към изпълнението на застрахователните договори. Тези режийни разходи се разпределят към групите от договори, като се използват систематични и рационални методи, които се прилагат последователно за всички разходи със сходни характеристики.

Границите на договора определят кои бъдещи парични потоци се включват в оценката на групата от застрахователни договори. Паричните потоци попадат в рамките на застрахователния договор, ако произтичат от материални права и задължения, съществуващи по време на отчетния период, през който предприятието може да задължи притежателя на застрахователната полица да плаща премии или през който предприятието има материално задължение да предоставя услуги по застрахователен договор на притежателя на застрахователната полица.

ЗК „УНИКА“ АД прилага подхода на разпределение на премиите (ПРП), тъй като са изпълнени следните условия:

- периодът на покритие по всеки договор в групата (в това число услуги по застрахователен договор, произтичащи от всички премии в рамките на договора) е една година или по-кратък.
- основателно се очаква, че с въпросното опростяване ще се постигне оценяване на пасива за оставащо покритие за групата, което няма да се различава съществено от оценяването, което би било постигнато при прилагане на изискванията на Общия модел.

Второто условие не е изпълнено, ако от началото на групата предприятието очаква значителна променливост на паричните потоци за изпълнение, която би засегнала оценяването на пасива за оставащо покритие през периода преди предявяването на претенцията. Разработена е концепция за проверка на условията на договора както и на променливостта на паричните потоци от изпълнение, за целите на доказване приложимостта на ПРП.

За да се определи метода, който ще се ползва компанията е изчислила среднопретеглената продължителност на договора за всяка кохорта. За анализа на продължителността на договора е взет предвид активният портфейл в края на годишната кохорта. Среднопретеглената продължителност се изчислява въз основа на действителната продължителност на полицата след прилагане на дефиницията на границите на договора и годишната записана премия. Годишната премия се използва като тежест, без да се взема предвид действителната продължителност на полицата (краткосрочни договори) и броя на плащанията на премията (месечни, тримесечни, годишни и т.н.).

Предвид, че в КЗ е посочено, че срочен застрахователен договор може да бъде прекратен без неустойки или други разноски от всяка от страните с предизвестие, отправено до другата страна в края на текущия застрахователен период, то след прилагане на дефиницията на границите на договора, няма договори със срок над една година.

В края на всяка година се прави анализ на портфейла, който определя дали дадена група договори е обременителна или не. За целта се калкулира квотата на щетимост, корекция за риск и разходи за всяка кохорта.

Корекцията за нефинансов риск се изчислява съгласно калкулацията на частичния вътрешен модел (ЧВМ), прилаган от Уника Иншурънс Груп АГ по Платежоспособност 2.

3. Значими счетоводни политики (продължение)**х) Приложими стандарти (продължение)****МСФО 17 „Застрахователни договори“ (продължение)**

Чрез използването на ПРП, пасива за оставащо покритие се оценява като включва неспечелената премия, намалена с всички неамортизирани парични потоци за придобиване на застраховане. Пасива за предявени претенции включва дисконтиране и корекция за нефинансов риск.

Равнището на обобщаване на застрахователните договори по МСФО 17 е както следва:

- Портфейли: застрахователни договори, които са обект на подобни рискове и се управляват съвместно. В животозастраховането, валутата на договора се взема предвид при формирането на портфейлите.
- Групи от договори: всеки портфейл от договори се разделя в групи на база дали са печеливши и датата на първоначално признаване;
- Годишни кохорти: групите от договори се подразделят в зависимост от подписваческата година.

При прилагане на определението за портфейл в стандарта МСФО 17, т.е. сходни рискове, управлявани заедно, ЗК „УНИКА“ АД взема под внимание спецификата на договорите си за общо застраховане. Повечето договори покриват рискове, които са част от една бизнес линия и договорите в тази конкретна бизнес линия се анализират заедно. Има няколко пакетни продукта (напр. „У дома и щастлив“), които покриват различни рискове. Такива договори се разделят и основните рискови покрития се разпределят към съответните бизнес линии. Бизнес линиите в портфейла на УНИКА се разделят по следния начин - Злополука, Помощ при пътуване, Кредити, Обща гражданска отговорност, Каско на МПС, Гражданска отговорност на автомобилиста, Земеделски застраховки, Имуществено застраховане, Техническо застраховане, Транспортно застраховане.

Бизнес типове са два - корпоративен бизнес и индивидуални клиенти.

Кохортите, по които се калкулират резервите са съответно:

Групи договори

Злополука - корпоративен бизнес

Злополука - индивидуални клиенти

Помощ при пътуване - корпоративен бизнес

Помощ при пътуване - индивидуални клиенти

Кредити - корпоративен бизнес

Кредити - индивидуални клиенти

Обща гражданска отговорност - корпоративен бизнес

Обща гражданска отговорност - индивидуални клиенти

Каско на МПС - корпоративен бизнес

Каско на МПС - индивидуални клиенти

Гражданска отговорност на автомобилиста - корпоративен бизнес

Гражданска отговорност на автомобилиста - индивидуални клиенти

Земеделски застраховки - корпоративен бизнес

Земеделски застраховки - индивидуални клиенти

Имуществено застраховане - корпоративен бизнес

Имуществено застраховане - индивидуални клиенти

Техническо застраховане - корпоративен бизнес

Техническо застраховане - индивидуални клиенти

Транспортно застраховане - корпоративен бизнес

Транспортно застраховане - индивидуални клиенти

3. Значими счетоводни политики (продължение)

х) Приложими стандарти (продължение)

МСФО 17 „Застрахователни договори“ (продължение)

Използване на преценки и приблизителни оценки

Информация за преценките дали прилагането на счетоводните методи има значителен ефект върху сумите, показани в индивидуалните и консолидирани финансови отчети, е представена по-долу:

- Идентификация на застрахователни договори, презастрахователни договори и инвестиционни застраховки с характеристики на пряко участие: оценка дали е прехвърлен значителен застрахователен риск, така че попадат в обхвата на МСФО 17, и дали тези договори са с пряко участие.
- Определяне равнището на обобщаване: идентификация на застрахователни договори на групи от договори, които са обременяващи при първоначално признаване и групи от застрахователни договори, които при първоначално признаване нямат значителна вероятност да станат обременяващи в последствие.
- Оценка: определяне на метода за изчисляване на корекцията за нефинансов риск и предоставените единици с покритие.
- Преминаване: определяне дали е налице разумна информация за прилагане на пълния или модифицирания ретроспективен подход.

Информация за несигурност в преценките и приблизителните оценки, които носят значителен риск за материални корекции в нетните балансови стойности в следващата финансова година.

Промените в ключови предположения, могат да доведат до материални ефекти върху сумите за плащане. При застраховки имущество и отговорности такива са предположенията, свързани с развитието на щетите и тяхната честота.

Упражняване на опции

ЗК „УНИКА“ АД прилага опцията за признаване на приходи и разходи през друг всеобхватен доход (опция ДВД) в съответствие с МСФО 17.88 (б).

При прилагането на ПРП, дружеството не използва опцията по МСФО 17.59 (а) за признаване на паричните потоци за придобиване на застраховане като разходи, когато са направени тези разходи, за застрахователни договори с период на покритие до не повече от 1 г. При оценка на пасива за предявени претенции, Дружеството не използва опцията по МСФО 17.59 (б) за не прилагане на корекция на приблизителните оценки на бъдещите парични потоци, ако тези парични потоци се очакват да бъдат платени или получени в рамките на 1 г. или по-малко от датата на възникване на претенцията.

ЗК „УНИКА“ АД включва цялата промяна в корекцията за риск по отношение на нефинансов риск като част от резултата от застрахователни услуги (МСФО 17.81).

ЗК „УНИКА“ АД упражнява предоставената опция по МСФО 17.86 за представяне на приходите или разходите от група от държани презастрахователни договори, различни от финансови приходи или разходи от застраховане, като единична сума, в Отчета за доходите.

МСФО 9 и МСФО 17 – опции при преминаването

МСФО 17 изисква пълно ретроспективно прилагане на стандарта. Това означава, че позициите в Отчета за финансово състояние следва да бъдат определени така, все едно стандарта винаги е бил прилаган – прилагане с обратна сила. ЗК „УНИКА“ АД прилага пълния ретроспективен подход по МСФО 17 към датата на преминаване 01.01.2022 г.

За представянето на коригирана сравнителна информация за периода преди първоначалното прилагане на МСФО 9, Дружеството прилага МСФО 9, използвайки новата класификация на финансовите активи. Съответно, МСФО 9 също ще бъде приложен за онези финансови активи, освободени (продадени или падежирали) през 2022 г. Обезценката на финансовите активи ще бъде определена на база модела за обезценка по МСФО 9 за очакваните кредитни загуби.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

х) Приложими стандарти (продължение)

МСФО 17 „Застрахователни договори“ (продължение)

МСФО 9 и МСФО 17 – ефекти

Независимо от използвания подход за оценка, застрахователните вземания и задължения за комисионни не се представят отделно в Отчета за финансово състояние, а като част от застрахователния пасив. Тази промяна в представянето ще доведе до намаляване на балансовото число по МСФО 17.

Представянето на консолидираните финансови отчети също ще се промени фундаментално с прилагането на стандарта. Съответно, МСФО 17 прави разграничение между резултата от застрахователни услуги, състоящ се от застрахователни приходи и застрахователни разходи, и застрахователния финансов резултат (приходи и разходи).

В хода на определяне началните баланси в съответствие с изискванията на МСФО 17 и МСФО 9 към датата на преминаване 01.01.2022 г., се очаква намаление на собствения капитал на Дружеството. Това е в резултат предимно на новите изисквания за техническите резерви и новия начин на представяне на вземанията по застрахователни премии и презастраховане и на задълженията за комисионни и презастраховане, които се включват в техническите резерви съгласно МСФО 17.

Поради все още продължаващото паралелно приключване по МСФО 17 и неговото анализиране, към настоящата дата не е възможно да се представят окончателни резултати за очакваните ефекти върху индивидуалните и консолидираните Отчет за финансово състояние и Отчет за доходите за финансовата 2022 година, както и върху ключови показатели на Дружеството.

На база направените анализи до момента, не се очаква корекция в началното салдо на собствения капитал по МСФО 9 към 1 януари 2022 г. Първоначалните ефекти от прилагането на новата класификация и модели на оценка по МСФО 9 се в резултат основно на прекласификация на дълговите инструменти – правителствени и корпоративни облигации, оценявани по МСС 39 по метода справедлива стойност в печалбата или загубата, а по МСФО 9 в справедлива стойност в друг всеобхватен доход. Това е свързано с прекласификация на суми от неразпределената печалба към преоценъчен резерв. Очакваната кредитна загуба, оценена по новия модел на обезценка, е очаквана да бъде несъществена към датата на преминаване.

Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС

Изменение на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“: класификация на текущи и нетекущи пасиви и класификация на текущи и нетекущи пасиви - отсрочване на датата на влизане в сила (издадени оригинално на 23 януари 2020 г. и в последствие изменени на 15 юли 2020 г. и 31 октомври 2022 г., в крайна сметка в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Изменение на МСФО 16 „Лизинги“: Лизингово задължение при Продажби и обратен лизинг (издадени на 22 септември 2022 и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Дружеството през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

ц) Лизингови договори

Дружеството е приело МСФО 16 Лизинг от 1 януари 2019 г., което води до промени в счетоводните политики, но не е довело до корекции на сумите, признати във финансовите отчети поради позоваване на преходното облекчение в стандарта МСФО 16 е издаден през януари 2016 г. Той води до признаването на почти всички договори за лизинг на баланса от страна на лизингополучателите, тъй като се премахва разграничението между оперативен и финансов лизинг. Съгласно новия стандарт се признава актив (правото да се използва наетият обект) и финансов пасив – финансово задължение по лизингови вноски. Единствените изключения са краткосрочните лизинги и такива с ниска стойност. В съответствие с преходните разпоредби на МСФО 16, новите правила са приети със задна дата с кумулативния ефект от първоначалното прилагане на новия стандарт, признат на 1 януари 2019 г.

Лизинговите договори се признават като актив с право на ползване и съответно пасив по лизинга на датата, на която лизинговият актив е на разположение за използване от Дружеството. Всяко лизингово плащане се разпределя между пасива по лизинга и финансовите разходи. Финансовите разходи се начисляват в печалбата или загубата през периода на лизинга, така че да се получи постоянна периодична лихва върху остатъка от задължението за всеки период. Активът с правото на ползване се амортизира за по-краткия от полезния живот на актива и срока на лизинга по линейния метод.

Активите и пасивите, възникващи от договор за лизинг, се оценяват първоначално на база на настоящата стойност.

Задълженията за лизинг включват нетната настояща стойност на следните лизингови плащания:

- фиксирани плащания, нетно от вземания по получени стимули;
- променливи лизингови плащания, които се определят въз основа на индекс или процент;
- суми, които се очаква да бъдат платими от лизингополучателя под формата на гаранции за остатъчна стойност;
- цената за упражняване на правото за закупуване, ако лизингополучателят е сигурен в разумна степен, че тази опция ще бъде упражнена, и
- плащания на неустойки за прекратяване на лизинга, ако лизинговият срок отразява възможността лизингополучателят да упражни тази опция.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, се използва диференциалният лихвен процент за Дружеството. Това е процентът, който Дружеството би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време и при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване в сходна икономическа среда.

Всяко лизингово плащане се разпределя между пасива по лизинга и финансовите разходи. Впоследствие пасивите по лизинг се оценяват, като се използва методът на ефективния лихвен процент. Балансовата стойност на пасива по лизинга се преоценява, за да се отразят преоценките или измененията на лизинговия договор, или да се отразят коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, се използва диференциалният лихвен процент за Дружеството. Това е процентът, който Дружеството би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време и при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване в сходна икономическа среда. Всяко лизингово плащане се разпределя между пасива по лизинга и финансовите разходи. Впоследствие пасивите по лизинг се оценяват, като се използва методът на ефективния лихвен процент. Балансовата стойност на пасива по лизинга се преоценява, за да се отразят преоценките или измененията на лизинговия договор, или да се отразят коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Срокът на лизинговия договор е неотменимий период, за който лизингополучателят има правото да използва основния актив; периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване или прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

ц) Лизингови договори (продължение)

Активите с право на ползване се оценяват първоначално по цената на придобиване, включваща:

- стойността на първоначалната оценка на пасива по лизинг;
- лизинговите плащания, извършени преди или на датата на възникване на лизинга, намалени с получени стимули по лизинга;
- всички първоначални директни разходи, свързани с лизинга, и
- разходи за възстановяване, свързани с лизинга.

Впоследствие активите, с право на ползване, се оценяват по цена на придобиване минус всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка и се коригират спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга, дължаща се на преоценка или изменение на лизинговия договор. Активите, с право на ползване, се амортизират по линеен метод за по-краткия срок от полезния живот на актива или срока на лизинговия договор.

Амортизационните норми на активите с право на ползване са:

- право на ползване на офис сгради – 5 години

Плащанията, свързани с краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност, се признават като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор в отчета за всеобхватния доход. Дружеството разглежда възможността за освобождаване от признаване по отношение на лизинг на активи с ниска стойност за всеки лизингов договор поотделно.

Когато активът е придобит чрез договор за преотдаване, е признат актив с право на ползване и пасив по лизинга.

За всички останали лизинги на активи с ниска стойност, лизингополучателят признава свързаните с тях лизингови плащания като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор.

Краткосрочните лизинги са със срок за не повече от 12 месеца. Активите с ниска стойност включват ИТ оборудване и малки офис мебели.

4. Счетоводни преценки

Оценка на несигурността във връзка с техническите резерви

Преценките на Дружеството за отчетените и неотчетените загуби и определянето на застрахователните резерви и възстановимата стойност на дела на презастрахователя се преглеждат и обновяват постоянно, като корекциите от този преглед се отразяват в отчета за всеобхватния доход на Дружеството.

Процесът се основава на основното допускане, че миналият опит, коригиран с ефекта от текущите обстоятелства и трендове е подходяща основа за предвиждане на ефекта от бъдещите събития.

Процесът за определяне на допусканията е предназначен за изчисляване на неутралните приблизителни оценки на най-вероятния или очакван изход от застрахователните събития. Източниците на информация, които се използват за допусканията са вътрешно изготвени като се използват задълбочени проучвания, които се провеждат годишно.

Допусканията се проверяват, за да се постигне съответствие с наблюдаваните пазарни цени или друга публикувана информация. За допусканията се използва най-вече информацията от текущите трендове и в случаите, при които има недостатъчна информация за изготвянето на надеждна оценка на развитието на щетите се правят по-предпазливи допускания.

Характерът на бизнеса затруднява определянето със сигурност на вероятния изход от определена щета и цялостния размер на предявените щети. Всяка предявена претенция се преглежда по отношение на обстоятелствата по обезщетенията, наличната информация от специалистите по ликвидация и исторически доказателства за размера на подобни щети.

4. Счетоводни преценки (продължение)

Оценка на несигурността във връзка с техническите резерви (продължение)

Оценките на сметите се преглеждат редовно и се актуализират при наличие на нова информация. Резервите се начисляват на база на наличната текуща информация.

Окончателният размер на задълженията, обаче, може да се различава в резултат на последващи събития и наличие на катастрофични събития. Влиянието на множество от обстоятелствата за определяне на окончателните разходи за уреждането на сметите е трудно предсказуемо.

Трудностите при определяне на резервите се различават при различните класове бизнес в зависимост от застрахователните договори, комплексността, обема и значимостта на обезщетенията, определянето на датата на възникване на сметите и интервалите между датата на възникване и датата на рапортуване.

Резервът по чл. 119, ал. 2, т. 2 от действащия към 31.12.2022 г. КЗ, в частта за предявени, но неизплатени претенции, се определя по метода „щета по щета“. При определяне на резерва в частта за възникнали, но непредявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към 31.12.2022 г. е приложен верижно-стълбов метод (Chain Ladder).

Извършени са отделни изчисления на база акумулирани стойности на изплатените и на база акумулирани стойности на предявените претенции, както и отделни изчисления за претенции във връзка с имуществени вреди и за претенции във връзка с неимуществени вреди.

Предвид спецификите на портфейла и процеса на завеждане и уреждане на претенции в дружеството, и с оглед законовите изисквания, за образуване на резерва за възникнали, но непредявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към 31.12.2022 г. е избрана методология, при която се прилага верижно-стълбовият метод.

Резервът по чл. 119, ал. 2, т. 3 от КЗ към 31.12.2022 г. е определен по метода на точната дата, като от базата му за изчисление са приспаднати фактическите аквизиционни разходи, съгласно изискванията на чл. 84, ал. 2 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г.

Процес за определяне на основните допускания

Основният метод или комбинацията от методи, които се използват, се различават по годината на възникване на застрахователното обезщетение, класа бизнес и наблюдаваното историческо развитие на сметимостта.

Размерът на резерва за възникнали, но необявени претенции е първоначално изчислен брутно и след това се прави отделна калкулация за оценката на дела на презастрахователите в резерва.

Към 31.12.2022 г. резервът за възникнали, но необявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите е изчислен съгласно изискванията на чл. 92, ал. 1 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд.

Използваният метод за изчисление, обосновката за избора му, статистическата информация, въз основа на която са направени изчисленията, както и обосновката на приложените експертни допускания и преценки подробно се описват в мотивирано искане, което се представя в КФН на основание чл. 92, ал. 1 от Наредба № 53 от 23.12.2016

Дружеството покрива застрахователните рискове с основен квотен презастрахователен договор за основните бизнес линии и допълнителни експес лос застрахователни договори за големите щети и катастрофични рискове, което осигурява сигурна защита за застрахователя при възникване на голям брой малки щети както и единични големи искиове.

Методът, използван от Дружеството за изчисляване на резерва, се базира на исторически данни, брутен очакван размер на резерва за възникнали, но необявени щети и данни за презастрахователната програма.

4. Счетоводни преценки (продължение)**Справедлива стойност**

Определяне на справедливи стойности

Дружеството определя справедлива стойност, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите, използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви;
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които могат да се намерят за актива или пасива, или директно (т.е. като цени) или индиректно (т.е. получени от цени);
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на налична пазарна информация (неналични входящи данни).

Таблицата по-долу представя анализ на финансовите инвестиции към 31.12.2022 г., отчетени по справедлива стойност, според използваните оценъчни методи:

	Ниво 1 Обявени пазарни цени на активни пазари	Ниво 2 Оценъчни техники – с помощта на пазарни данни	Общо
ДЦК, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	20,748	5,850	26,598
Корпоративни облигации, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	13,681	9,340	23,021
Дялове във взаимни фондове, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	14,070	-	14,070
Общо финансови инвестиции	48,499	15,190	63,689

Към 31.12.2022 г. няма разлика между справедливата стойност на финансовите активи и тяхната балансова стойност. През 2022 година не е имало трансфери на финансови инструменти между нивата от йерархията на справедливите стойности представени по-горе.

Таблицата по-долу представя анализ на финансовите инвестиции към 31.12.2021 г., отчетени по справедлива стойност, според използваните оценъчни методи:

	Ниво 1 Обявени пазарни цени на активни пазари	Ниво 2 Оценъчни техники – с помощта на пазарни данни	Общо
ДЦК, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	19,787	7,077	26,864
Корпоративни облигации, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	13,093	10,440	23,533
Дялове във взаимни фондове, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	18,268	-	18,268
Общо финансови инвестиции	51,148	17,517	68,665

5. Управление на застрахователния риск

а) Цели и политики за управление на застрахователния риск

Основната застрахователна дейност, извършвана от Дружеството, е да поема риска от загуба от лица или организации, които са преки субекти на риска. Такива рискове могат да бъдат свързани с недвижимо имущество, задължение, живот, злополуки със здравето, финансови или други рискове, произтичащи от дадено застрахователно събитие. Дружеството е изложено на несигурност, свързана с времето и размера на щетите по договора. Дружеството също така е изложено на пазарен риск чрез застрахователните и инвестиционните си дейности.

Дружеството управлява застрахователния си риск чрез ограничения на застрахователните лимити, процедури за одобряване на трансакции, които включват нови продукти или които надвишават определените лимити, методи за ценообразуване, централизирано управление на презастраховането и мониторинг на възникващите въпроси.

Дружеството използва няколко метода за оценка и контрол на застрахователните рискове както за индивидуалните видове застраховани рискове, така и за общите рискове.

Теорията на вероятността се прилага при ценообразуването и провизирането на портфейла от застрахователни полици. Основният риск се състои в това, честотата и размера на щетите да бъдат по-големи от очакваните.

Застрахователните събития са произволни по своята природа и действителният брой и мащаб на събитията през всяка една година може да варира от очакваните, изчислени чрез обичайните статистически техники.

б) Стратегия по сключване на полиците

Подписваческата стратегия на Дружеството има за цел постигането на разнообразие, за да се осигури балансиран портфейл. Тя се основава на голям портфейл от сходни рискове няколко години подред. Очаква се това да намали променливостта на резултата.

Подписваческата стратегия е представена в годишния бизнес-план, който включва подписваческите линии бизнес, географските области, в които бизнесът трябва да бъде подписан и отрасловите сектори, в които Дружеството сключва застраховки. Тази стратегия се прилага от отделните лица- подписвачи посредством подробни инструкции за подписваческата дейност, включващи лимити, които всеки подписвач трябва да спазва според размера на бизнеса, класа бизнес, територията и отрасъла, за да постигне подходящо ниво на риска в рамките на портфейла. Всички договори, по общо застраховане са годишни и подписвачите имат правото да откажат подновяване или да променят условията на договора при подновяването му.

в) Презастрахователна стратегия

Дружеството презастрахова голяма част от рисковете, които записва, за да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси. Дружеството е сключило квотен презастрахователен договор за основните бизнес линии и непропорционални презастрахователни договори за големите отговорности и катастрофични рискове, за да намали нетната си експозиция. Освен това, на подписвачите е разрешено да сключват договори за факултативно презастраховане при определени специфични обстоятелства. Всички договори за факултативно презастраховане са предмет на предварително одобрение и общата сума за факултативно презастраховане се наблюдава на месечна база.

Пасивното презастраховане съдържа кредитен риск и активите по презастраховане се осчетоводяват като се изваждат разходите за обезценки в резултат на случаи на неплатежоспособност и несъбираеми суми. Дружеството презастрахова в свързани дружества на групата като по този начин е свело до минимум кредитния риск и риска от неплатежоспособност на презастрахователя.

г) Условия на застрахователните договори

Условията на застрахователните договори, които имат материален ефект върху сумата, времето и несигурността от бъдещи парични потоци, произтичащи от застрахователните договори са изложени по-долу.

Оценката за основните продукти на Дружеството и методите на управление на свързаните със застрахователните продукти рискове са представени както следва:

5. Управление на застрахователния риск (продължение)

г) Условия на застрахователните договори (продължение)

(i) Общи застрахователни договори – Гражданска отговорност

Покриваните рискове обхващат в най-пълна степен нуждите от застрахователно покритие на собствениците, ползвателите и държателите на МПС. Териториалният обхват на застраховките включва цяла Европа.

Принадлежността на ЗК „УНИКА“ АД към УНИКА Интернешънъл осигурява на застрахованите лица компетентна и своевременна помощ и при настъпване на застрахователно събитие в чужбина.

Условията и изискванията по застраховките, сроковете за регистрация и ликвидация на щетите са изцяло съобразени със законовите изисквания.

Щетите с по-дълги времеви интервали в оповестяването водят до по-голям вътрешно присъщ риск. Това важи с особена сила за предявените щети с по-дълъг срок на изискуемост, особено там където съдебните органи са взели решение покритието да се простира върху няколко години, т.е. включва няколко ответника (и техните застрахователи и презастрахователи) и многобройни полици (като по този начин увеличават включените възможни суми и комплексност).

Щети с по-дълги срокове на изискуемост също повишават потенциалния дълъг времеви интервал на признаване, т.е. интервала между подписването на вид полици на един конкретен пазар и признаването, че такива полици имат латентна експозиция за обезщетения.

Управление на рисковете

Ключовите рискове, свързани с този продукт, са риска от записване, конкурентния риск и риска от щети (включващ променливото възникване на рискови щети). Дружеството е изложено също така на риска от нежелани действия от страна на държателите на полици.

Застрахователният риск се управлява предимно чрез разумно ценообразуване, дизайн на продукта, избор на риска, подходяща инвестиционна стратегия, рейтинговане и презастраховане. Дружеството следователно наблюдава и реагира на промени в общата икономическа и търговска среда, в която развива своята дейност.

(ii) Общи застрахователни договори – Каско

Дружеството подписва застрахователни договори по застраховка Каско на моторни превозни средства. Тази застраховка покрива щети, причинени на МПС вследствие на настъпили пътнотранспортни произшествия, природни бедствия или злоумишлени действия на трети лица, както и кражба.

Резултатът от дейността по застраховката отчита общите начислени премии, от които се приспадат сумите, изплащани от Дружеството за покриването на възникналите щети и разходи.

Събитията, в резултат на които възникват щети по автомобилите, обикновено настъпват внезапно (като ПТП, природни бедствия, злоумишлени действия, кражба и пр.) и причината се определя бързо и лесно. Щетите се оповестяват сравнително бързо и могат да бъдат уредени без забавяне.

В този смисъл, бизнесът по Каско застраховките се класифицира като „късо-опашат“, което означава, че влошаването на възвръщаемостта от инвестициите ще бъде от несъществено значение. Това контрастира с „дълго-опашатите“ класове, каквито са застраховките на отговорности (ГО на автомобилистите, Обща гражданска отговорност), при които периодът на предявяване и финално уреждане на претенциите е по-дълъг.

Ключовите рискове, свързани с този продукт, са риска от подписване, риска от конкуренция и риска от щети (включително променливото проявление на риска под влияние на способностите на водача и на другите участници в движението). Дружеството ще бъде изложено на риска от некоректни действия от страна на държателите на полици.

5. Управление на застрахователния риск (продължение)

г) Условия на застрахователните договори (продължение)

(ii) Общи застрахователни договори – Каско (продължение)

Рискът от подписване е Дружеството да не начислява премии, съответни на различните автомобили, които застрахова. Рискът по дадена полица ще варира според много фактори като: марка на автомобила, къде се управлява автомобила, стаж на водача и пр. За застраховка каско на МПС се очаква да има голям брой застраховани обекти със сходни рискови профили и голям на брой претенции с малки по сума плащания.

Изчисляването на премия, съизмерима с риска за тези полици, ще бъде субективно и следователно рисково.

Дружеството е изложено на риск, застрахованият да прави неверни или невалидни иски или да изопачава сумата, изискуема след претърпяване на загуба. Това до голяма степен обяснява защо икономическите условия са свързани с това колко е печеливш портфейла от каско на автомобилите.

Застрахователният риск се управлява основно чрез разумно ценообразуване, дизайн на продукта, избор на риска, подходяща инвестиционна стратегия, рейтинговане и презастраховане. Дружеството следователно следи и реагира на промени в общата икономическа и търговска среда, в която извършва своята дейност.

(iii) Общи застрахователни договори – Имущество

Дружеството подписва застрахователни договори върху имуществото. Застраховка на недвижим имот застрахова държателя на полицата срещу загуба или повреда на тяхното собствено имущество и вредите, причинени от прекъсване в бизнеса, произтичащо от тази повреда.

Възвръщаемостта на капитала при този продукт произтича от общите премии, начислявани на държателите на полици минус сумите, заплащани за покриването на щети и разходи, начислени от Дружеството.

Събитието, което предизвиква обезщетение за повреда на сгради обикновено възниква внезапно (както за пожар и обир с взлом) и причината се определя лесно. Щетата в този случай ще бъде оповестена бързо и може да се уреди без забавяне. Бизнесът с недвижимо имущество следователно се класифицира като „късо-опашат“, което означава, че влошаването на разходите и възвръщаемостта на инвестициите ще бъде от несъществено значение.

Това контрастира с „дълго-опашатите“ класове, където отнема повече време да се определи окончателния разход за щетата и това прави разходите и възвръщаемостта на инвестициите значително по-съществени.

Ключовите рискове свързани с този продукт са риска от подписване, риска от конкуренция и риска от щети (включително променливото проявление на риска от природни бедствия). Дружеството е изложено на риска от нечестни действия от страна на държателите на полици.

Рискът от подписване е Дружеството да не начислява премии, съответни на различните имоти, които застрахова.

Рискът по дадена полица ще варира според много фактори като: местоположение, мерки за сигурност, срок на владение на имуществото и пр. За застраховка на домашно имущество се очаква да има голям брой застраховани обекти със сходни рискови профили.

Това, обаче, не важи за търговски дейности. Много предложения за застраховане на търговски обекти се състоят от уникална комбинация от местоположение, вид бизнес и мерки за сигурност. Изчисляването на премия, съизмерима с риска за тези полици, ще бъде субективно и следователно рисково.

Класовете имоти са изложени на риска, застрахованият да прави неверни или невалидни иски или да изопачава сумата, изискуема след претърпяване на загуба. Това до голяма степен обяснява защо икономическите условия са свързани с това колко е печеливш портфейла от имущество.

Застрахователният риск се управлява основно чрез разумно ценообразуване, дизайн на продукта, избор на риска, подходяща инвестиционна стратегия, рейтинговане и презастраховане. Дружеството следователно следи и реагира на промени в общата икономическа и търговска среда, в която извършва своята дейност.

5. Управление на застрахователния риск (продължение)

(д) Концентрации на застрахователни рискове

Имуществото е обект на множество рискове, включително кражба, пожар, бизнес прекъсване и лоши метеорологични условия.

Обезщетенията при проявление на явления като бури, наводнения, пожари, експлозии, и повишаващото равнище на престъпността възникват в регионален мащаб, което означава, че Дружеството управлява разпределението на географския си риск много внимателно.

В случай на земетресение, Дружеството очаква портфейла от недвижими имоти да включва високи икове за структурни щети на недвижими имоти и големи икове поради смущения в бизнеса, докато транспортните връзки не функционират и имуществото не е оперативно, поради ремонт.

Дружеството приема общата рискова експозиция, която е готово да поеме в определени територии за редица събития като природни бедствия и загуби от терористични актове. Текущата агрегирана позиция се контролира по време на подписването на даден риск и се изготвят месечни отчети, които показват ключовите концентрации, на които Дружеството е изложено.

Дружеството използва определен брой инструменти за моделиране, за да контролира концентрацията и да симулира загуби от катастрофи, за да измери ефективността на презастрахователните програми и нетното рисково експозиране на Дружеството. Провеждат се няколко стрес теста и сценарийни тестове чрез използването на тези модели през годината.

Най-голямата вероятност за значителни загуби на Дружеството произтичат от катастрофични събития като наводнения, повреди, щети от бури или земетресения. Дружеството контролира риска чрез сключване на презастрахователни договори по тези линии бизнес.

Становището на ръководството по отношение концентрацията на риск е, че са положени усилия за относително равномерно териториално разпределение на застрахованите имуществва. Извършва се системно оценка на риска от страна на риск мениджъра в управление “Общо застраховане” и се наблюдава акумулацията на застрахователни суми както по групи клиенти, така и по региони. Ръководството счита, че към 31.12.2022 г. няма съществени концентрации на застрахователен риск в портфейла на Дружеството

е) Презастрахователен риск

Дружеството цедира застрахователния риск за да ограничи експозицията към загуби при подписваческа дейност при различни договори, които покриват индивидуален риск, групови рискове или определени линии бизнеси по съзастраховане, които са подновявани на годишна база.

Тези договори за презастраховане разпределят риска и минимизират ефекта от загубите. Сумата на всеки задържан риск зависи от оценката на специфичния риск на Дружеството, който при определени обстоятелства достига до лимити, базирани на характеристиките на покритието.

При условията на презастрахователните договори, презастрахователят се съгласява да възстанови цедираната сума в случай, че обезщетението е платено. Дружеството, обаче, запазва отговорност към държателите на полици по отношение на цедираната застраховка, ако презастрахователят не успее да изпълни задълженията, които поема.

При общо застраховане преобладаващото използване на презастраховане има за цел да управлява експозиции на свързани с времето събития, природни събития, събития, включващи много жертви, катастрофични пожари и отговорности (гражданска отговорност и каско).

При избора на презастраховател Дружеството взема предвид относителната сигурност. Сигурността на презастрахователя се оценява на база общественния рейтинг и от проведени вътрешни проучвания.

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

5. Управление на застрахователния риск. (продължение)

ж) Процес на уреждане на щети

Таблицата за развитие на щетимостта, представена по-долу, се оповестява с цел определяне на оценка на резерва за предявени, но неизплатени претенции, включени във финансовите отчети в контекст, което позволява сравнение на развитието на резерва за неизплатените претенции с отчетените резерви през предходните периоди.

Оценката се повишава или понижава, когато претенциите се изплащат и е налице повече информация за честотата и размера на неизплатените претенции. В долната част на таблицата е представено равнение на резервите за неизплатени претенции, включени в Отчета за финансовото състояние и оценката на общите искове.

Година на събитие До	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
В края на годината на възникване на щетата	341,026	32,405	24,670	22,974	27,973	15,123	15,225	18,673
1 година по-късно	478,597	38,414	28,664	28,399	30,919	17,033	17,637	
2 години по-късно	519,762	39,044	29,350	30,310	36,885	17,573		
3 години по-късно	544,419	39,556	29,372	30,344	37,109			
4 години по-късно	565,879	39,719	29,659	30,958				
5 години по-късно	575,212	39,660	29,069					
6 години по-късно	582,916	40,022						
7 и повече години по-късно	598,006							
Текуща оценка	598,006	40,022	29,069	30,958	37,109	17,573	17,637	18,673
Кумулативни плащания	591,728	33,638	26,206	24,303	26,753	14,397	13,609	11,021
Резерв за висящия плащания	6,278	6,384	2,863	6,655	10,356	3,176	4,028	7,652
Общо резерв за висящи плащания								

з) Застрахователни резерви

Анализ на чувствителността

Основните фактори, от които зависи печалбата на една застрахователна компания са квотата на щетимост, квотата на разходите и доходът от инвестиции.

Симулация към 31.12.2022 г.	Загуба след данъчно облагане		Изискуем капитал
	Собствен капитал		
Текуща капиталова позиция	(7,466)	25,452	7,400
Увеличение на щетимостта (катастрофично събитие)	(978)	24,474	7,400
Увеличение на квота на разходите (+1.0%)	(35)	24,439	7,400

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

5. Управление на застрахователния риск. (продължение)

з) Застрахователни резерви (продължение)

Анализ на чувствителността (продължение)

В горната таблица на реда за текуща капиталова позиция са показани текущите стойности на печалба/ загуба, собствен капитал и изискуем капитал на ЗК „УНИКА“ АД към 31.12.2022 г.

Направена е симулация на резултатите, като последователно са променени основните фактори:

1. Направена е симулация за възникване на второ катастрофично събитие (кумулятивната стойност на възникналите щети от едно застрахователно събитие трябва да надвишава един милион евро). Съгласно презастрахователния договор за покритието на катастрофични събития, самозадържането на компанията е в размер на един милион евро, но след прилагане на квотните договори по съответните линии бизнес, това би намалило загубата до 978 хиляди лева, т.е. това би влошило резултата.

Общият размер на ефекта както върху финансовия резултат на компанията, така и върху собствения капитал, би бил 978 хил. лева, вследствие на което размерът на собствения капитал ще се промени до 24,474 хил. лева.

2. При симулирано увеличение на нетната квота на разходите с 1,0 процентен пункт се получава намаляване на резултата и собственият капитал ще намалее до 24,439 хил. лева.

В заключение може да се каже, че резултатите от направените сценарии показват добро ниво на капитализация на дружеството

Тест за адекватност на резервите

На основание изискванията на Международен стандарт за финансова отчетност №4 (МСФО 4), към отчетната дата Дружеството оценява достатъчността на признатите от него застрахователни резерви.

Застрахователните резерви, свързани с общо застраховане, се изчисляват въз основа на текущи допускания, базирани на известното към момента развитие на риска.

Извършеният тест включва тест на пренос-премийния резерв (резервът се образува за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния застрахователен или презастрахователен договор след края на отчетния период) и на резерва за предстоящи плащания (резервът се образува за покриване на обезщетения, суми и други плащания по силата на застрахователни или презастрахователни договори, както и на свързаните с тях разходи, по претенции, възникнали преди края на отчетния период).

Тестът за адекватност на пренос-премийния резерв е извършен съгласно чл. 85 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и от презастрахователите.

През настоящата 2022 година не е установена необходимост от образуване на Резерв за неизтекли рискове (URR) съгласно Наредба № 53.

Тестът за адекватност на резерва за предстоящи плащания е извършен посредством run-off метода. В резултат на теста не е установен недостиг на резерва за предстоящи плащания общо за портфейла.

6. Управление на финансовия риск (продължение)

Финансов риск

Транзакции с финансови инструменти могат да доведат до това, Дружеството да поеме повече финансови рискове. Те включват:

- кредитен риск
- пазарен риск
- ликвиден риск

Всеки от тези рискове е описан по-долу.

(i) Кредитен риск

Експозиция към държавен дълг

Във връзка с появилата се несигурност относно кредитния риск, свързан с държавен дълг в страните от еврозоната, дружеството внимателно управлява този риск през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

При прегледа за обезценка на експозициите към държавен дълг към 31 декември 2022 г. Дружеството е отчело следните фактори:

- кредитоспособността на страната съгласно преценката на пазарите, отразена в кривата на доходност на облигациите
- оценката на кредитоспособността според рейтинговите агенции
- достъпността на страната до капиталовите пазари при издаване на нови дългови инструменти
- вероятността дългът да се реструктурира, което би довело до загуби за инвеститорите поради доброволно или принудително опрощаване на дълг
- международните механизми за подпомагане, които осигуряват необходимата подкрепа на дадена страна в ролята си на кредитор от последна инстанция, както и намеренията на съответната страна за готовността да използват тези механизми. Този процес включва оценка на тези механизми, независимо от политическите намерения, и на това дали страната е в състояние да изпълни заложените критерии.

Дружеството не счита, че има индикации за обезценка на експозициите си в държавен дълг към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г.

Таблицата по-долу представя матуриретната структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2022 г.

Държава емитент	До 1 година	От 1 до 3 години	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Общо
България	1,443	2,409	1,148	2,026	7,026
Словакия	-	-	2,030	-	2,030
Израел	-	1,000	-	-	1,000
Индонезия	991	1,804	-	-	2,795
Испания	-	940	-	1,975	2,915
Италия	-	-	1,910	1,073	2,983
Унгария	-	-	-	1,549	1,549
Португалия	-	-	1,583	-	1,583
Румъния	-	-	-	864	864
Саудитска Арабия	-	-	-	876	876
Германия	-	-	468	-	468
Словения	-	-	-	1,101	1,101
Франция	-	-	-	1,408	1,408
Общо	2,434	6,153	7,139	10,872	26,598

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

6. Управление на финансовия риск (продължение)

Финансов риск (продължение)

(i) Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавен дълг (продължение)

Таблицата по-долу представя матуриретната структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2021 г.:

Държава емитент	До 1 година	От 1 до 3 години	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Общо
България	1,160	1,522	3,045	3,449	9,176
Словакия	-	-	2,352	-	2,352
Израел	-	-	1,068	-	1,068
Индонезия	-	1,028	1,924	-	2,952
Испания	-	-	-	1,457	1,457
Италия	-	-	2,133	1,401	3,534
Унгария	-	-	-	1,924	1,924
Португалия	-	-	-	1,809	1,809
Румъния	-	-	-	1,073	1,073
Саудитска Арабия	-	-	-	1,005	1,005
Германия	-	-	514	-	514
Общо	1,160	2,550	11,036	12,118	26,864

Към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г. целият държавен дълг е класифициран като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Към датата на съставяне на Отчета за финансовото състояние не е отбелязана значителна концентрация на кредитен риск.

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги от рейтингова агенция Standard & Poor's, там където тези рейтинги са приложими. В случаите когато даден финансов актив не притежава рейтинг от Standard & Poor's, са използвани рейтингите на Moody's и Fitch, приравнени към тези на Standard & Poor's.

Вид и инвестиция и рейтинг	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
ДЦК	26,599	26,864
Рейтинг AA	1,408	-
Рейтинг AA-	2,100	-
Рейтинг A+	2,030	2,353
Рейтинг A	2,915	2,461
Рейтинг A-	-	1,068
Рейтинг BBB+	1,583	-
Рейтинг BBB	14,353	19,395
Рейтинг BBB-	864	1,073
Без рейтинг	1,346	514
Корпоративни облигации	23,021	23,533
Рейтинг AAA	-	-
Рейтинг AA+	-	-
Рейтинг AA-	1,276	2,596
Рейтинг A	-	-
Рейтинг A+	-	-
Рейтинг A-	3,907	1,526
Рейтинг BBB+	5,507	7,546
Рейтинг BBB	2,927	4,968
Рейтинг BB	-	-
Рейтинг BB+	-	968
Без рейтинг	9,404	5,929

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

6. Управление на финансовия риск (продължение)

Финансов риск (продължение)

(i) Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавен дълг (продължение)

Вид и инвестиция и рейтинг	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Дялове във взаимни фондове	14,070	18,268
Без рейтинг	14,070	18,268
Депозити	2,036	2,036
Рейтинг А-	2,000	-
Рейтинг ВВВ	36	2,036
Парични средства и парични еквиваленти	4,402	5,724
Без рейтинг	4,402	5,724

Максималната експозиция към кредитен риск включва също презастрахователните активи, вземания и предоставени заеми (Приложения 25, 27 и 31) на обща стойност към 31.12.2022 г. в размер на 86,538 хил. лв. (31.12.2021 г.: 85,523 хил. лв.).

(ii) Пазарен риск

Пазарният риск може да бъде описан като риск от промяна в справедливата стойност на един финансов инструмент, дължащ се на промяна в лихвените проценти, цените на капиталови инструменти или обменните курсове за чуждестранна валута.

Лихвен риск

Излагането на Дружеството на пазарен риск за промени в лихвения процент е концентрирано в инвестиционния портфейл и в по-малка степен в дълговите й задължения.

Промяна в инвестиционните стойности, дължащи се на промени в лихвените проценти, обаче, се намаляват като се отнесат и частично се компенсират промени в икономическата стойност на застрахователните резерви и дълговите задължения. Дружеството контролира тази експозиция чрез периодичен преглед на своите активни и пасивни позиции. Оценки на паричните потоци, както и въздействието на движенията на лихвения процент, свързани с инвестиционния портфейл и застрахователни резерви се моделират и преглеждат веднъж на четиримесечие. Цялостната цел на тези стратегии е да ограничи нетните промени в стойността на активите и пасивите, произтичащи от движенията на лихвения процент. Макар че е по-трудно да се измери лихвената чувствителност на застрахователните пасиви отколкото тази на свързаните активи до степен, в която измерваме такава чувствителност, вярваме, че движенията в лихвения процент ще предизвикат промени в стойността на активите, които значително ще компенсират промени в стойността на пасивите, свързани с основните продукти

Дружеството също така е изложено на риска от промени в бъдещите парични потоци от финансовите инструменти, произтичащи от промени в пазарните лихвени проценти.

Към 31.12.2022 г.

	Към 31.12.2022 г.		Общо
	Фиксирана лихва	Безлихвени	
Депозити във финансови институции	2,036	-	2,036
Облигации по справедлива стойност в печалбата и загубата	23,021	-	23,021
ДЦК по справедлива стойност в печалбата и загубата	26,598	-	26,598
Дялове във взаимни фондове	-	14,070	14,070
Парични средства и парични еквиваленти	4,392	10	4,402
Общо	56,047	14,080	70,127

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

6. Управление на финансовия риск (продължение)

Финансов риск (продължение)

(ii) Пазарен риск (продължение)

Лихвен риск (продължение)

Към 31.12.2021 г.

	Фиксирана лихва	Безлихвени	Общо
Депозити във финансови институции	2,036	-	2,036
Облигации по справедлива стойност в печалбата и загубата	23,533	-	23,533
ДЦК по справедлива стойност в печалбата и загубата	26,864	-	26,864
Дялове във взаимни фондове	-	18,268	18,268
Парични средства и парични еквиваленти	5,712	12	5,724
Общо	58,145	18,280	76,425

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск чрез разплащанията в чуждестранна валута. Дружеството има инвестиции в чужбина, в Европейския съюз. В резултат от въвеждането на валутния борд (паричен съвет) в България, българската валута е обвързана с еврото.

Тъй като валутата, използвана във финансовите отчети е българският лев, резултатите, отразени в тях, се влияят от промените на обменния курс между валутите извън еврозоната и лева. В резултат от експозициите на Дружеството в чужда валута възникват загуби и печалби от чуждестранна валута, които са отразени в отчета за приходите и разходите.

Управлението на валутния риск се провежда чрез диверсифициране на финансовите активи, деноминирани в чуждестранни валути, различни от евро.

Дружеството няма задължения в щатски долари. Основно задълженията на дружеството са в български лева и само задълженията по презастрахователни договори в размер на 11,055 хил. лв. са в евро (2021 г.: 15,015 хил. лв.).

Към 31.12.2022 г.

	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Депозити във финансови институции	2,036	-	-	2,036
Облигации по справедлива стойност в печалбата и загубата	-	23,021	-	23,021
ДЦК по справедлива стойност в печалбата и загубата	5,922	20,677	-	26,599
Дялове във взаимни фондове	-	14,070	-	14,070
Парични средства и парични еквиваленти	3,717	685	-	4,402
Общо	11,675	58,453	-	70,128

Към 31.12.2021 г.

	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Депозити във финансови институции	2,036	-	-	2,036
Облигации по справедлива стойност в печалбата и загубата	-	23,533	-	23,533
ДЦК по справедлива стойност в печалбата и загубата	7,723	19,141	-	26,864
Дялове във взаимни фондове	-	18,268	-	18,268
Парични средства и парични еквиваленти	4,978	746	-	5,724
Общо	14,737	61,688	-	76,425

6. Управление на финансовия риск (продължение)

Финансов риск (продължение)

(iii) Ликвиден риск

Матуритетна структура

Дружеството трябва да посреща ежедневните си нужди от парични средства, особено по обезщетения, произтичащи от договорите по застраховане. Следователно съществува риск паричните наличности да не бъдат достатъчни за уреждане на задължения, когато са дължими на разумна цена. Дружеството управлява този риск като поставя минимални ограничения върху отношението на активите, приближаващи матуритет, които ще бъдат в наличност за уреждането на тези задължения.

Съответствие между активите и пасивите

Дружеството активно управлява активите си като използва подход, който балансира качество, диверсификация, съответствие между активите и пасивите, ликвидност и възвръщаемост на инвестициите. Целта на инвестиционния процес е да оптимизира инвестиционния доход, коригиран с риска, като гарантира, че активите и пасивите се управляват на база на паричен поток и дюрация. Инвестиционната политика се определя на групово ниво от УНИКА Интернешънъл.

На база на извършен анализ на развитието на плащанията на резервите за щети на ЗК „УНИКА“ АД от предходни години, при който е изследвано времето между възникване и плащане на щетите, е направена прогноза за развитието на резервите към 31.12.2022 г. В следващата таблица са показани относителните тегла на платените щети през съответната година на развитие спрямо общия обем.

Година на развитие	Год. на възникване	+1	+2	+3	+4	+5	Над 6
Платени в % на възникнали	47%	26%	8%	5%	3%	2%	9%

От резултатите се вижда, че през втората, третата, четвъртата и петата година след възникване, плащанията по щети намаляват до под 2% и останалите малко над 9% са съдебни претенции, които се изплащат след шестата година при влизане в сила на съответните решения. Почти 47% от щетите се изплащат в годината на възникването им..

Средно претегленият срок (дюрация, продължителност) за изплащане на резервите за щети на Дружеството през 2022 г. е 12,3 месеца от датата на възникване.

Към 31.12.2022 г.

	До 1 година	1 - 3 години	3 - 5 години	5 - 10 години	Над 10 години	Общо
Пренос-премиен резерв (вкл. резерв за неизтекъл риск)	12,007	8,147	3,165	2,350	501	26,170
Резерв за възникнали, но необявени щети	11,356	11,580	5,849	4,767	1,097	34,649
Резерв за висящи щети (вкл. резерв за покриване на разходи за уреждане на претенции)	16,579	16,084	8,406	7,007	1,586	49,662
Задължения по директно застраховане	16,891	-	-	-	-	16,891
Задължения по получени заеми	-	-	-	9,517	9,298	18,815
Задължения по лизингови договори	441	606	-	-	-	1,047
Други финансови задължения	2,700	-	-	-	-	2,700
Общо	59,974	36,417	17,420	23,641	12,482	149,934

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

6. Управление на финансовия риск (продължение)

Финансов риск (продължение)

(iii) Ликвиден риск (продължение)

Съответствие между активите и пасивите (продължение)

Към 31.12.2021 г.

	До 1 година	1 - 3 години	3 - 5 години	5 - 10 години	Над 10 години	Общо
Пренос-премиен резерв резерв (вкл. резерв за неизтекъл риск)	11,154	7,650	2,987	2,085	855	24,731
Резерв за възникнали, но необявени щети	10,379	10,856	5,477	4,143	772	31,627
Резерв за висящи щети(вкл. резерв за покриване на разходи за уреждане на претенции)	16,684	15,657	8,080	6,228	1,257	47,906
Задължения по директно застраховане	20,174	-	-	-	-	20,174
Задължения по получени заеми	-	-	-	9,336	8,870	18,206
Задължения по лизингови договори	432	988	-	-	-	1,420
Други финансови задължения	3,856	-	-	-	-	3,856
Общо	62,679	35,151	16,544	21,792	11,754	147,920

Тенденции или рискове, които могат да повлияят на ликвидността на Дружеството за 2023 г.

Дружеството управлява своите активи и пасиви по начин, който гарантира, че редовно и без забавяне може да изпълни ежедневните си задължения свързани с плащанията, както в нормална пазарна среда, така и в условията на криза.

Уника инвестира предимно в ликвидни активи и преобладаващата част от инвестиционният портфейл са Държавни ценни книжа, които са високо ликвидни и дружеството може да продаде, за да покрие нарастващ обем на плащанията при извънредна ситуация.

Също така Уника поддържа достатъчно средства по разплащателни сметки (минимално необходими налични средства), които да обезпечават ежедневните плащания.

Уника използва за покритие на техническите резерви ДЦК - 25% , корпоративни облигации 23% , акции и дялове в инвестиционни дружества – 17%, деноминирани в лева и евро и средства по разплащателни сметки - 7%, вземания към презастрахователи 25 %.

Политиката на Управителният Съвет на дружеството е да се поддържа силна капиталова база така, че да се поддържа доверието на инвеститорите, кредиторите и на пазара като цяло. Застрахователната индустрия е регулиран бизнес и подлежи на стриктен контрол относно границата на платежоспособност и достатъчността на собствените средства на компаниите за покритие. Управителният съвет следи стриктно границата на платежоспособност на дружеството и наличието на достатъчно капитал за нейното покритие. Елементите на капитала на дружеството са: акционерен капитал, състоящ се от обикновени акции с право на глас, които са изцяло платени, капиталови и други резерви на дружеството и натрупана печалба/загуба за периода.

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

6. Управление на финансовия риск (продължение)

Финансов риск (продължение)

(iii) Ликвиден риск (продължение)

Съответствие между активите и пасивите (продължение)

Тенденции или рискове, които могат да повлияят на ликвидността на Дружеството за 2023 г. (продължение)

Управителният Съвет следи възвръщаемостта на капитала, като се стреми да поддържа баланс между по-висока възвръщаемост и нивото на поетите рискове. Ръководството на дружеството се стреми да постига стабилна възвръщаемост чрез постигане на балансиран застрахователен портфейл на дружеството и разпределение на приходите между по-високо щетим моторен бизнес и по-печелившия немоторен бизнес.

Също така дружеството има много стриктна политика за инвестициите на собствените средства. Собствените средства се инвестират предимно в ниско рискови държавни ценни книжа и корпоративни облигации и банкови депозити. Това допринася за реализирането на постоянен и ниско рисков доход от инвестиции.

През годината не е имало промени в подхода за управлението на капитала на Дружеството.

7. Операционен риск

Операционен риск е рискът от преки или непреки загуби в следствие на различни причини, свързани с процесите в Дружеството, персонала, информационните технологии и инфраструктурата, както и в следствие на външни фактори, различни от пазарен и ликвиден риск, като например рисковете, възникващи от правните и регулаторни изисквания и общоприети стандарти за корпоративно поведение. Операционните рискове възникват от всички операции на Дружеството.

Целта на Дружеството е да управлява операционния риск така, че да постигне баланс между избягването на финансови загуби и репутационен риск на Дружеството и ефективното управление на разходите.

8. Управление на капитала

Дружеството следи регулативните изисквания за лимитите на платежоспособност въведени от Комисията за Финансов Надзор (КФН):

	<u>31.12.2022 г.</u>	<u>31.12.2021 г.</u>
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
КИП	32,137	30,877
МКИ	8,034	7,719
	<u>31.12.2022 г.</u>	<u>31.12.2021 г.</u>
КИП покритие	202.5 %	219.5 %
МКИ покритие	672.7 %	707.3 %

Към 31 декември 2022 г. границата на платежоспособност е изчислена в съответствие с регулаторните изисквания на рамката Платежоспособност 2. Таблицата по-горе обобщава покритието на капиталовото изискване за платежоспособност (КИП), както и на минималното капиталово изискване (МКИ) за 2022 г.

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

8. Управление на капитала (продължение)

Политиката на Управителният Съвет на дружеството е да се поддържа силна капиталова база така, че да се поддържа доверието на инвеститорите, кредиторите и на пазара като цяло. Застрахователната индустрия е регулиран бизнес и подлежи на стриктен контрол относно границата на платежоспособност и достъпността на собствените средства на компаниите за покритие. Управителният съвет следи стриктно границата на платежоспособност на дружеството и наличието на достатъчно капитал за нейното покритие. Елементите на капитала на дружеството са: акционерен капитал, състоящ се от обикновени акции с право на глас, които са изцяло платени, капиталови и други резерви на дружеството и натрупана загуба за периода.

Управителният Съвет следи възвръщаемостта на капитала, като се стреми да поддържа баланс между по-висока възвръщаемост и нивото на поетите рискове. Ръководството на дружеството се стреми да постига стабилна възвръщаемост чрез постигане на един балансиран застрахователен портфейл на дружеството и разпределение на приходите между по-високо щетим моторен бизнес и по-печелившия немоторен бизнес.

Също така дружеството има много стриктна политика за инвестициите на собствените средства. Собствените средства се инвестират предимно в ниско рискови държавни ценни книжа и корпоративни облигации и банкови депозити. Това допринася за реализирането на един постоянен и ниско рисков доход от инвестиции.

През годината не е имало промени в подхода за управлението на капитала на Дружеството.

9. Записани бруто премии

	2022 г.	2021 г.
Каско на МПС	19,727	17,809
Гражданска отговорност на МПС и Зелена карта	8,530	9,264
Имуществени застраховки	41,998	33,314
Злополука	138	122
Карго	1,276	1,126
Селскостопанско застраховане и животни	38	112
Отговорности	4,637	5,460
Разни финансови загуби	363	332
Други	2,084	961
Общо	78,791	68,500
Промяна в пренос-премийния резерв (вкл. резерв за неизтекли рискове)	(1,439)	(2,985)
Брутни спечелени премии	77,352	65,515
Минус: отстъпени премии на презастраховател	(43,716)	(42,683)
Промяна в пренос-премийния резерв, дял на презастраховател	(4,377)	1,170
Спечелени премии, отстъпени на презастраховател	(48,093)	(41,513)
Нетни спечелени премии	29,259	24,002

Брутните записани премии включват премии от директен бизнес. От общата сума на отстъпените премии на презастрахователи – 43,716 хил. лв. (2021 г.: 42,683 хил. лв.), 22,272 хил. лв. (2021 г. 26,090 хил. лв.) са отстъпени премии на УНИКА Ре АГ; 949 хил. лв. (2021 г.: 579 хил. лв.) са отстъпени премии на УНИКА Австрия Верзихерунг АГ; 2,129 хил. лв. на УНИКА Верзихерунг АГ – Лихтенщайн (2021 г.- 2,129 хил. лв.) ; 17 хил. лв. на Уника АД - Скопие Македония (2021 г.- 0 лв.) ; 56 хил. лв. на Уника ТУ С.А. - Полша (2021 г.- 0 хил. лв.) и 18,293 хил. лв., (2021 г.: 13,885 хил. лв.) са отстъпени премии на други презастрахователи.

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

10. Приходи от такси и комисионни

	2022 г.	2021 г.
Приходи от комисионни от презастрахователи	9,346	10,101
Общо приходи от такси и комисионни	9,346	10,101

Комисионите, получени от УНИКА Ре АГ за 2022 г. са 8,891 хил. лв. (2021 г.: 9,713 хил. лв.), УНИКА Верзихерунг АГ – Лихтенщайн - 83 хил. лв. (2021 г.: 83 хил. лв.), от УНИКА Австрия Верзихерунг АГ – 35 хил. лв. (2021 г.: 24 хил. лв.), от Уника ТУ С.А. -Полша – 3 хил. лв. (2021 г.: 0 лв.) и от други презастрахователи - 332 хил. лв. (2021 г.: 281 хил. лв.).

11. Финансови приходи

	2022 г.	2021 г.
Приходи от лихви от:		
Инвестиции по справедлива стойност в печалба и загуба	955	947
Други финансови приходи	3	37
Приходи от дивиденди	-	2,929
Приходи от преоценки на:		
Парични средства във валута	633	301
Финансови активи по справедлива стойност	3,035	1,162
Дялове в инвестиционни фондове	652	656
Общо финансови приходи	5,278	6,032

12. Други оперативни приходи

	2022 г.	2021 г.
Приходи от наеми	64	63
Печалба от продажба на ДМА и инвестиционни имоти	37	9
Приходи от отписани задължения	354	801
Други приходи	464	711
Общо други оперативни приходи	919	1,584

13. Настъпили щети, нетни от презастраховане

	2022 г.	2021 г.
Изплатени обезщетения и разходи за ликвидация на обезщетенията	(20,387)	(22,804)
Движение в резерв за висящи щети и възникнали, но непредадени щети и разходи за претенции	(4,778)	(3,256)
Получени обезщетения от презастрахователи	9,892	12,699
Изменение на дела на презастрахователите в резерва за висящи щети и възникнали, но непредадени щети и разходи за претенции	4,342	5,254
Приход от регреси	1,855	1,627
Общо настъпили щети, нетни от презастраховане	(9,076)	(6,480)

Частта на УНИКА Ре АГ в платените обезщетения за 2022 г. възлиза на 9,347 хил. лв. (2021: 9,582 хил. лв.), на УНИКА Верзихерунг АГ – 15 хил. лв. (2021 г.: 2,151 лв.); УНИКА Верзихерунг АГ – Лихтенщайн – 180 хил. лв. (2021 г.: 90 хил. лв.); АКСА Корпорейт Сълюшън 350 хил. лв. (2021 г.: 281 хил. лв.); други презастрахователи 0 хил. лв. (2021 г.: 595 хил. лв.)

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

14. Аквизиционни разходи

	<u>2022 г.</u>	<u>2021 г.</u>
Начислени комисионни	(14,656)	(12,622)
Други аквизиционни разходи	(307)	(259)
Общо аквизиционни разходи	(14,963)	(12,881)

15. Административни разходи

	<u>2022 г.</u>	<u>2021 г.</u>
Разходи за материали	(152)	(116)
Разходи за външни услуги	(3,908)	(4,227)
Разходи за реклама и маркетинг	(245)	(99)
Разходи за амортизация (Прил. 19, 20 и 21)	(670)	(589)
Възнаграждение на персонала	(6,258)	(5,746)
Разходи за социални осигуровки	(939)	(862)
Други	(241)	(90)
Общо административни разходи	(12,413)	(11,729)

В разходите за външни услуги се включват:

Разходи за извършване на одиторска проверка на Годишен финансов отчет за 2022 г. както следва:

	<u>2022 г.</u>	<u>2021 г.</u>
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД	(107)	(102)
„Мазарс“ ООД	(22)	(20)

Разходи за договорени процедури относно проверка на финансовата информация по отношение директива Платежоспособност 2:

	<u>2022 г.</u>	<u>2021 г.</u>
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД	(37)	(31)
„Мазарс“ ООД	(18)	(16)

16. Други оперативни разходи

	<u>2022 г.</u>	<u>2021 г.</u>
Разходи за НББАЗ	(1)	(4)
Отписани вземания по застрахователни полици от минали години	(802)	(1,316)
Разходи за обезценка на застрахователни и други вземания, нетно	(1,123)	(583)
Дял на презастрахователя в обезценката за застрахователни вземания	629	327
Разходи за участие в положителен финансов резултат	(16)	(56)
Други оперативни разходи	(1)	(5)
Общо други оперативни разходи	(1,314)	(1,637)

17. Финансови разходи

	<u>2022 г.</u>	<u>2021 г.</u>
Разходи за лихви по получени заеми	(622)	(608)
Разходи за преценка на финансови активи	(13,657)	(2,916)
Други разходи	(196)	(180)
Общо финансови разходи	(14,475)	(3,704)

18. Данъци

	<u>2022 г.</u>	<u>2021 г.</u>
Данък върху печалбата за текущата година	-	-
Изменение в отсрочения данък за годината	27	(1)
Разход за данъци	(27)	(1)

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

18. Данъци (продължение)

	2022 г.	2021 г.
Финансов резултат преди данъци	(7,439)	5,288
Приложима данъчна ставка	10%	10%
Данък върху резултата при приложимата данъчна ставка	744	529
Ефект от данък върху разходи, непризнати за данъчни цели	(2)	-
Ефект от данък върху приходи, непризнати за данъчни цели	-	(293)
Ефект от данък от непризнат отсрочен данъчен актив върху данъчна загуба	(769)	(237)
Разход за данъци	(27)	(1)

19. Нематериални активи

	Софтуер	Други	Общо
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2021 г.	252	79	331
Отписани	(18)	-	(18)
Придобивания	-	-	-
Към 31 декември 2021 г.	234	79	313
Амортизация и загуби от обезценка			
Към 1 януари 2021 г.	252	13	265
Амортизация за годината	-	4	4
Амортизация на излезли от употреба	(18)	-	(18)
Към 31 декември 2021 г.	234	17	251
Нетна балансова стойност			
Към 1 януари 2021 г.	-	66	66
Към 31 декември 2021 г.	-	62	62
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2022 г.	234	79	313
Отписани	-	-	-
Придобивания	329	-	329
Към 31 декември 2022 г.	563	79	642
Амортизация и загуби от обезценка			
Към 1 януари 2022 г.	234	17	251
Амортизация за годината	17	1	18
Амортизация на излезли от употреба	-	-	-
Към 31 декември 2022 г.	251	18	269
Нетна балансова стойност			
Към 1 януари 2022 г.	-	62	62
Към 31 декември 2022 г.	312	61	373

20. Активи с право на ползване и пасиви по лизингови договори

Активи с право на ползване (по класове активи)	31 декември 2022 г. 31 декември 2021 г.	
	хил. лв.	хил. лв.
Земи и сгради	1,028	1,400
В края на периода	1,028	1,400

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

20. Активи с право на ползване и пасиви по лизингови договори (продължение)

Активи с право на ползване	2022 г.	2021 г.
Отчетна стойност	хил. лв.	хил. лв.
Към 1 януари	2,913	2,148
Промяна договори за лизинг	105	785
Прекратени	(117)	(20)
Към 31 декември	2,901	2,913
Амортизация:		
Към 1 януари	(1,513)	(1,075)
Амортизация за годината	(446)	(445)
Отписана амортизация през годината	86	7
Към 31 декември	(1,873)	(1,513)
Нетна балансова стойност към 1 януари	1,400	1,073
Нетна балансова стойност към 31 декември	1,028	1,400

Задължения по лизинг

	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни лизингови задължения	441	432
Дългосрочни лизингови задължения	606	988
Общо лизингови задължения	1,047	1,420

Лизингови плащания

	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
	хил. лв.	хил. лв.
До 1 година	451	447
Между 1 и 5 години	613	1,004
Общо минимални лизингови плащания	1,064	1,451
Намалена със сумите представляващи финансови разходи	(17)	(31)
Настояща стойност на минималните лизингови плащания	1,047	1,420

Следните суми се признават в отчета за паричните потоци:

	2022 г.	2021 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Главница	413	434
Лихва	16	20
Изходящ паричен поток от договори за лизинг – финансова дейност	429	454
Общо изходящ паричен поток	429	454

21. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

	Сгради и земи	Машини и оборудване	Транспорт- ни средства	Стопански инвентар	Произведе- ния на изкуството	Общо
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2021 г.	778	707	775	729	3	2,992
Придобивания	-	93	32	33	-	158
Излезли от употреба	-	(108)	(75)	(18)	(1)	(202)
Към 31 декември 2021 г.	778	692	732	744	2	2,948

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

21. Имоти, машини, съоръжения и оборудване (продължение)

	Сгради и земи	Машини и оборудване	Транспорт- ни средства	Стопански инвентар	Произведе- ния на изкуството	Общо
Амортизация и загуби от обезценка						
Към 1 януари 2021 г.	416	620	643	610	-	2,289
Амортизация през годината	10	62	32	36	-	140
Амортизация на излезлите от употреба активи	-	(108)	(75)	(15)	-	(198)
Към 31 декември 2021 г.	426	574	600	631	-	2,231
Нетна балансова стойност						
Към 1 януари 2021 г.	362	87	132	119	3	703
Към 31 декември 2021 г.	352	118	132	113	2	717
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2022 г.	778	692	732	744	2	2,948
Придобивания	-	73	73	35	-	181
Излезли от употреба	-	(39)	(150)	(5)	-	(194)
Към 31 декември 2022 г.	778	726	655	774	2	2,935
Амортизация и загуби от обезценка						
Към 1 януари 2022 г.	426	574	600	631	-	2,231
Амортизация през годината	12	83	39	41	-	175
Амортизация на излезлите от употреба активи	-	(38)	(117)	(5)	-	(160)
Към 31 декември 2022 г.	438	619	522	667	-	2,246
Нетна балансова стойност						
Към 1 януари 2022 г.	352	118	132	113	2	717
Към 31 декември 2022 г.	340	107	133	107	2	689

22. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти се отчитат по справедлива стойност. Към 31.12.2022 г. е направена оценка на справедливата стойност на инвестиционните имоти – 3,344 хил. лв. (2021 г.: 3,395 хил. лв.). През 2022 г. е продаден инвестиционен имот на обща стойност 164 хил. лв. (2021 г.: 0 лв.). Няма рекласификация на имоти класифицирани преди това в имоти, машини, съоръжения и оборудване като инвестиционни имоти през 2022 г. и 2021 г.

За имота, представляващ земя и офис сграда в центъра на София, въз основа на проучване на пазарната конюнктура през периода 01.01.2022 г. - 31.12.2022 г. преоценената стойност е 2,976 хил. лв. (2021 г. - 2,936 хил. лв.). Преоценката на този имот, направена към 31.12.2022 г. е базирана основно на метода на сравнителните продажби.

За имота, представляващ офис сграда в гр. Варна с преоценена стойност към 31.12.2022 г. 368 хил. лв. (2021 г. - 365 хил. лв.), оценката е базирана основно на метода на сравнителните продажби.

Приходният метод е базиран на очакваните нетни парични потоци, които биха могли да бъдат генерирани от имота, базирайки се на средните пазарни наеми за региона намалени с разходите за поддръжка на имота и капитализиране на чистия доход с възможната норма на възвръщаемост на база на пазарните условия в страната.

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

22. Инвестиционни имоти (продължение)

Методът на сравнителните продажби се базира на офертни цени за сходни имоти, коригирани с коефициент за пазарна реализация, местонахождение, площ и други уместни фактори. Методът на разходите (амортизирана възстановителна стойност) измерва стойността чрез намиране на сегашната (настоящата) стойност на всеки актив като нов и изваждане на физическото износване, техническото (функционалното) и икономическото обезценяване.

Хипотезите, използвани при оценяване на справедливата стойност на инвестиционни имоти се категоризират в ниво 3, съгласно йерархията на справедливите стойности, определена в действащите МСФО.

Ръководството е разгледало основните предположения, използвани от оценителя в модела и потвърждава, че фактори като норма на възвръщаемост и други са разумно определени съобразно пазарните условия към края на отчетния период. Няма промяна в използвания метод в сравнения с предходната година.

Основните предположения, заложи в оценките на справедливите стойности, включват очаквани бъдещи пазарни наеми; норма на възвръщаемост, корекция на офертни цени и други. Тези оценки регулярно се съпоставят от Дружеството с реални пазарни данни и действителни транзакции.

Дружеството отдава инвестиционните имоти на оперативен лизинг. Наемният доход от договорите за оперативен лизинг през 2022 г. е 64 хил. лв. (2021 г. - 63 хил. лв.) Прекратяването на договорите за оперативен лизинг е с предизвестие от един до три месеца.

23. Финансови инвестиции

	<u>31.12.2022 г.</u>	<u>31.12.2021 г.</u>
ДЦК, по справедлива стойност в печалбата или загубата	26,598	26,864
Депозити във финансови институции	2,036	2,036
Инвестиции във взаимни фондове, по справедлива стойност в печалбата или загубата	14,070	18,268
Облигации, по справедлива стойност в печалбата или загубата	23,021	23,533
Общо финансови инвестиции	<u>65,725</u>	<u>70,701</u>

Инвестициите в дългови и капиталови инструменти, класифицирани по справедлива стойност в печалбата и загубата са определени в тази категория при придобиването им. Дружеството не притежава финансови активи държани за търгуване.

Дълговите инструменти включват начислена лихва в размер на 488 хил. лв. (2021: 472 хил. лв.).

Към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г. Дружеството държи на депозити в „Кей Би Си Банк България“ ЕАД (А- рейтинг на S&P) 2,000 хил. лв.; „Уникредит Булбанк“ АД (BBB рейтинг на S&P) 36 хил. лв. Дружеството е обезценило напълно депозити на обща стойност 760 хил. лв в „Корпоративна Търговска Банка“ АД, вследствие на отнетия лиценз за извършване на банкова дейност на 6 ноември 2014 г., съгласно решение на УС на БНБ.

24. Отсрочени данъци

Отсрочените данъчни активи/пасиви са изчислени на базата на временните разлики между данъчната основа и отчетената стойност на активите и пасивите, като е приложена ефективната данъчна ставка в размер на 10%.

	Активи		Пасиви		Нетно активи/(пасиви)	
	2022 г.	2021 г.	2022 г.	2021 г.	2022 г.	2021 г.
Имоти, машини, съоръжения и оборудване и активи с право на ползване	-	-	(86)	(72)	(86)	(72)
Задължение към персонала за неизползвани отпуски и обезщетения при пенсиониране	82	74	-	-	82	74
Начислени доходи на физически лица	31	48	-	-	31	48
Данъчен пасив върху преоценен резерв	-	-	(172)	(172)	(172)	(172)
Преоценка на инвестиционен имот	145	149	-	-	145	149
Нетни данъчни активи/(пасиви)	<u>258</u>	<u>271</u>	<u>(258)</u>	<u>(244)</u>	<u>-</u>	<u>27</u>

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

24. Отсрочени данъци (продължение)

	Салдо 1.01.2021 г.	Изменение в печалби и загуби	Салдо 31.12.2021 г.	Салдо 1.01.2022 г.	Изменение в печалби и загуби	Салдо 31.12.2022 г.
Имоти, машини, съоръжения и оборудване и активи с право на ползване	(63)	(9)	(72)	(72)	(14)	(86)
Задължение към персонала за неизползвани отпуски и обезщетения при пенсиониране	68	6	74	74	8	82
Начислени доходи на физически лица	50	(2)	48	48	(17)	31
Данъчен пасив върху преоценъчен резерв	(172)	-	(172)	(172)	-	(172)
Преоценка на инвестиционен имот	145	4	149	149	(4)	145
Нетни данъчни активи/(пасиви)	28	(1)	27	27	(27)	-

25. Вземания и други активи

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Вземания по директно застраховане	14,833	12,938
Обезценка вземания	(5,537)	(4,414)
Вземания по презастраховане	12,818	12,349
Вземания по регреси	1,023	1,276
Обезценка на вземания за регреси	(663)	(841)
Други вземания	1,024	1,356
Други активи	510	294
Общо вземания	24,008	22,958

Сумата на вземанията по директно застраховане, в размер на 14,833 хил. лв., представлява записани премии, дължими по застраховки към 31.12.2022 г. Справедливата стойност на вземанията е приблизително равна на тяхната балансова стойност към 31.12.2022 г. и 31.12. 2021 г. Към датата на баланса всички вземания, просрочени над 180 дни, са напълно обезценени – 5,164 хил. лв.

Таблицата по-долу представя изменението в обезценката на вземанията:

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Начално салдо за периода	(4,414)	(3,831)
Начислена обезценка, нетно	(1,123)	(583)
Крайно салдо за периода	(5,537)	(4,414)

Таблицата по-долу представя изменението в обезценката на вземанията по регреси:

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Начално салдо за периода	(841)	(1,012)
Реинтегрирана обезценка, нетно	178	171
Крайно салдо за периода	(663)	(841)

26. Парични средства и парични еквиваленти

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Парични средства в каса в лева и валута	10	12
Разплащателни сметки в лева и валута	4,392	5,712
Общо парични средства и парични еквиваленти	4,402	5,724

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

27. Застрахователни резерви

	31.12.2022 г.			31.12.2021 г.		
	Бруто	Презастраховане	Нетно	Бруто	Презастраховане	Нетно
Общо застраховане						
Пренос-премиен резерв	26,170	7,913	18,257	24,264	12,062	12,202
Резерв за неизтекли рискове	-	-	-	467	229	238
Резерв за възникнали, но непредявени щети	34,649	19,767	14,882	31,627	17,998	13,629
Резерв за висящи щети	46,421	33,538	12,883	44,372	30,839	13,533
Резерв за покриване на разходи за уреждане на претенции *	3,241	1,091	2,150	3,534	1,217	2,317
Общо застрахователни задължения	110,481	62,309	48,172	104,264	62,345	41,919

* Резервът за покриване на разходи за уреждане на претенции се състои от:

Резерв за алокирани разходи	971	-	971	970	-	97
Резерв за неалокирани разходи	2,270	1,091	1,179	2,564	1,217	1,34

Брутният размер на пренос-премиения резерв преди приспадане отложените аквизиционни разходи 9,550 хил. лв.) е в размер на 35,720 хил. лв. (2021 г.: аквизиционните разходи 8,180 хил. лв.; бруто пренос-премиен резерв 32,444 хил. лв.).

28. Задължения

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Задължения по директно застраховане	5,735	5,073
Задължения по презастрахователни и съзастрахователни операции	11,156	15,101
Други задължения	2,700	3,856
Общо задължения	19,591	24,030

В други задължения 2,700 хил. лв. (2021 г.: 3,856 хил. лв.) са включени следните суми - 656 хил. лв. провизии за неизползвани отпуски и обезщетение при пенсиониране (2021 г.: 576 хил. лв.), 322 хил. лв. начислени провизии за допълнителни плащания на персонала (2021 г.: 491 хил. лв.), 100 хил. лв. задължения към Гаранционен фонд (2021 г.: 159 хил. лв.), 1,170 хил. лв. задължения към доставчици (2021 г.: 2,248. лв.), и други в размер на 451 хил. лв. (2021 г.: 382 хил. лв.).

Справедливата стойност на финансовите задължения е приблизително равна на тяхната балансова стойност към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г.

29. Задължения по получени заеми

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Задължения по получени заеми (Приложение 31)	18,815	18,206
Общо задължения по получени заеми	18,815	18,206

Задължения по отпуснати заеми в размер на 9,516 хил. лв. (2021 г.: 9,336 хил. лв.) представляват подчинен срочен дълг с главница в размер на 6,000 хил. лв. и начислени лихви в размер на 3,516 хил. лв. На 17 ноември 2006 г. Дружеството получава подчинен срочен дълг в размер на 6,000 хил. лв. от основният акционер Витоша Холдинг Лимитид. След прехвърляне делът на Витоша Холдинг Лимитид на УНИКА Интернационал Бетайлигунгс - Фервалтунгс - ГМБХ в акционерната структура, задължението също се прехвърля. На 1 април 2010 г. УНИКА Интернешънъл закупи задължението от Витоша Холдинг Лимитид и от тази дата задължението вече е към УНИКА Интернешънъл Бетейлигунгс. Дългът е структуриран както следва – 3,000 хил. лв. отпуснат безсрочен заем с петгодишен срок на предизвестие за изплащане и 3,000 хил. лв. в десетгодишни корпоративни облигации. Лихвите (5% на годишна база) по този дълг се дължат на падежа. На 17.12.2015 г. срокът на дълга за корпоративните облигации е удължен до 17.11.2026 г. През 2020 г. Управителният съвет и надзорният съвет на UNIQA Insurance Group AG решиха да обединят UNIQA International и UNIQA Österreich Versicherungen AG.

29. Задължения по получени заеми (продължение)

Целта на реструктурирането е постигане на предвиденото по-нататъшно опростяване и рационализиране на структурата на Групата. В следствие, на което задълженията по посочените заеми са прехвърлени към UNIQA Österreich Versicherungen AG.

Задължения по отпуснати заеми в размер 9,298 хил. лв. (2021 г.: 8,870 хил. лв.) представляват подчинен срочен дълг с главница в размер на 6,259 хил. лв. и начислени лихви в размер на 3,039 хил. лв. На 30.11.2015 г. Дружеството получава подчинен срочен дълг в размер на 6,259 хил. лв. от УНИКА Re AG. Дългът е отпуснат със срок до 31.05.2046 г. Лихвите (6.85% на годишна база) се дължат на падежа. На 22.12.2016 г. „УНИКА ИНШУРЪНС ГРУП“ АГ изкупува дълга от УНИКА Re AG.

Изменението на салдата на получените заеми към 31.12.2022 г. спрямо 31.12.2021 г. се дължи на начислените за годината лихви по тях. Справедливата стойност на задълженията по получени заеми е приблизително равна на тяхната балансова стойност към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г.

30. Основен капитал и резерви**Основен капитал**

Към 31 декември 2022 г. основният капитал на ЗК „УНИКА“ АД възлиза на 10,440 хил. лв. (2021 г. –10,440 хил. лв.) състоящ се от 5,220,000 обикновени акции с право на глас, всяка с номинал от 2 лв.

Други резерви

Други резерви включват запасен фонд и преоценъчен резерв.

В проценти

Uniqa Österreich Versicherungen AG

Други

	<u>31.12.2022 г.</u>	<u>31.12.2021 г.</u>
	99.91%	99.91%
	0.09%	0.09%
	100.00%	100.00%

Дружеството не е изплащало дивиденди към акционерите за годината, приключваща на 31.12.2022 г.

31. Свързани лица

Крайният собственик на Дружеството е УНИКА Иншуърнс Груп АГ, 36.4% от акциите на което се търгуват свободно на Виенската фондова борса. 49% от акциите му се притежават от UNIQA Versicherungsverein Privatstiftung (Group); 10,9% от акциите му се притежават от RZB Versicherungsbeteiligung GmbH; 3% от акциите му се притежават от Collegialitaet Versicherungsverein Privatstiftung, a 0,7% от акциите са обратно изкупени. Сделки със свързани лица са класифицирани значителните вътрешно-фирмени сделки, инвестиции и салда по сметки с други фирми от Групата, с дъщерни и асоциирани предприятия и с директорите.

(а) Възнаграждение на директорите

	2022 г.	2021 г.
<i>В хиляди лева.</i>		
Възнаграждения на директори и на изпълнителни директори включени в разходи за персонала	552	416

(б) Разчети и плащания със свързани дружества

Тип сделки	Обем на сделките за 2022 г.	Салда към 31.12.2022 г.	Обем на сделките за 2021 г.	Салда към 31.12.2021 г.
УНИКА Re AG				
Отстъпени премии	(22,272)	-	(26,090)	-
Комисионни и участия в резултата	8,891	-	9,713	-
Щети от презастрахователя	9,347	-	9,582	-
Вземане по презастрахователни договори	631	2,729	327	2,098
Задължения по презастрахователни договори	-	(783)	-	(3,945)
Дял на презастрахователя в техническите резерви	-	51,223	-	53,936

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

31. Свързани лица (продължение)**(б) Разчети и плащания със свързани дружества (продължение)**

Тип сделки (продължение)	Обем на сделките за 2022 г.	Салда към 31.12.2022 г.	Обем на сделките за 2021 г.	Салда към 31.12.2021 г.
УНИКА Австрия Верзихерунг АГ				
Начислени лихви по заем	(180)	-	(163)	-
Задължения по отпуснат заем	-	(9,516)	-	(9,336)
Разходи за проекти	(12)	(1,000)	(16)	(987)
Посреднически такси	5	-	3	-
Отстъпени премии	(949)	-	(579)	-
Комисионни и участия в резултата	35	-	24	-
Щети от презастрахователя	15	-	2,151	-
Задължения по презастрахователни договори	-	(80)	-	(63)
Дял на презастрахователя в техническите резерви	-	447	-	506
УНИКА Верзихерунг АГ – Лихтенщайн				
Отстъпени премии	(2,129)	-	(2,129)	-
Комисионни и участия в резултата	83	-	83	-
Получени щети	180	-	90	-
Вземания по презастрахователни договори	-	(1,002)	-	(491)
Дял на презастрахователя в техническите резерви	-	3,180	-	2,503
УНИКА Иншурънс Груп АГ				
Начислени лихви по заеми	(429)	-	(429)	-
Задължения по отпуснат заем	-	(9,298)	-	(8,870)
Управленски разходи	(676)	-	(529)	-
Проекти	444	64	308	67
Разходи за реклама и обучение	(3)	-	(33)	-
УНИКА ТУ С.А. - Полша				
Посредническа такса	1	-	3	-
Посредническа такса	-	-	(2)	-
Отстъпени премии	56	-	-	-
Комисионни и участия в резултата	(3)	-	-	-
Задължения по презастрахователни договори	-	(52)	-	-
Дял на презастрахователя в техническите резерви	-	41	-	-
УНИКА АГ - Скопие				
Посредническа такса	-	-	3	-
Посредническа такса	-	-	(2)	-
Комисионни и участия в резултата	(2)	-	-	-
Отстъпена премия активно презастраховане	(17)	-	24	-
Вземане по презастрахователни договори	50	-	14	-
УНИКА Поистовна А.С.- Чехия				
Посредническа такса	3	-	4	-
Посредническа такса	(1)	-	(3)	-
УНИКА Асигурари С.А. - Румъния				
Посредническа такса	-	-	9	-
Посредническа такса	(22)	-	(27)	-
УНИКА Бистозито ЗРТ - Унгария				
Посредническа такса	8	-	1	-
УНИКА Поистовна А.С.- Словакия				
Посредническа такса	(1)	-	1	-
УНИКА ОСИГУРАНЕ Д.Д. Хърватска				
Посредническа такса	-	-	1	-
Отстъпена премия	107	-	169	-
Комисиона по активно презастраховане	-	-	(7)	-
Вземане по презастрахователни договори	107	-	-	-

31. Свързани лица (продължение)**(б) Разчети и плащания със свързани дружества (продължение)**

Тип сделки (продължение)	Обем на сделките за 2022 г.	Салда към 31.12.2022 г.	Обем на сделките за 2021 г.	Салда към 31.12.2021 г.
СИГАЛ УНИКА Груп Австрия				
Посредническа такса	3	-	1	-
УНИКА Застраховане ДД Сараево				
Посредническа такса	2	-	-	-
УНИКА Капитал Маркет АГ				
Управленски такси	(16)	(1)	(19)	(8)
Витоша Авто ООД				
Заеми	-	220	-	220
ЗК „УНИКА Живот“ АД				
Застрахователни премии	(53)	-	(53)	-
Приходи от проекти	-	-	178	-
Получен дивиденди	-	-	(2,929)	-
УНИКА ИТ Сървисис				
Информационни услуги	(369)	-	(353)	(14)
sTECH D.O.O				
Информационни услуги	(597)	(65)	(710)	(216)
UNIQA Claims Services International Kft.				
Посредническа такса	-	-	(1)	-
	Обем на сделките за 2022 г.	Салда към 31.12.2022 г.	Обем на сделките за 2021 г.	Салда към 31.12.2021 г.
Инвестиции във взаимни фондове, по справедлива стойност в печалба или загуба				
UNIQA Corporate Bond VT	(2,182)	1,671	(233)	3,853
UNIQA Eastern European Debt Fund VT	(1,169)	2,957	(1,808)	4,127
Raiffesen UNIQA Emerging	(396)	1,693	(91)	2,089
UNIQA World Selection VT	(1,975)	3,949	(3,933)	5,925

32. Инвестиции в дъщерни предприятия

Към 31.12.2022 г. и към 31.12.2021 г. Дружеството притежава инвестиции в две дъщерни предприятия ЗК „УНИКА Живот“ АД и „Витоша Авто“ ООД, в общ размер на 13,288 хил.лв. Инвестицията в ЗК „УНИКА Живот“ АД е в размер на 13,044 хил.лв. и Дружеството притежава 99.94% от капитала.

Инвестицията във „Витоша Авто“ ООД е в размер на 244 хил.лв и Дружеството притежава 80% от капитала.

33. Банкови гаранции

Дружеството има издадени следните банкови гаранции към 31.12.2022 г. по договори за кредити, обезпечавачи издаването им:

Банкова гаранция в размер на 1,173 хил. лв. (600 хил. евро) без обезпечение издадена от „Кей Би Си Банк България“ ЕАД, в полза на „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ с падеж 24.03.2028 г.

Банкова гаранция в размер на 195 хил. лв. без обезпечение издадена от „Кей Би Си Банк България“ ЕАД, в полза на „ЕВН България Топлофикация ЕАД“ с падеж 30.01.2025 г.

Банкова гаранция в размер на 405 хил. лв. без обезпечение издадена от „Кей Би Си Банк България“ ЕАД, в полза на „Електроразпределение Юг ЕАД“ с падеж 02.03.2025 г.

Банкова гаранция в размер на 813 хил. лв. без обезпечение издадена от „Кей Би Си Банк България“ ЕАД, в полза на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД с падеж 29.02.2024 г.

Банкова гаранция в размер на 12 хил. лв. (6 хил. евро) обезпечена с депозит в „УниКредит Булбанк“ АД в полза на „Лендмарк България Парк“ ЕООД с падеж 31.10.2024 г.

Банкови гаранции в размер на 285 хил. лв., 142 хил. лв и 68 хил. лв обезпечени с депозит в „УниКредит Булбанк“ АД в полза на ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ АД с падежи съответно 29.02.2024 г., 02.03.2025 г. и 31.10.2024 г.

34. Условни задължения

Към 31.12.2022 г. Дружеството няма съществени условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

35. Събития след датата на отчета за финансово състояние

На 16.01.2023 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията са вписани следните промени в Надзорния съвет на Дружеството:

- Освободен е г-н Николай Каварджиклиев от длъжността му на член на НС;
- Вписана е г-жа Нела Белевич за член на НС.

От началото на 2023 г. се наблюдава напрежение на финансовите пазари свързани с банковите акции. Затрудненията на две регионални банки в САЩ и на една от най-големите швейцарски банки доведе до краткосрочен спад на пазарите на акции и облигации, които повлияха и на доходността на инвестициите на Компанията. Бързото действие от страна на Централните банки в САЩ, Швейцария и Европа, успяха бързо да понижат напрежението на инвеститорите и да ограничат негативното въздействие. Очакванията са това да бъде по-скоро краткосрочно влияние, отколкото дългосрочно въздействие върху финансовите пазари.

Няма други значими събития, настъпили между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване, които да изискват оповестяване или да променят финансовото състояние на Дружеството.

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ УНИКА АД ЗА 2022 ГОДИНА

УВОД

„ЗПД Витоша“ АД („Дружеството“) е учредено през 1992 г. в България. То е регистрирано с ф.д. 17584/1992 г. на Софийски градски съд. На 21.03.2007 г. на проведеното общо събрание на Дружеството беше взето решение за преименуване на Дружеството в ЗК „УНИКА“ АД.

Основната дейност на Дружеството е общо застраховане.

Дружеството притежава инвестиции в две дъщерни предприятия ЗК „УНИКА Живот“ АД и „Витоша Авто“ ООД, в общ размер на 13,288 хил. лв. Инвестицията в ЗК „УНИКА Живот“ АД е в размер на 13,044 хил.лв. и Дружеството притежава 99.94% от капитала. Инвестицията във „Витоша Авто“ ООД е в размер на 244 хил.лв и Дружеството притежава 80% от капитала.

МАКРОИКОНОМИЧЕСКА И ПАЗАРНА СРЕДА

По предварителни данни на НСИ, през последното тримесечие на 2022 г. българският брутен вътрешен продукт нараства с 3,4% спрямо 2021 г. достигайки 165,4 млн. лв. Българската икономика поддържа темпа на растеж за втора поредна година след кризисната 2020 година, която прекъсна последователен 9 годишен ръст и сви БВП на икономиката с 4.4%.

През 2022 г. брутната добавена стойност от българската икономика нараства с 3.4% достигайки 145,6 млн. лв. Индустриалният сектор създава 29.5% от добавената стойност на икономиката, което е увеличение с 1.1 процентни пункта в сравнение с 2021 г. Секторът на услугите създава 65,5%, а аграрният сектор 5% от добавената стойност, при съответно 69,2% и 4.3% през 2021 г.

През 2022 година нивото на безработицата достигна 3,7% спрямо 4,8% за 2021 г. Средната месечна работна заплата се увеличава с 13,6% спрямо м.г., достигайки до 1,710 лв. Показателят за БВП на глава от населението - 24,522 лв., също бележи ръст от 26% спрямо 2021 г.

Имайки предвид последните развития на военния конфликт и санкциите наложени на Русия и контрасанкциите наложени от Русия към „Неприятелските страни“, е трудно да се прогнозира реалния ефект, който те ще имат върху икономиката на ЕС и на България.

ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ПАЗАР

По последни данни на КФН към декември месец 2022 година, записаният брутен премиен приход на застрахователната индустрия е 2 987 хил. лв, което е с около 13% повече от същия месец в предходната година (2 639 хил. лв.). С най-голям дял от всички видове застраховки остават автомобилните, като Гражданска отговорност и Каско са съответно с дялове 40% и 28%.

Първата от тези две линии бележи спад спрямо декември 2021, а втората - ръст от 1% на годишна база. По отношение на имущественото застраховане: 12% от всички премии се записват в тази линия – това е без промяна на годишна база. Останалите 20% се разпределят по застраховки на товари, обща гражданска отговорност и други.

За посочения период ЗК „УНИКА“ АД записа 78 791 хил. лв брутен премиен приход, което ѝ отрежда пазарен дял от 2.8% и нарежда компанията на 11-то място по отношение на общо застраховане. Компанията бележи ръст от 17% спрямо същия период на предходната година. В автомобилното застраховане дялът на УНИКА е 1%. Спрямо същия период през изминалата година отчитаме спад от 1% в Каско застраховките.

Най-висок дял имаме в имуществените застраховки – 13%, като спрямо предходния период бележим ръст от 5.1%. Застраховка Обща гражданска отговорност бележи най-голямо развитие с ръст от 18% за периода декември 2021-декември 2022, и в тази линия бизнес ЗК „УНИКА“ АД се нарежда на 2-ро място на пазара.

ПРАВЕН СТАТУТ

По своята правно-организационна форма ЗК УНИКА е акционерно дружество (АД), със седалище София, Република България.

ЗК „УНИКА“ АД е застраховател по смисъла на Кодекса за застраховането.

Дружеството е вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 040451865. ЗК „УНИКА“ АД има двустепенна система на управление с Надзорен и Управителен съвет.

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

- Г-н Фредерик Боргерс
- Г-н Борис Христов Паличев – от 05.07.2022 г.
- Г-жа Нела Белевич – от 16.01.2023 г.
- Г-н Николай Генчев – до 05.07.2022 г.
- Г-н Николай Каварджиклиев – до 16.01.2023 г.

Възнагражденията на членовете на Надзорен съвет през 2022 г. са в размер на 878 хил. лв. (2021 г. : 514 хил. лв.)

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

- Г-жа Ивана Димова – Изпълнителен директор, Председател на УС – от 05.07.2022 г
- Г-жа Албена Райчева – Изпълнителен директор – от 15.06.2022 г.
- Г-н Филип Михайлов – Изпълнителен директор – от 28.03.2022 г.
- Г-н Борис Христов Паличев – Изпълнителен директор, Председател на УС – до 05.07.2022 г.
- Г-н Димитър Стоянов Тонев – Изпълнителен директор – до 28.03.2022 г.
- Г-н Лоран Жамот – Член на УС - до 15.06.2022 г.

Членове на надзорния съвет и на управителния съвет не са придобивали или прехвърляли акции или облигации на дружеството през 2022 г. Уставът на ЗК „УНИКА“ АД не предвижда особени права за членовете на Управителен съвет (УС) и Надзорен съвет (НС) да придобиват акции.

Те могат да ги придобиват по общия ред, стига такива да се предлагат за продажба от акционер и страните продавач и купувач да постигнат съгласие. След това, сделката за акциите се вписва в Централния депозитар, т.к. акциите са безналични.

Дружеството се представлява от двама изпълнителни директори заедно.

Възнагражденията на членовете на Управителен съвет през 2022 г. са в размер на 552 хил. лв. (2021 г. 416 хил.лв.)

Във връзка с чл.237, ал. 3 от Търговския закон членовете на Управителния съвет са декларирали, че не участват в други търговски дружества.

През 2022 г. членовете на Управителен съвет и Надзорен съвет и свързани с тях лица не са сключвали с дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

Организационната структура на ЗК „УНИКА“ АД е приета със заповед на УС № 13А / 29.03.2021 г.

Структурните звена в дружеството биват три вида:

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- **Дирекция** (ниво **В-1**) - В Дружеството функционират 13 структурни звена „Дирекция“
Нивото В-1 означава, че Директорите на Дирекция са с ръководни функции, отговарящи за управлението и развитието на повереното им структурно звено. Те са пряко подчинени на съответния ресорен Изпълнителен директор или Търговски директор на Дружеството, като Директорът на Дирекция Вътрешен одит докладва на целия управителен съвет, представен съвместно от поне двама от неговите членове и на Надзорния съвет.
- **Отдел (ниво В-2)** - Към Дирекциите функционират Отдели и Регионална структура като нивото В-2 означава, че Началниците на Отдели и Управителите в регионална структура, са пряко подчинени на съответния Директор дирекция;

Структурните звена „Бизнес модели“, „Дирекции“ и „Отдели“, както са дефинирани в по-горе, са разпределени в 3 функционални ресора, съответно ръководени от един от трима Изпълнителни директори на Дружеството (като самите ресори не са структурни звена) с изключение на дирекция „Вътрешен одит“, както следва:

Главен изпълнителен директор е отговорен за стратегическото ръководство на компанията и цялостно позициониране на УНИКА България на застрахователния пазар. Осигурява ефективно управление на дейността на дружеството и постигане на целите заложи в бюджета на Дружеството, одобрен от Надзорния Съвет, пред който УС отчита дейността си. Председател е на Управителния Съвет и осигурява дейността на ключовите функции и тяхното отчитане в съответствие със закони и групови изисквания и ефективното управление на бизнес моделите. В ресор „Главен Изпълнителен директор“ функционират следните звена:

Дирекция „**Човешки ресурси и управление на бранда**“ е централизирано звено в компанията, което се ръководи от директор на дирекция „Човешки ресурси и управление на бранда“. Основна функция на директор на дирекция „Човешки ресурси и управление на бранда“ е да ръководи цялостния процес по управление на персонала, както и на бранда, позициониран както като работодател, така и като търговска марка.

Дирекция „**Генерален секретариат**“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор на дирекция „Генерален секретариат, който отговаря за ефективното протичане на вътрешните корпоративни процеси и комуникация в дружеството, както и за функциониране на дружеството и на неговите колективни органи, като Общо събрание на акционерите, Управителен съвет и Надзорен съвет, които процеси следва да са в съответствие с изискванията на българското и европейското законодателство, доколкото то е приложимо спрямо и по отношение дейността на дружеството; следи се също за съобразяване от страна на дружеството и колективните му органи с Устава и другите вътрешни регламенти в Дружеството, както и с общите корпоративни стандарти, наложени в УНИКА Групата. Отговаря и за юридическото обслужване и процесуалното представителство по съдебни дела на Дружеството, извън застрахователните дела (т.е. дела с предмет застрахователни договори), които се възлагат и водят от Отдел „Застрахователно-правен“.

Дирекция „**Съответствие и законосъобразност**“ е ключова функция и централизирано звено на компанията, което се ръководи от Директор Дирекция (Съответствие и законосъобразност). Директор Дирекция (Съответствие и законосъобразност) отговаря за функцията за съответствие на Дружеството, както и за дейностите, свързани с предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризъм, FATCA, CRS и санкционни режими. Съветва управителните органи относно спазването на законите, подзаконовите актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на Дружеството.

Дирекция „**Вътрешен одит**“ е ключова функция и централизирано звено на компанията, което се ръководи от Директор Дирекция „Вътрешен одит“ и докладва на Управителен съвет, Надзорен съвет и УНИКА ГРУП ОДИТ.

Основна функция на директор на Дирекция „Вътрешен одит“ е да управлява дейностите по вътрешен одит в дружеството с цел подобряване на организацията и дейността и постигане на целите чрез прилагане на систематичен и дисциплиниран подход за оценяване и подобряване ефективността на процесите на управление и контрол. Вътрешният одит извършва независими и обективни проверки и предоставя консултантски услуги, осигуряващи добавена стойност за бизнеса и подобряване на бизнес процесите и вътрешната контролна система.

Дирекция „**Стратегическа и дигитална трансформация**“ е централизирано звено на компанията, което се ръководи от Директор на дирекция (Стратегическа и дигитална трансформация) и отговаря за осигуряването на оптималното изживяване на клиенти и партньори на Дружеството, посредством нови, дигитални процеси и технологии, както и реорганизацията на бизнес процесите в посока фокус върху клиента/ партньора и неговите нужди.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Бизнес модел „**Банково застраховане**“ е централизирано звено в компанията, което се ръководи от Търговски директор. Основна функция на Търговски директор (Банково застраховане) е управление на цялостния процес за развитие на банков бизнес, вкл. създаване на продукти и балансиран портфейл, продажба и партньорски отношения, обслужване и обучение на търговци.

Към Бизнес модел „Банково застраховане“ функционира 1 (един) отдел, както следва:

Отдел „**Продукти и клиентски отношения**“, който се ръководи от Търговски директор (Банково застраховане).

Звеното отговаря за цялостната организация по създаване и администриране на застрахователни решения за банкови партньори, за проучване пазара на банково-застрахователни продукти и изследване на клиентското преживяване.

Бизнес модел „**Корпоративен и афинити**“ е централизирано звено в компанията, което се ръководи от Търговски директор.

Основна функция на Търговски директор (Корпоративен и афинити бизнес) е управление на цялостния процес за развитие на корпоративен и афинити бизнес, вкл. създаване на продукти и балансиран портфейл, продажба и партньорски отношения, обслужване и обучение на търговци.

Към Бизнес модел „Корпоративен и афинити“ функционират 3 (три) дирекции, както следва:

Дирекция „**Общо застраховане**“ е централизирано звено в компанията, което се ръководи от Директор на дирекция (Общо застраховане). Основна функция на Директор на дирекция (Общо застраховане) е създаването и развитието на застрахователните продукти за корпоративен бизнес и малки и средни предприятия от Общото застраховане (застраховки на Имущество, Отговорности, Злополука, Инженерни и Транспортни рискове), методологията и определяне на условия за сключване на застрахователни договори от същите видове, извършването на дейности по оценка на риска и управление на портфейла от горепосочените застраховки в сферата на Общото застраховане в Дружеството.

Към дирекция „Общо застраховане“ функционират 4 (четири) отдела както следва:

Отдел „**Имуществено и техническо застраховане**“, който се ръководи от Началник отдел (Имуществено и техническо застраховане) и който отговаря за методологията за сключване на имуществени застраховки, приоритетно на корпоративни клиенти, както и на инженерни застраховки, и за определяне на условията за сключване на застрахователни договори от същите видове в Дружеството.

Отдел „**Отговорности и транспортно застраховане**“, който се ръководи от Началник отдел (Отговорности и транспортно застраховане) и отговаря за разработване на указания и процедури за сключване на застраховки на Отговорности приоритетно на корпоративни клиенти, както и на Транспортни рискове, и за определяне на условията за сключване на застрахователни договори от същите видове в Дружеството.

Отдел „**Риск инженери**“, който се ръководи от Началник отдел (Риск инженери) и отговаря за организиране на дейностите по оценка на риска и извършването на огледи на обекти на съществуващи и нови клиенти на Дружеството, както и за изготвяне на препоръки за подобрене на риска и проследяване на изпълнението им.

Отдел „**Малки и средни предприятия**“, който се ръководи от Началник отдел (Малки и средни предприятия) и отговаря за разработване на указания и процедури за сключване на застраховки на Имущество и Отговорности на малки и средни предприятия, както и на застраховки Злополука, и за определяне на условията за сключване на застрахователни договори от същите видове в Дружеството.

Дирекция „**Автомобилно застраховане**“ е централизирано звено в компанията и се ръководи от Директор на дирекция (Автомобилно застраховане). Основна функция на Директор на дирекция (Автомобилно застраховане) е отговорността за поддържане на балансиран портфейл от рискове при корпоративния и афинити бизнес по автомобилно застраховане чрез анализиране нивото на щетимост и предприемане на адекватни мерки за намаляването му, както и чрез идентифициране на възможностите и разработване на условия, подпомагащи увеличаването на продажбите на застраховки.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Дирекция **„Развитие на корпоративен и афинити бизнес“** е централизирано звено на компанията и се ръководи от Директор на дирекция (Развитие на корпоративен и афинити бизнес). Основна функция на Директор на дирекция (Развитие на корпоративен и афинити бизнес) е създаването на цялостната стратегия за развитие на корпоративния и афинити бизнес в Компанията, поддържане и разширяване на сътрудничеството със застрахователни посредници, клиенти и партньори, обслужвани от Корпоративен и афинити бизнес модел.

Към дирекция **„Развитие на корпоративен и афинити бизнес“** функционират 2 (два) отдела, както следва:

Отдел **„Развитие на корпоративен бизнес“**, който се ръководи от Началник отдел (Развитие на корпоративен бизнес) и който отговаря за развитието на корпоративния бизнес, разширяване на съществуващото портфолио и привличане на нови корпоративни клиенти и партньори, съвместното сътрудничество със застрахователни посредници, разпределени към Корпоративен и афинити бизнес модел, изпълнение на плановите показатели за корпоративен бизнес, обслужване, комуникация и съдействие за създаване на портфейл от лоялни корпоративни посредници/клиенти/партньори и увеличаване на премийния приход от тези контрагенти.

Отдел **„Развитие на афинити бизнес“**, който се ръководи от Началник отдел (Развитие на афинити бизнес) и който отговаря за развитието на афинити бизнеса в Компанията, разширяване на съществуващото портфолио и привличане на нови афинити посредници, клиенти и партньори, изпълнение на плановите показатели за афинити бизнес, обслужване, комуникация и съдействие за създаване на портфейл от лоялни афинити посредници/клиенти/партньори и увеличаване на премийния приход от тези контрагенти.

Бизнес модел **„Индивидуален и микро бизнес“** е централизирано звено в компанията, което се ръководи от Търговски директор.

Основна функция на Търговски директор (Индивидуален и микро бизнес) е управление на цялостния процес за развитие на корпоративен и афинити бизнес, вкл. създаване на продукти и балансиран портфейл, продажба и партньорски отношения, обслужване и обучение на търговци.

Към Бизнес модел **„Индивидуален и микро бизнес“** функционират 3 (три) дирекции, както следва:

Дирекция **„Бизнес обслужване“** е централизирано звено в компанията, което се ръководи от Директор на дирекция (Бизнес обслужване). Основни функции на от Директор на дирекция (Бизнес обслужване) са контролът на качеството на оперативните дейности по оценка на риска, разработване на нови продукти, ценообразуване и промени по съществуващи тарифи, както и контрол върху изготвянето на отчетите за дължими възнаграждения и отчетите за продажби на посредниците на Дружествата.

Към дирекцията има 4 (четири) отдела, както следва:

Отдел **„Автомобилно застраховане“**, който се ръководи от Началник отдел (Автомобилно застраховане) и който отговаря за оценката и управлението на риска при оферирание, одобрение и тарифиране на нестандартни, специални условия по автомобилно застраховане.

Отдел **„Общо застраховане“**, който се ръководи от Началник отдел (Общо застраховане) и който отговаря за качеството на процеса на сключване на застрахователни договори в сегмента на индивидуални клиенти и микро бизнес.

Отдел **„Партньорски договори и възнаграждения“**, който се ръководи от Началник отдел (Партньорски договори и възнаграждение) и който отговаря за контрола, ръководството и ефективното функциониране на отдела, за спазване на процесите и стандартите за обслужване при изготвяне на отчетите за дължими възнаграждения и отчетите за продажби на посредниците на Дружеството.

Отдел **„Продукти и ценообразуване“**, който се ръководи от Директор на дирекция (Бизнес обслужване) и отговаря за ценообразуването и цялостната разработка на нови продукти

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Дирекция „Развитие на продажби и търговска структура“ е централизирано звено в компанията, което се ръководи от Директор на дирекция (Развитие на продажби и търговска структура). Основни функции на Директор на дирекция (Развитие на продажби и търговска структура) са поемането на отговорност за осъществяването на търговска политика за развитието на бизнеса чрез ексклузивни партньори (лизингови партньори, брокери, генерални агенти агенти) и директни продажби в регионална структура. Към дирекцията има 3 (три) отдела, както следва:

Отдел „Обслужване на партньорска мрежа“, който се ръководи от Директор на дирекция (развитие на продажби и търговска структура) и отговаря за цялостната стратегия за развитие на индивидуален и микро бизнес, поддържане и разширяване на сътрудничеството със застрахователни посредници, клиенти и партньори, обслужвани от индивидуален и микро бизнес.

УНИКА звена „София“ и „Клонова мрежа“ са регионални структурни звена на Компанията, които се ръководят от Управител (София) и респ. Управител (Клонова мрежа). Основната функция на Управителя е да организира работата в повереното му структурно звено и да отговаря за изпълнението ѝ по такъв начин, че да се реализира търговската политика на Дружеството в региона, в т.ч. да се постигне и осигури задържане и развитие на клиентската база и премия, подобряване размера на възвръщаемост на продажбите, осигуряване на изпълнението на оперативните насоки чрез подготовка и контрол на конкретните продажбени дейности в съответствие с продажбената стратегия на Дружеството.

Към УНИКА Звено „Клонова мрежа“ функционират три групи УНИКА офиси, според размера на прихода на офиса – QQQ, QQ и Q (респ. QQQ носят най-големи приходи, а Q – най-малки).

Дирекция „Маркетинг и онлайн“ е централизирано звено в компанията, което се ръководи от Директор на дирекция (Маркетинг и онлайн) и отговаря за създаване, бюджетиране, управление и проследяване на маркетинг активности и инициативи, свързани с промотиране на продукти и услуги на компанията, подобряване преживяването на клиента през комуникационните канали на компанията и увеличаване на интереса и потреблението на онлайн застрахователни продукти.

Главен финансов и риск директор е отговорен за планирането, управлението и изпълнението на всички финансови и риск дейности на компанията, включително бизнес планиране, бюджетиране, прогнозиране, управление на инвестициите, финансово отчитане и докладване към надзорни органи и УНИКА Груп, актюерско обслужване и презастраховане, процес на избор на регистрирани одитори. Участва в създаването на стратегии и процеси за управление на риска, защита на личните данни и сигурност и за надзора на прилагането на политиките и стандартите за управлението на риска на дружеството, сигурността и защитата на личните данни и осигуряване на адекватна вътрешна контролна система. В ресор „Главен финансов и риск директор“ функционират следните звена:

Дирекция „Финанси, управление на инвестиции и администрация“ е централизирано звено на компанията, което се ръководи от директор на дирекция „Финанси, управление на инвестиции и администрация“. Основна функция на директор на дирекция „Финанси, инвестиции и администрация“ е да организира, ръководи и контролира цялостната финансова и инвестиционна дейност на Дружеството. Към дирекцията функционира (един) отдел, както следва:

Отдел „Финансово-счетоводен“, който се ръководи от Главен Счетоводител и отговаря за вярното отразяване на всички счетоводни и финансови операции на Компанията в съответствие с нормативните изисквания, както и за изготвяне на справки и финансови отчети при спазване крайните срокове, в съответствие изискванията на УНИКА Иншурънс Груп, КФН, БНБ, НСИ, данъчна администрация и други.

Дирекция „Управление на риска“ е ключова функция и централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Управление на риска“. Директор дирекция „Управление на риска“ отговаря за изграждането и поддържането на ефективна система за управление на риска и контролната среда, съответстващо с изискванията на Директива "Платежоспособност II" на ЕС и УНИКА Иншурънс Груп. В това число отговаря за дейностите, свързани със сигурността (информационна и физическа), непрекъсваемостта на бизнес-процесите, управлението при кризи и със защита на личните данни. Дирекцията подпомага дейността на финансов и риск директор и Управителния съвет при вземане на управленски решения на база експозицията към различните видове риск в Дружеството.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към дирекцията функционира 1 (един) отдел, както следва:

Отдел **„Сигурност и защита на личните данни“**, който се ръководи от началник отдел Началник отдел (Сигурност и защита на личните данни) и отговаря за дейностите, свързани със сигурността (информационна и физическа), непрекъсваемостта на бизнес-процесите, управлението при кризи в Дружеството и със защита на личните данни. Директор Дирекция (Сигурност и Защита на личните данни) е длъжностното лице по защита на личните данни във връзка с Регламента за защита на личните данни.

Дирекция **„Управление и анализ на бизнеса“** е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция (Управление и анализ на бизнеса). Основна функция на директор Дирекция (Управление и анализ на бизнеса) е управлението на цялостния процес по финансов, продажбен контрол и анализ на дейността на УНИКА България, както и подготовка и проследяване на бюджета.

Дирекция **„Актьори и презастраховане“** е ключова функция и централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция (Актьори и презастраховане – отговорен актьор) отговаря за актьорското обслужване и дейността по презастраховане на Дружеството.

Към дирекцията функционира 1 (един) отдел, както следва:

Отдел **„Презастраховане“**, който се ръководи от началник отдел Началник отдел (Презастраховане) и отговаря за организацията, управлението, анализа и контрола на цялостния процес по пасивно презастраховане на Дружеството

Главен оперативен и ИТ директор е отговорен за стратегическото управление на оперативните функции и обслужване на клиенти, процес на обработка на претенции, технологии и оптимизация на процеси, ИТ системи и приложения, проектно управление, вкл. тяхното разработване и прилагане, съобразени с дългосрочните цели на дружеството и законови и групови изисквания. Участва в оценката на цялостната информационна осигуреност, подпомага процесите по дигитализация и модернизиране на мобилните технологии в бизнес процесите. В ресор „Главен оперативен и ИТ директор“ функционират следните звена:

Дирекция **„Обслужване на клиенти“** е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от Директор дирекция (Обслужване на клиенти). Директор дирекция (Обслужване на клиенти) отговаря за цялостния следпродажбен процес по обслужване на клиенти, което включва ликвидация, обслужване на клиенти в кол център, администриране на документи и архив, както и застрахователно-правна дейността.

Към дирекцията функционират 4 (четири) отдела, както следва:

Отдел **„Ликвидация“**, който се ръководи от Началник отдел (Ликвидация) и отговаря за процеса по ликвидация на щети в Дружеството, за създаването и своевременно актуализиране на методологията и поднормативни документи по отношение на уреждане на застрахователни претенции.

Отдел **„Застрахователно-правен“**, който се ръководи от Началник отдел (Застрахователно-правен) и отговаря за управлението и ръководството на Отдела, процесуалното представителство и администриране по съдебни дела, както и за юридическо обслужване на дейността на Дружеството.

Отдел **„Административно управление на документи и архив“**, който се ръководи от Началник отдел (Административно управление на документи и архив) и отговаря за процеса на движение на входящи и изходящи документи, своевременно обработване и сканиране на претенции, администриране на договори на Дружеството.

Отдел **„Кол център“**, който се ръководи от Началник отдел (Кол център) и отговаря за контрола, ръководството и ефективното функциониране на отдела, за спазване на процесите и стандартите за обслужване на клиенти и регистриране на претенции на Дружеството.

Дирекция **„Технологии и оптимизация на процеси“** е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от Директор дирекция (Технологии и оптимизация на процеси) и отговаря за всички бизнес процеси и развитието на информационните технологии в Дружеството. В това число бизнес процесите, включително осъществява контрол и реинженеринг върху тях, политики, процедури и проектно управление в подпомагане на управлението на стратегическите цели, както и за управлението, контрола и изпълнението на стандартен софтуерен процес от извършване на бизнес и ИТ анализ през програмиране и внедряване на софтуерни решения в бизнес среда до поддръжка и управление на удължения цикъл на ИТ услугите.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към дирекцията функционира 1 (един) отдел, както следва:

Отдел „Бизнес анализ и ИТ поддръжка“, който се ръководи от Началник отдел (Бизнес анализ и ИТ поддръжка) и отговаря за изготвяне и документиране на бизнес изискванията към приложните системи, осъществяване на тестове към разработени софтуерни модули и поддръжката на цялостната ИТ инфраструктура и сигурността.

СПЕЦИФИЧНИ НОРМАТИВНИ ИЗИСКВАНИЯ

Дейността на дружеството е съобразена със следните, специфични за застрахователната дейност нормативни документи, действащи към 31.12.2022 г.:

Кодекс за застраховането;

Закон за предоставяне на финансови услуги от разстояние;

Закон за данък върху застрахователните премии;

НАРЕДБА № 51 от 28.04.2016 г. за собствените средства и за изискванията за платежоспособност на застрахователите, презастрахователите и групите застрахователи и презастрахователи;

НАРЕДБА № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд ;

НАРЕДБА 49 от 16.10.2014 г. за задължителното застраховане по чл. 249, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането и за методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства;

НАРЕДБА 24 от 8.03.2006 г. за задължителното застраховане по чл. 249, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането и за методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства;

НАРЕДБА № 54 от 30.12.2016 г. за регистрите на Гаранционния фонд за обмена и защитата на информацията и за издаването и отчитането на задължителните застраховки по чл. 461, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането;

НАРЕДБА № 48 от 20.03.2013 г. за изискванията към възнагражденията;

НАРЕДБА № 32 от 13 септември 2006 г. за изискванията към организацията и дейността на службата за вътрешен контрол на застрахователя, презастрахователя и на лицата, включени в застрахователна или презастрахователна група;

АКЦИОНЕРЕН КАПИТАЛ

Капиталът на ЗК „УНИКА“ АД към 31.12.2022 г. е в размер на 10,440,000 лв., разпределен в 5,220,000 броя поименни, безналични акции с право на глас с номинална стойност на всяка акция 2 лева. Капиталът е внесен изцяло.

Структура на акционерното участие в дружеството към 31.12.2022 г.:

	Брой акции	%
Акционери		
UNIQA OSTERREICH VERSICHERUNGEN AG	5,215,119	99.91
Други	4,881	0.09
ОБЩО:	5,220,000	100.00%

Дружеството не притежава собствени акции в капитала. През 2022 г. не са придобивани или прехвърляни акции на Дружеството.

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Брутният записан премиен приход за 2022 г. е в размер на 78,791 хил. лв., отчитайки ръст с 15,0% спрямо 2021 г.

Ръстът в премиите се дължи основно на продукти от групата „Имущество“. Дружеството ще продължи да следва приетата политика за сегментация и по-добро отчитане на риска, с цел подобрене на техническия резултат. Към края на 2022 г. ЗК „УНИКА“ АД заема 11-то място, с дял от общите премии от 2.82% (2,66% през 2021 г.).

В таблицата по-долу е представено развитие на основните линии бизнес:

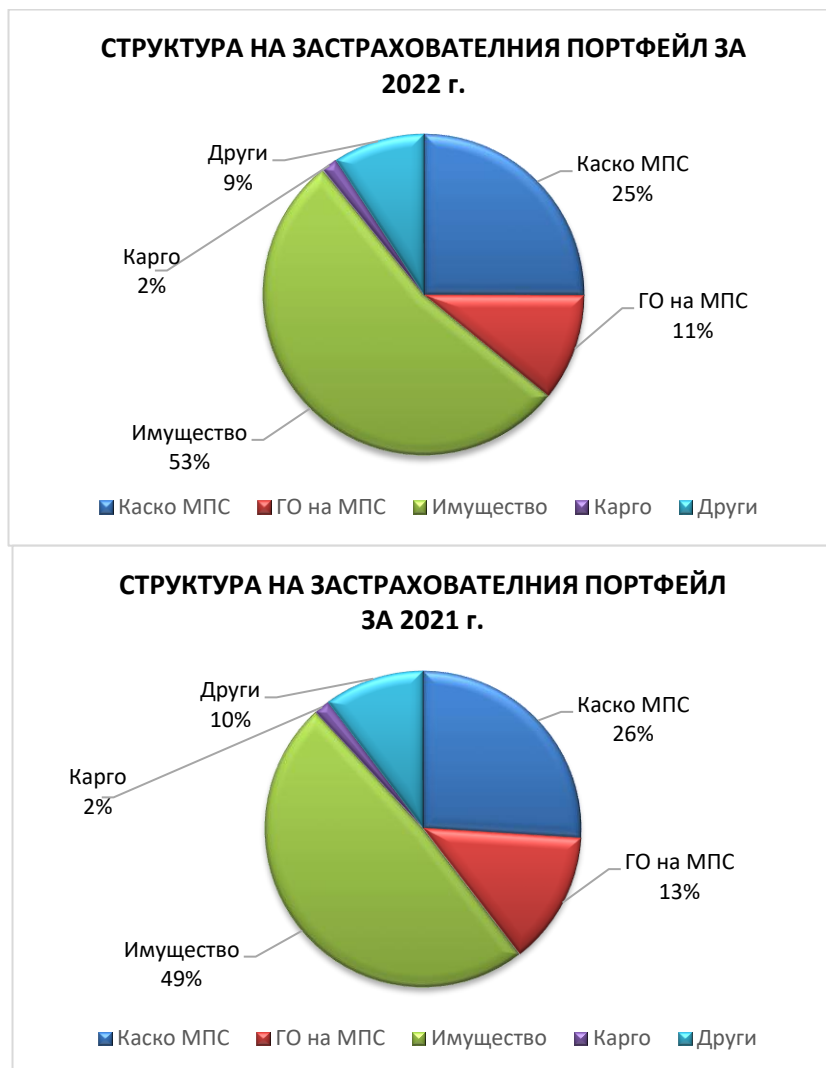
Вид застраховка хил. лв.	2022 г.	2021 г.	Изменение в %
Каско МПС	19,727	17,809	10.77%
ГО на МПС	8,530	9,264	-7.92%
Имущество	41,998	33,314	26.07%
Други	8,536	8,113	5.21%
Общо	78,791	68,500	15.02%

Автомобилните застраховки към края на 2022 г. съставляват 36 % от общия премиен приход (2021 г.: 40%). През 2022 г. Дружеството планира да продължи приоритетното развитие на линиите на бизнес за застраховки на домашно имущество, имущество на малки и средни предприятия и корпоративни рискове. Делът на застраховка „Гражданска отговорност на МПС“ в портфейла на Дружеството спадна под 11% в края на 2022 г. спрямо над 13% в 2021 г.

На графиките по-долу са представени развитието на премиения приход за последните години, както и структурата на застрахователния портфейл през 2022 г. и 2021 г.



ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

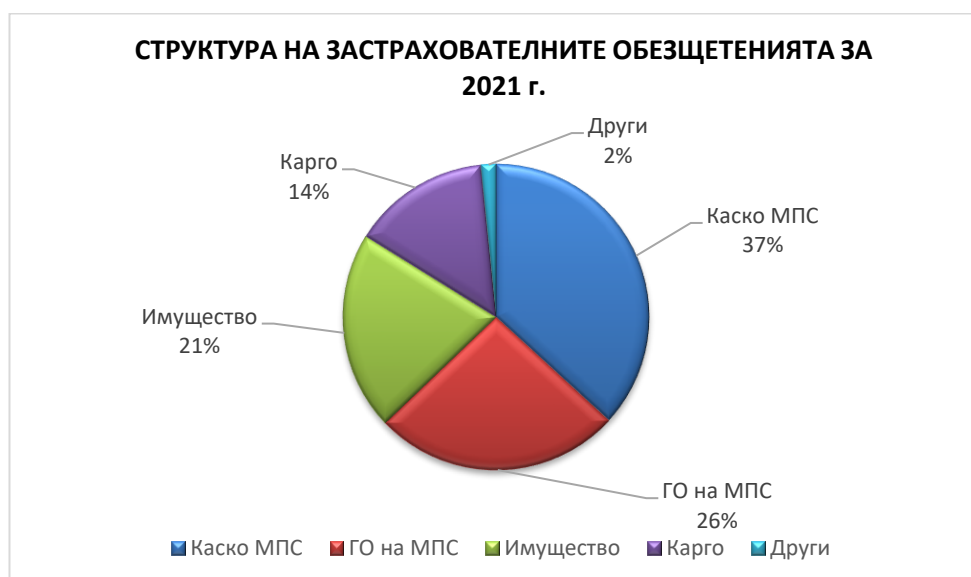


Изплатените брутни **застрахователни обезщетения** за 2022 г. възлизат на 20,387 хил. лв. (2021 г.: 22,804 хил. лв.), отчитайки спад с 11% спрямо 2021 г. През 2022 г. 64% от тях са свързани с автомобилно застраховане (2021 г.: 68%).

На графиките по-долу е представена структурата на изплатените обезщетения през 2022 г. и 2021 г.

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)



Аквизиционните разходи за 2022 г. възлизат на 14,963 хил. лв. отчитайки ръст с 2,082 хил. лв. или 16 % в сравнение с предходната година.

Административните разходи възлизат на 12,413 хил. лв., като се наблюдава увеличение в сравнение с 2021 г. (11,729 хил. лв.). Увеличението на разходите за външни услуги и други разходи се дължи основно на увеличението в разходите за възнаграждения и реклама. В таблицата по-долу е показана промяната на административни разходи през 2022 г. в сравнение с 2021 г.

Вид разход (в хил. лв.)	2022 г.	2021 г.	% промяна
Възнаграждения на персонала	7,197	6,608	8.91%
Външни услуги, материали и др.	4,060	4,343	-6.52%
Амортизация	670	589	13.75%
Реклама	245	99	147.47%
Други	241	90	167.78%
Общо разходи	12,413	11,729	5.83%

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

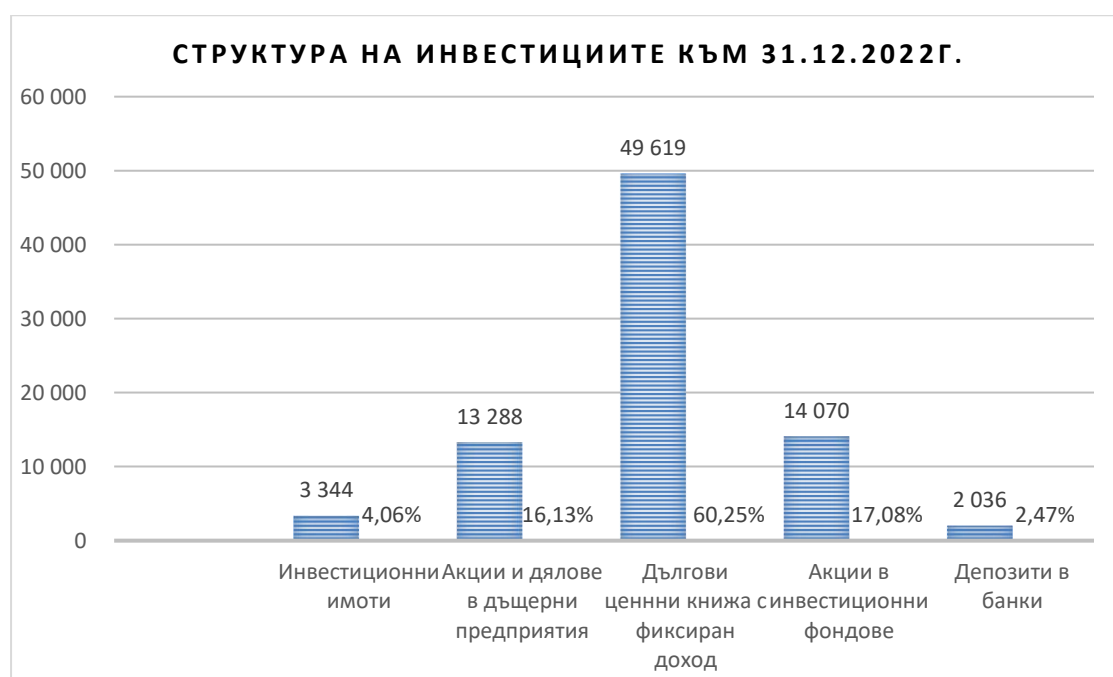
ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРОГРАМА

В обичайната си дейност дружеството прехвърля риск на презастрахователи с цел да намали възможните нетни загуби чрез диверсификация на риска си. Презастрахователният договор не отменя директното задължение на компанията към застрахованото лице. Дружеството презастрахова рисковете, които записва, за да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси. Дружеството стриктно спазва принципите и правилата определени от УНИКА Груп за осигуряване на качествена презастрахователна програма и надеждно пласиране на презастрахователните договори.

ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

Инвестиционната дейност на ЗК „УНИКА“ АД е подчинена на принципите за сигурност, доходност и ликвидност, при спазване на законовите и нормативни изисквания.

Структурата на инвестиционния портфейл на дружеството през 2022 г. е подчинен на тези принципи и изисквания.



Основната инвестиционна цел на дружеството е да осигури запазване и нарастване на инвестираните средства чрез реализиране предимно на приходи от лихви и в по-малка степен капиталови печалби при ниско ниво на риск.

Търси се оптимизиране на инвестиционния доход, коригиран с риска, което гарантира, че активите и пасивите се управляват на база паричния поток и техния матуритет.

За постигане на целта Дружеството следва консервативна инвестиционна политика при активно управление на инвестиционния портфейл от финансови инструменти и парични средства.

Средствата се инвестират основно в дългови финансови инструменти с фиксирана доходност, приети за търговия на регулирани пазари в страната и чужбина и инструменти на паричния пазар и в по-малка степен - в дялови ценни книжа. Дружеството инвестира само в одобрени от групата ликвидни държавни и корпоративни ценни книжа.

ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Активите на Дружеството се инвестират в книга с ниско ниво на риск и се поддържа структура на активите в пълно съответствие с ограниченията, наложени от Кодекс за застраховането и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Портфейлът на дружеството е изложен на характерните специфични рискове, произтичащи от особеностите и законовите изисквания относно инвестирането във финансови активи.

Таблицата по- долу представя нетните доходи от инвестиции в хил. лева през 2022 г. спрямо 2021 г.

Доход от инвестиции (в хил. лв.)	2022 г.	2021 г.
Лихвен доход, нето	333	339
Преоценки по справедлива стойност, нето	(9,354)	(805)
Валутни преоценки (FX)	17	8
Други финансови приходи	(193)	2,786
Инвестиционен резултат	(9,197)	2,328

През 2022 г. се наблюдава значително увеличение на загубите от преоценки по справедлива стойност на инвестиционния портфейл, а също така и увеличение на нетната сума на други финансови разходи до 193 хил. Първата от тези тенденции се дължи на увеличението на лихвените нива от централните банки, а втората - главно на увеличението в изплатените банкови такси и комисионни въведени в тарифите на банките, с които Дружеството работи.

През 2022 г. Дружеството не е сключвало договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

НЕФИНАНСОВИ ДЕЙНОСТИ

Дружеството не е извършвало дейност в областта на научно-изследователската и развойна дейност.

Дружеството не е извършвало дейност в областта на екологията.

СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА И ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

За 2022 г. Дружеството е реализирало загуба преди данъци в размер на 7,439 хил. лв. (за 2021 г. е реализирана печалба преди данъци: 5,288 хил. лв.).

Собственият капитал на ЗК „УНИКА“ АД се състои от основен капитал в размер на 10,440 хил. лв., фонд резервен – 14,743 хил. лв., преоценъчен резерв - 1,874 хил. лв. и запасен фонд - 56 хил. лв. Непокритите загуби към 31.12.2022 г. са в размер на 1,661 хил. лв.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Застрахователен риск

Застрахователният риск се управлява основно чрез изградените правила и процедури за анализ на риска при сключването на застрахователен договор, периодичен анализ и усъвършенстване на общите условия по застрахователни договори, редовен преглед и анализ на щетимостта по отделните видове застраховки, прилагане на балансирана инвестиционна стратегия и презастраховане.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Застрахователен риск (продължение)

Ключовите рискове, свързани със застраховка „Каско МПС“ и „Гражданска отговорност на МПС“, са риска от подписване, риска от конкуренция и риска от щети (включително променливото проявление на риска под влияние на способностите на водача и на другите участници в движението). Дружеството ще бъде изложено на риска от некоректни действия от страна на държателите на полици.

Застрахователният риск се управлява основно чрез разумно ценообразуване, дизайн на продукта, избор на риска, подходяща инвестиционна стратегия, рейтинговане и презастраховане. Дружеството следователно следи и реагира на промени в общата икономическа и търговска среда, в която извършва своята дейност.

Ключовите рискове свързани с продукта „Имущество“ са риска от подписване, риска от конкуренция и риска от щети (включително променливото проявление на риска от природни бедствия). Дружеството е изложено на риска от нечестни действия от страна на държателите на полици.

Имуществото е обект на множество рискове, включително кражба, пожар, бизнес прекъсване и лоши метеорологични условия.

Обезщетенията при проявление на явления като бури, наводнения, пожари, експлозии, и повишаващото равнище на престъпността възникват в регионален мащаб, което означава, че Дружеството управлява разпределението на географския си риск много внимателно.

В случай на земетресение, Дружеството очаква портфейла от недвижими имоти да включва високи иски за структурни щети на недвижими имоти и големи иски поради смущения в бизнеса, докато транспортните връзки не функционират и имуществото не е оперативно, поради ремонт.

Най-голямата вероятност за значителни загуби на Дружеството произтичат от катастрофични събития като наводнения, повреди, щети от бури или земетресения. Дружеството контролира риска чрез сключване на презастрахователни договори по тези линии бизнес.

Становището на ръководството по отношение концентрацията на риск е, че са положени усилия за относително равномерно териториално разпределение на застрахованите имущества. Извършва се системно оценка на риска от страна на риск мениджъра в управление “Общо застраховане” и се наблюдава акумулацията на застрахователни суми както по групи клиенти, така и по региони. Ръководството счита, че към 31.12.2022 г. няма съществени концентрации на застрахователен риск в портфейла на Дружеството.

Пазарни рискове

Пазарните рискове включват управлението на лихвения риск, кредитния риск, ликвидния, валутния и капиталовия риск.

Лихвеният риск е свързан с ефектите от изменението на пазарните лихвени равнища върху финансовото състояние на Дружеството. Лихвеният риск се наблюдава и управлява чрез съставяне на анализ на чувствителността към лихвен риск и разумно лимитиране на кредитната експозиция.

Излагането на Дружеството на пазарен риск за промени в лихвения процент е концентрирано в инвестиционния ѝ портфейл и в по-малка степен в дълговите ѝ задължения.

Промени в инвестиционните стойности, дължащи се на промени в лихвените проценти, обаче, се намаляват като се отнесат и частично се компенсират промени в икономическата стойност на застрахователните резерви и дълговите задължения. Дружеството контролира тази експозиция чрез периодичен преглед на своите активни и пасивни позиции

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Пазарни рискове (продължение)

Лихвеният риск (продължение)

Оценки на паричните потоци, както и въздействието на движенията на лихвения процент, свързани с инвестиционния портфейл и застрахователни резерви се моделират и преглеждат веднъж на четиримесечие.

Цялостната цел на тези стратегии е да ограничи нетните промени в стойността на активите и пасивите, произтичащи от движенията на лихвения процент. Макар че е по-трудно да се измери лихвената чувствителност на застрахователните пасиви отколкото тази на свързаните активи до степен, в която измерваме такава чувствителност, вярваме, че движенията в лихвения процент ще предизвикат промени в стойността на активите, които значително ще компенсират промени в стойността на пасивите, свързани с основните продукти.

Дружеството също така е изложено на риска от промени в бъдещите парични потоци от финансовите инструменти, произтичащи от промени в пазарните лихвени проценти.

Кредитният риск е рискът контрагентите на дружеството да не могат да изплатят своите задължения, когато те станат дължими. Дружеството заделя провизии за загуби от обезценка на вземания. Управлението на кредитния риск се извършва чрез анализ на матуритета, както и анализ по кредитен рейтинг на контрагента.

Във връзка с появилата се несигурност относно кредитния риск, свързан с държавен дълг в страните от еврозоната, дружеството внимателно управлява този риск през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

При прегледа за обезценка на експозициите към държавен дълг към 31 декември 2022 г. Дружеството е отчело следните фактори:

- кредитоспособността на страната съгласно преценката на пазарите, отразена в кривата на доходност на облигациите
- оценката на кредитоспособността според рейтинговите агенции
- достъпността на страната до капиталовите пазари при издаване на нови дългови инструменти
- вероятността дългът да се реструктурира, което би довело до загуби за инвеститорите поради доброволно или принудително опрощаване на дълг
- международните механизми за подпомагане, които осигуряват необходимата подкрепа на дадена страна в ролята си на кредитор от последна инстанция, както и намеренията на съответната страна за готовността да използват тези механизми. Този процес включва оценка на тези механизми, независимо от политическите намерения, и на това дали страната е в състояние да изпълни заложените критерии.

Дружеството не счита, че има индикации за обезценка на експозициите си в държавен дълг към 31 декември 2022 г.

Валутният риск е свързан с риска стойността на финансовите активи и пасиви да се промени поради изменение на валутния курс. Дружеството е изложено на валутен риск при извършване на транзакции, деноминирани в чужда валута. Към 31 декември 2022 г. финансовите активи и пасиви на дружеството, деноминирани в евро не пораждаат валутен риск, тъй като в условията на установения валутен борд в страната, курсът на лева към еврото е фиксиран. Управлението на валутния риск се провежда чрез диверсифициране на финансовите активи, деноминирани в чуждестранни валути, различни от евро.

Ликвидният риск е свързан с несъответствие на матуритетните структури на активите и пасивите. Дружеството ежедневно следи и контролира своите потребности от ликвидност чрез изготвяне на матуритетен анализ, както и с управление на входящите и изходящите парични потоци.

Дружеството активно управлява активите си като използва подход, който балансира качество, диверсификация, съответствие между активите и пасивите, ликвидност и възвръщаемост на инвестициите. Целта на инвестиционния процес е да оптимизира инвестиционния доход, коригиран с риска, като гарантира, че активите и пасивите се управляват на база на паричен поток и дюрация. Инвестиционната политика се определя на групово ниво от УНИКА Интернационал АГ.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Пазарни рискове (продължение)

Тенденции или рискове, които могат да повлияят на ликвидността на Дружеството за 2023 г.

Представянето на инвестиционния портфейл на ЗК „Уника“ АД през 2023 година ще продължи да се влияе доминиращо от монетарните мерки на водещите световни централни банки, целящи укротяване на инфлацията и постигане на сценарии за възможното избягване или за „плитка“ рецесия за икономиките, с последващото им по-бързо и устойчиво възстановяване.

След като повишиха лихвените си проценти с най-бързите темпове в историята, от началото на 2023 г. водещите централни банки вече открито обмислят по-скорошно прекратяване на по-нататъшни повишения на лихвите си, което да започне евентуално в края на текущата или началото на следващата година. За промяната на тяхната визия вероятно са повлияли и настъпилите междувременно сериозни финансови сътресения в банковия сектор, причинени от фалита на няколко големи банки в САЩ (в т.ч. Silicon Valley Bank) и турбуленциите около втората по големина швейцарска банка - Credit Suisse, последвани и от някои други големи европейски банки.

Централните банки анализират и предприемат своите действия, водени от загрижеността си, че пазарните сътресения могат да доведат до по-високи разходи за лихви, забавяне на инвестициите и до по-затегнати условия за финансиране от страна на кредиторите, което от своя страна ще забави финансирането на фирми и граждани и ще натежи върху икономическия растеж като цяло, като в крайна сметка ще резултира и в устойчиво намаление на инфлацията.

Върху представянето на портфейла през годината ще окажат допълнително въздействие и други рискови фактори, като конфликта между Руската федерация и Украйна, затруднените международни разплащания, огромните мигрантски потоци, насочени предимно към страните от ЕС, намаленото бизнес доверие и остатъчните действия в някои значими държави относно справянето с COVID-19 пандемията.

Очакванията са всички тези рискови фактори да продължат да потискат възстановяването и да влияят негативно върху финансовите пазари и цените на финансовите инструменти – дългови и капиталови, както и върху стабилността на глобалните вериги за доставки и на цените на суровините, подхранвайки общата несигурност и волатилност на пазарите като цяло.

Отчетеният ефект от неблагоприятните пазарни фактори за 2022 г. бе спад от около 12.1% в стойността на инвестиционния портфейл на дружеството спрямо началото на 2021 година. Стойността на портфейла от дългови ценни книжа с фиксиран доход намаля с 13.2%, а този в други капиталови инструменти – с 18.3%

В краткосрочен период до края на годината въздействието на гореспоменатите значими рискови фактори вероятно ще доведе до известно допълнително увеличение и впоследствие на стабилизиране на лихвените нива в глобален план. Последното би резултирало в евентуално по-нататъшно намаление на размера на инвестиционния портфейл, започнало като тенденция още преди 2 години. Това може да бъде компенсирано частично или дори напълно от планирания органичен ръст на портфейла. Допълнително позитивно въздействие би оказало евентуално стабилизиране и повишение на цените на капиталовите финансови инструменти в портфейла. Техните текущи оценки също се влияят съществено от гореспоменатите рискови фактори, като възможно покачване на цените им до края на годината в условията на висока степен на глобална несигурност като цяло би било селективно и лимитирано.

В Дружеството се предприемат допълнителни мерки за мониторинг на ликвидната позиция както на местно, така и групово ниво, както и се изготвят съответни актуални прогнози, в т.ч. и на база на силно неблагоприятни стрес тест сценарии. Поддържат се благоразумни нива на ликвидно покритие на непосредствените задължения на дружеството, които се изчисляват в съответствие с приетите добри бизнес практики в сектора, при нормални условия и в ситуация на пазарен стрес, като досега това не е оказало неблагоприятно въздействие на ликвидността на Дружеството.

Това е видно и от основните показатели по Платежоспособност II, които са посочени в таблицата по-долу:

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Пазарни рискове (продължение)

Тенденции или рискове, които могат да повлияят на ликвидността на Дружеството за 2023 г.

	Общо собствени средства	КИП	МКИ	КИП коефициент	МКИ коефициент
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
31 декември 2022 г.	65,073	32,137	8,034	202.5%	672.7%

Капиталовият риск е свързан с невъзможността Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, невъзможността да отговаря на критериите на местното законодателство за капиталова адекватност и платежоспособност, както и с невъзможността да бъдат уредени всички претенции. Основен показател, характеризиращ финансовата стабилност на застрахователите е наличието на собствени средства, покриващи границата на платежоспособност, съгласно Кодекса за застраховането. Дружеството разполага с достатъчно собствени средства за покриване изискуемата граница на платежоспособност.

Политиката на Управителния Съвет на ЗК „УНИКА“ АД е да се поддържа силна капиталова база така, че да се поддържа доверието на инвеститорите, кредиторите и на пазара като цяло. Застрахователната индустрия е регулиран бизнес и подлежи на стриктен контрол относно границата на платежоспособност и достатъчността на собствените средства на компаниите за покритие. Управителният съвет следи стриктно границата на платежоспособност на ЗК „УНИКА“ АД и наличието на достатъчно капитал за нейното покритие. Елементите на капитала на дружеството са: акционерен капитал, състоящ се от обикновени акции с право на глас, които са изцяло платени, капиталови и други резерви на дружеството и натрупана загуба за периода.

Управителният Съвет следи възвръщаемостта на капитала, като се стреми да поддържа баланс между по-висока възвръщаемост и нивото на поетите рискове. Ръководството на ЗК „УНИКА“ АД се стреми да постига стабилна възвръщаемост чрез постигане на един балансиран застрахователен портфейл на дружеството и разпределение на приходите между по-високо щетим моторен бизнес и по-печелившия немоторен бизнес.

Също така ЗК „УНИКА“ АД има много стриктна политика за инвестициите на собствените средства. Собствените средства се инвестират предимно в нискорискови държавни ценни книжа и корпоративни облигации и банкови депозити. Това допринася за реализирането на един постоянен и нискорисков доход от инвестиции.

През годината не е имало промени в подхода за управлението на капитала на Дружеството.

Управление на кризата, породена от разпространението на COVID-19

През 2020 г. ръководството на Дружеството предприе редица действия за ограничаване разпространението на пандемията от COVID-19 сред служителите, клиентите и контрагентите на компанията, и намаляване на негативните ефекти върху бизнеса и оперативната дейност, които продължиха да бъдат прилагани в пълна сила и през 2021 г. Дружеството има създадена система за управление на сигурността, съставена от одобрени и въведени политики, правила и стандарти за сигурност, в т.ч. Политика за управление на сигурността, Правила за реакция при инциденти със сигурността, Стандарти за управление на непрекъснатостта на бизнеса и управление на кризи. Формира се Комитет по сигурността и Екип за управление на кризи, с цел адекватна и ефективна координация на процеса. Определено е длъжностно лице по сигурността, което е основния контакт при всички теми свързани със сигурността. Изготвен е план управление при кризи, който включва описание на ключовите детайли, функции и отговорности в процеса на управление на кризи, както и карти с разположението на важни за Дружествата обекти, които да се ползват при необходимост. Регулярно се провеждат онлайн срещи на Комитета по сигурността, както и на формирания Екип за управление на кризи в съответствие с приетия Стандарт за управление на кризи, с цел управление на кризата и въвеждане на технически и организационни мерки за опазване на здравето на служители, партньори и клиенти, в същото време за осигуряване на непрекъсваемостта на бизнес процесите.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Пазарни рискове (продължение)

Управление на кризата, породена от разпространението на COVID-19 (продължение)

Конкретно, въведени са следните основни мерки и промени в бизнес процесите:

- Планът за управление при кризи е допълнен с мерки при утежняващи обстоятелства, които биха затруднили функционирането на ключови процеси;
- Въвеждане на смесен режим на работа и ограничение на посещенията на служителите в офиси на Дружеството;
- Строг контрол на посещенията в офиси на Дружеството, като всяко посещение се одобрява на база налично офис пространство и бизнес необходимост;
- Строги протиепидемични мерки на територията на офисите на Дружеството;
- Въведени правила за реакция при установен контакт с инфектиран субект;
- Мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, проведен извънреден инструктаж на служителите, осигурени предпазни средства, предоставяне на възможност за отпуск на служители в рискови групи с хронични заболявания;
- Въведени правила на сигурност при работа от разстояние;
- Поддържа се непрестанна комуникация и осведомяване на служители, клиенти и партньори. Създаден е специален раздел в електронната платформа за обучения, както и на вътрешния интранет портал;
- Осъществява се строг мониторинг на входящи и изходящи парични потоци;
- Осигурена е ефективна вътрешна контролна система;
- Предоставена е възможност за завеждане на щети онлайн през сайта на компанията, както и по електронна поща;
- Предоставена е възможност за самостоятелни огледи за всички видове щети
- Въведени са дистанционни и видео огледи, като присъствените огледи са сведени до минимум;
- Въведена е облекчена процедура за плащане на щети с размер до 10,000 лв.

СТРАТЕГИЯ НА РАЗВИТИЕТО

Стратегическите цели за следващата година, ще бъдат насочени към:

- Търсене на нови пазарни ниши и алтернативи в ситуация на стагниращ бизнес и макроикономически показатели в следствие инфлационния натиск и силно променящата се икономическа среда и последствия от войната в Украйна
- Запазване структурата и продуктовия микс на портфейла, фокус върху линиите с по-висока рентабилност, очакван бизнес ръст, изпреварващ пазарния;
- Развитие на дигитални решения и за улеснение достъпа на клиентите на УНИКА до застрахователните продукти;
- Развитие на персонала с организационни програми, свързани с управление на таланта, управление на знанието, менторство, коучинг, развитие на умения и оценка на представянето;
- Запазване на ниско-рисковата инвестиционна политика, за инвестиране в дългови финансови инструменти с фиксирана доходност, приети за търговия на регулирани пазари в страната и чужбина, и инструменти на паричния пазар и в по-малка степен във финансови инструменти с експозиции в дялови ценни книжа.
- Стабилизиране на информационната система и обработката на информацията в съответствие с новите регулаторни изисквания и високите групови стандарти в областта на информационните технологии.

СТРАТЕГИЯ НА РАЗВИТИЕТО (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Събития след датата на отчета за финансово състояние

На 16.01.2023 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията са вписани следните промени в Надзорния съвет на Дружеството:

- Освободен е г-н Николай Каварджиклиев от длъжността му на член на НС;
- Вписана е г-жа Нела Белевич за член на НС.

От началото на 2023 г. се наблюдава напрежение на финансовите пазари свързани с банковите акции. Затрудненията на две регионални банки в САЩ и на една от най-големите швейцарски банки доведе до краткосрочен спад на пазарите на акции и облигации, които повлияха и на доходността на инвестициите на Компанията. Бързото действие от страна на Централните банки в САЩ, Швейцария и Европа, успяха бързо да понижат напрежението на инвеститорите и да ограничат негативното въздействие. Очакванията са това да бъде по-скоро краткосрочно влияние, отколкото дългосрочно въздействие върху финансовите пазари.

Няма други значими събития, настъпили между датата на индивидуалния финансов отчет и датата на оторизирането му за издаване, които да изискват оповестяване или да променят финансовото състояние на Дружеството.

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя годишен финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на Дружеството към края на годината и неговите финансови резултати. Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика, която е в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС. Ръководството също така потвърждава, че финансовите отчети са изготвени на принципа на действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откритването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Настоящият Годишен индивидуален доклад за дейността за 2022 г. е одобрен от УС на ЗК „УНИКА“ АД на 3 април 2023 г.

Ивана Димова
Изпълнителен директор

Филип Михайлов
Изпълнителен директор

ИНДИВИДУАЛНА ДЕКЛАРАЦИЯ за корпоративно управление на ЗК "УНИКА" АД

Ефективната и надеждна система за управление е от основно значение за правилното и целестигащо корпоративно управление и наблюдение в дружеството. В тази връзка, посредством насоки на УНИКА Груп се определят ясни процеси и подходи, които трябва да се прилагат от локалните компании. Те са особено значими по отношение на ефективността на системата за вътрешен контрол и управлението на риска по скалата на УНИКА Иншурънс Груп АГ, която е внедрила система за управление в съответствие с Директива Платежоспособност II. Това гарантира, че отделните стопански дейности (тип, обхват, сложност), както и съответния рисков профил се спазват. Следователно системата за управление се състои от прозрачна организационна структура с ясни роли, отговорности и задачи.

ЗК "УНИКА" АД декларира своя ангажимент относно и потвърждава, както следва:

1. Приемане на политики и принципи, към които ще се придържат управителните и контролни органи на дружеството, за да се създадат необходимите условия и да се осигури възможност на акционерите да упражняват в пълна степен своите права.

2. Прилагане на принципите на прозрачност, независимост и отговорност от Надзорния съвет и Управителния съвет на дружеството в съответствие с установените мисия, цели, стратегия на дружеството и интересите на акционерите.

2.1. Надзорният съвет на ЗК "УНИКА" АД се състои от 3 (три) члена, които са избрани от Общото събрание на акционерите.

Надзорният съвет изпълнява своята дейност в съответствие с Търговския закон и Устава на дружеството.

2.2. Управителният съвет на ЗК "УНИКА" АД се състои от 3 (три) члена, които са избрани от Надзорния съвет. Управителният съвет осъществява своята дейност в съответствие с Търговския закон, Устава на дружеството и Правила за работата на Управителния съвет. При изпълнение на своите задължения Надзорният и Управителният съвет се ръководят от изискванията на законодателството, устройствените актове на дружеството и стандартите за почтеност и компетентност. Всеки един от членовете на Управителния съвет е минал оценка за квалификация и надеждност, съгласно действащата в дружеството Политика за квалификация и надеждност, приета в съответствие с изискванията на Кодекса за застраховане.

2.3. Управителният съвет:

- Управлява и представлява ЗК „УНИКА“ АД;
- Приема, вътрешни актове планове и програми за дейността на дружеството;
- Приема организационната структура на дружеството, включително и разпределението на отделните функции, задачи и отговорности между членовете на самия Управителен съвет, както и на отделните структурни звена в дружеството.;
- Ръководи оперативната дейност;
- Взима решения, които не са в изричната компетентност на Общото събрание на акционерите и Надзорния съвет;

2.4. Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет:

- Приема и предлага за одобрение от Общото събрание на акционерите годишния счетоводен отчет и доклада за дейността на дружеството;
- Въз основа на финансовите резултати от дейността на дружеството в края на счетоводната година прави предложение за разпределение на печалбата;
- Взима други решения от оперативно естество с предварително одобрение на Надзорния съвет, така както е предвидено в Устава на дружеството.

Част от задълженията на Надзорния съвет са изброени по-долу:

- Упражняване на надзор спрямо Управителния съвет;
- Назначаване и освобождаване на членовете на УС;
- Одобряване на бизнес стратегията и стратегията за риска, корпоративния бюджет и бизнес плана (също и за следващи години), както и текущ контрол и одобрение на прогнозните резултати през годината;
- Одобрение на съществени инвестиции, както и продажба или придобиване на портфейли и фирмени дялове;
- Одобряване на капиталовите структури, контрол на годишните и консолидираните финансови отчети, както и на отчета за платежоспособността и финансовото състояние на индивидуално и групово ниво; и
- Идентифициране и ефективно управление на основни бизнес рискове.

2.5. Членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност и спазват корпоративния Кодекс за поведение.

2.6. В ЗК „УНИКА“ АД съществува система за осигуряване прилагането на корпоративния Кодекс за поведение.

○ Членовете на Надзорния и Управителния съвет в своята дейност прилагат принципа за избягване и недопускане на реален или потенциален конфликт на интереси. Одобрени са и се прилагат Вътрешни правила за избягване на конфликт на интереси и осигуряване на доверителност. Всеки конфликт на интереси следва да бъде разкриван пред Надзорния съвет. Членовете на Управителния съвет следва да информират Надзорния съвет относно това дали директно, индиректно или от името на трети лица имат съществен интерес от каквито и да е сделки или въпроси, които оказват пряко влияние върху дружеството.

2.7. ЗК „УНИКА“ АД декларира, че прилага принципите за многообразие при подбора и оценката на членовете на ръководните, управителните и надзорните органи на дружеството, като счита, че те допринасят за осигуряване на надеждна система за управление и контрол, основана на принципите за прозрачност и независимост. В допълнение, и както е посочено по-горе, дружеството прилага и Политика за квалификация и надеждност по отношение на членовете на управителния си орган, както и по отношение на лицата назначени и отговарящи за изпълнение на ключови функции в ЗК „УНИКА“ АД.

Основните критерии и принципи на Политиката за квалификация и надеждност при подбор и оценка на членовете на управителните органи на дружеството са:

- Пълно и точно спазване на изискванията на Търговския закон и Кодекса за застраховане;
- Добра репутация, професионален опит и управленски умения, в съответствие с изискванията на Кодекса за застраховане;

2.8. Възможност за членовете на Надзорния и Управителния съвети да бъдат преизбирани без в съответните колективни органи на управление и контрол без ограничения, но при спазване изискванията на Кодекса за застраховане и Устава на дружеството.

2.9. Структура на Комитетите в ЗК „УНИКА“ АД

Управителният съвет определя работната рамка на комитетите, които консултират и подпомагат процеса на вземане на решения. Има предварително определени доклади, които се представят и обсъждат на всеки от комитетите. Всички взети решения се документират в протокол на комитета и се представят на Управителния съвет за окончателно решение. Създадени са и функционират следните комитети:

- Одитен Комитет;
- Комитет по управление на риска;
- Комитет по сигурността (част от Комитета по управление на риска);
- Комитет по защита на личните данни;
- Продуктов комитет;
- Комитет по управление на дигитални проекти;
- Проектен Управителен комитет;
- Комитет по условията на труд;

Одобрени са и се спазват Правила за дейността на Комитета по управление на риска и на Продуктов Комитет.

Комисия	Компетенции	Честота
Одитен комитет	Одитният комитет на ЗК „УНИКА“ АД осъществява своята дейност в съответствие със Закона за независимия финансов одит. Неговата основна задача е анализ на годишните или консолидираните финансови отчети, наблюдение на дейността на функцията по вътрешен одит, мониторинг на ефективността на системата за управление на риска и ефективността на системата за вътрешен контрол. Комитетът заседава най-малко четири пъти годишно и се състои от трима членове: Иван Иванов – председател на комитета, Радослав Гергов и Мартин Колиандер.	4 пъти в годината

2.9. Структура на Комитетите в ЗК „УНИКА“ АД (продължение)

Комисия	Компетенции	Честота
Комитет по управление на риска	Основна цел на комитета по риска е да контролира и управлява риск профила на застрахователното дружество. Като независима контролна функция, той изготвя препоръки към надзорния и управителния съвет и подпомага главния финансов и риск директор в неговата консултативна функция. Заседанията на комитета по риск се провеждат най-малко четири пъти годишно, след изтичане на всяко тримесечие. В случаи на извънредни обстоятелства, всеки един член от състава на комитета има право да свика провеждане на заседание извънредно. В него с право на глас членуват: Главен финансов и риск директор (председател), Директор „Управление на риска“, Отговорен актюер „Общо застраховане“, Отговорен актюер „Животозастраховане“, Директор „Сигурност и защита на личните данни“, Директор „Финанси и счетоводство“, Директор „Ликвидация“, Генерален секретар, Директор „Съответствие и законосъобразност“, Директор „Управление и анализ на бизнеса“. С консултативни функции, в комитета членуват: Директор „Вътрешен одит“, Началник отдел „Презастраховане“ и Директор „Технологии и оптимизация на процеси“. Съставът на комитета може да варира в зависимост от темите, които се разглеждат. Заседанията на комитета по риск се провеждат най-малко четири пъти годишни, след изтичане на всяко тримесечие.	4 пъти в годината
Продуктов комитет	Продуктивният комитет наблюдава управлението на процеса на продуктовия портфейл. Комитетът представя на УС годишен план за развитие на продукти за следващата календарна година; Обсъжда предложения за промяна на продуктовата гама; Взема решения за развитие на нови или промяна на съществуващи продукти и ги представя за одобрение на Управителния съвет; Взема решения за спиране от продажба на продукти и ги представя за одобрение на Управителния съвет; Дава препоръки за оптимизиране на продуктовата гама. Комитетът заседава 4 пъти годишно – до тридесет дни след приключване на всяко тримесечие.	4 пъти в годината
Комитет по сигурността (Част от Риск комитет) –	Комитетът функционира като част от Рисковия комитет. Целта на комитета е да организира и координира целия процес по управление на сигурността в дружеството. Заседава поне два пъти годишно и в него членуват Главен Риск Директор, Главен Финансов Директор, Главен Оперативен Директор, Длъжностно лице по сигурността, Директор Управление на риска, Директор Съответствие и законосъобразност, Директор Технологии и оптимизация на процеси. С консултативни функции в комитета участват: Длъжностно лице по сигурността (вкл. ИТ сигурността) на Уника Груп, Директор ИТ Сигурност от Уника Груп, Регионални съветници по сигурността, Директор Вътрешен одит. Функцията на длъжностно лице по безопасност и защита изпълнява г-н Светлин Дандаринов.	Поне веднъж годишно
Комитет по защита на личните данни	Комитетът е създаден с решение на УС и съгласно политиките на Уника Група. Целта на комитета е да следи за спазване на регулациите в областта на личните данни и да координира организацията по управление на личните данни в дружеството. Комитетът заседава поне веднъж годишно. В него членуват Главен Риск Директор, Главен Финансов Директор, Главен Оперативен Директор, Директор Съответствие и законосъобразност, Директор Технологии и оптимизация на процеси, а със заседателни функции участват: Длъжностното лице по защита на личните данни на Уника Група, Директор Вътрешен одит. Функцията на длъжностно лице по защита на личните данни към момента изпълнява г-н Светлин Дандаринов.	Поне веднъж годишно
Комитет по управление на дигитални проекти	Създаден с решение на УС. Комитетът заседава всяка втора седмица и в него членуват шестима души – Борис Паличев – председател, Димитър Тонев, Петя Лакова, Филип Михайлов, Магдалина Гълъбова и Стела Стоилова. Целта на комитета е да следи изпълнението на проектите свързани с дигиталната трансформация в компанията.	Всяка втора седмица

2.9. Структура на Комитетите в ЗК „УНИКА“ АД (продължение)

Комисия	Компетенции	Честота
Проектен Управителен комитет	Създаден с решение на УС. Комитетът направлява и контролира основни дейности, взема стратегически решения за бъдещата реализация на проектите и за това кои проекти ще бъдат одобрени. Управителния комитет препоръчва ключовите експерти в екипа на проектите. Комитетът се състои от УС на Дружеството и проектен мениджър на съответния проект. Комитетът заседава веднъж на три месеца.	Веднъж на тримесечие
Комитет по условия на труд	Създаден съгласно изискванията на чл.27 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд. Комитетът заседава веднъж на всяко тримесечие. Комитетът се състои от общо шест души, представители на работодателя и на работещите. Председателства се от Николай Ереминов, представител на работодателя.	Веднъж на тримесечие

3. Система за вътрешен контрол се определя като цялостен процес, интегриран в дейността на ЗК „УНИКА“ АД.

Стандартите за последователното ѝ прилагане са заложили в правила и процедури на дружеството и целят да сведат до минимум рисковете в процесите, посредством предварително дефинирани контроли и процедури.

Отвъд регулаторните изисквания, ЗК „УНИКА“ АД поставя специален акцент върху прозрачността и ефективната организация на процесите. Налице са контролни механизми по ключови за компанията процеси, чиято цел е да предотвратят и/или смекчат както значими финансови и оперативни рискове, така и рискове, породени от несъответствие и незаконосъобразност.

Системата за вътрешния контрол се осъществява от Управителния съвет, Директорите на дирекции, както и от всички служители на ЗК „УНИКА“ АД. Всяко лице в компанията носи определена отговорност по отношение на вътрешния контрол. Ключова е ролята на ръководителите от всички управленски нива, тъй като съобразно функциите си и йерархията в компанията, те управляват ръководените от тях звена и организират вътрешния контрол в тях. Те носят пряка отговорност за всички дейности и процеси, както и за създаването и поддържането на системата за вътрешен контрол в поверените им звена, като се отчетат пред изпълнителните директори. Дирекцията за управление на риска следи за изпълнението на целия процес по вътрешната контролна среда (второ ниво на защита).

(i) Система за вътрешен контрол се определя като цялостен процес, интегриран в дейността на ЗК „УНИКА“ АД.

Системата за вътрешен контрол на ЗК „УНИКА“ АД е в съответствие с насоките и стандарта на УНИКА Груп, които залагат минималните изисквания по отношение на организация, методи и обхват. Стандарта на УНИКА Груп е унифициран за всички дъщерни дружества, което гарантира единен и последователен подход в рамките на УНИКА Групата.

Процесите (включително и техните под-процеси) в обхвата на стандарта за вътрешната контролна среда, са както следва:

- Изготвяне на счетоводни баланси;
- Счетоводни процеси;
- Събиране на премия;
- Управление на активи;
- Продуктов мениджмънт;
- Подписваческа дейност;
- Уреждане на претенции;
- Управление на риска;
- Презастраховане;
- Информационни технологии; и
- Контролинг.

3. Система за вътрешен контрол се определя като цялостен процес, интегриран в дейността на ЗК „УНИКА“ АД. (продължение)

(i) Система за вътрешен контрол се определя като цялостен процес, интегриран в дейността на ЗК „УНИКА“ АД. (продължение)

Концепцията на "трите линии на защита" е валидна и за системата за вътрешен контрол в ЗК „УНИКА“ АД. Дейностите за контрола на гореспоменатите процеси са възложени на съответните директори на дирекции и/или началници на отдели. Наред с пряка отговорност за всички дейности и процеси в поверените им звена, те отговарят и за създаването и поддържането на ефективен вътрешен контрол в тях. За тази цел регулярно се извършват посочените по-долу дейности:

- Описание/преглед на процеса;
- Идентификация на рискове и дефиниране на контроли;
- Извършване и документиране на контролите;
- Оценка на риска и контрола;
- Мониторинг;
- Процедура в случай на нарушение;
- Анализ на матуритета и актуализиране на вътрешна контролна система; и
- Отчетност.

За да се гарантира качеството на заложените контроли, от ключово значение на процесите в компанията е постоянната система за мониторинг на изпълнението на контролите, прозрачността и ефективността.

Оценката на тези критерии се извършва посредством стандартизирано оценяване на контролите и се прави за всеки отделен процес. За целта се взимат под внимание следните критерии:

- ефективност/изпълнение – надеждност на заложените контроли;
- прозрачност – налице е надлежно документиране на извършените контроли; и
- ефективност – анализ на разходите и ползите, както и рисковата ситуация в рамките на процеса играят важна роля при създаването на вътрешната контролна система.

Отговорниците за процеса изготвят годишен отчет за резултатите от изпълнението на контролите, пропуските свързани с контролната среда, както и съответните планирани мерки. Дирекция „Управление на риска“ обобщава всички отчети в специален доклад, който се подлага се на дискусия на Комитета за управление на риск. Докладът за вътрешната контролна среда се изготвя на годишна база и се изпраща на вниманието на Главния риск директор и до Уника Груп.

В допълнение, дружеството декларира следното:

- Към 31.12.2022 г. към ЗК „УНИКА“ АД или неговите акционери не са отправяни предложения за поглъщане или вливане в друго дружество.
- Към 31.12.2022 г. ЗК „УНИКА“ АД притежава повече от 99,99% от капитала на ЗК „УНИКА Живот“ АД, както и 80% от капитала на „Витоша Авто“ ООД.
- Към 31.12.2022 г. ЗК „УНИКА“ АД не е издавало ценни книжа със специални права на контрол.
- Към 31.12.2022 г. по издадените от Дружеството акции не съществуват ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, както и не съществуват други ограничения, извън законово предвидените по отношения капитала на дружества с предмет на дейност предоставяне на застрахователни услуги и продукти.
- Освобождането и назначаването на членовете на Управителния съвет, както и измененията в Устава на дружеството се регулират от разпоредбите на Търговския закон и Кодекса за застраховане.

Настоящата индивидуална декларация за корпоративно управление представлява неразделна част от Годишния индивидуален финансов отчет за 2022 г. на ЗК „УНИКА“ АД.

За ЗК „УНИКА“ АД: